

1521_Az_Y2017_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 1521 Yeni informasiya texnologiyaları

1 Yaranma yeri üzrə informasiyanın təsnifatı:

- ☐ Uçot, statistika
- ☐ Mətn, qrafik
- ☐ Kəmiyyət və keyfiyyət
- ☐ İyerarxiya, faset, deskriptor
- ☒ Giriş, çıxış, daxili, xarici

2 Verilənlər -

- ☐ Müəssisənin təsərrüfat fəaliyyətinin təşkili üçün zəruri olan məlumatlar məcmusu
- ☐ İstifadə olunmayan, yalnız saxlanılan əlamətlər və ya qeydə alınmış müşahidələr
- ☐ Müəssisə tərəfindən fəaliyyətində istifadə edilən ilkin sənədlər
- ☐ İnformasiya sistemlərində ayrı-ayrı sənədlər, sənədlərin ayrı-ayrı massivləri, sənədlər və sənəd massivləri (kitabxanalarda, həmin banklar, fondlar)
- ☒ Hadisələr, proseslər obyektləri xarakterizə edən ayrı-ayrı faktlar

3 İqtisadi informasiya təsnifatı metodları aşağıdakılardır:

- ☐ İyerarxiya, şəbəkə, relyasiya
- ☒ İyerarxiya, faset, deskriptor
- ☐ Debet və kredit
- ☐ Kəmiyyət və cəm
- ☐ Strateji və taktiki

4 İqtisadi informasiya:

- ☐ İstifadə olunmayan, yalnız saxlanılan əlamətlər və ya qeydə alınmış müşahidələr
- ☒ İstehsal və qeyri-istehsal sahələrdə sosial-iqtisadi proses və insanlar kollektivlərini idarə edən məlumatlar məcmusudur
- ☐ Konkret sahədə qarşıya qoyulan məsələləri həll etməyə imkan verən aşkar edilmiş qanunauyğunluqlar
- ☐ Konkret sahədə hadisələr, proseslər və obyektləri xarakterizə edən ayrı-ayrı faktlar və onların xassələri
- ☐ Hadisələr, proseslər obyektləri xarakterizə edən ayrı-ayrı faktlar

5 İnformatika hansı elmlərə aiddir?

- ☐ Fənlərarası
- ☒ Tətbiqi
- ☐ İctimai
- ☐ Humanitar
- ☐ Texniki

6 İnformasiya xidmətləri bazarında aşağıdakələrin satışı və mübadiləsi aparılmalıdır:

- ☐ Obyektlərin və rabitə şəbəkələrinin
- ☒ Lisenziyaların, nou-hau, informasiya texnologiyalarının
- ☐ İlkin sənədlər blanklarının, hesablama texnikasının
- ☐ Avadanlıqların, müxtəlif sistemlərin
- ☐ İnformasiya avadanlığının layihələşdirilməsi, hazırlanması, quraşdırılması, istismara verilməsi kompleksinin

7 İnformasiya xidmətləri bazarı:

- ☐ Fəaliyyətin bütün sahələrində etibarlı və fasiləsiz biliyin tam istifadə edilməsinə yönəlmiş tədbirlər kompleksi
- ☒ Reallaşdırılması nəzərdə tutulan proqram məhsulların hazırlanması üzrə xidmətlər
- ☐ Proqram məhsulların müşayiəti üzrə xidmət

- ☐ Kommersiya əsasında intellektual əməyin məhsulları ilə ticarət üzrə iqtisadi, hüquqi və təşkilati münasibətlər sistemi
- ☐ Yeni informasiya texnologiyalarının tətbiqi prosesinin tənzimlənməsi

8 Cəmiyyətin informasiya resursları:

- ☐ Fəaliyyətin bütün sahələrində etibarlı və fasiləsiz biliyin tam istifadə edilməsinə yönəlmiş tədbirlər kompleksinin genişləndirilməsi
- ☒ Ayrı-ayrı sənədlər, sənədlərin ayrı-ayrı massivləri, informasiya sistemlərində (kitabxanalar, verilənlər bankları, fondlar) sənədlər və sənəd massivləri
- ☐ İdarəetmə qərarlarının qəbul edilməsi üçün zəruri olan hesabat sənədləri
- ☐ Müəssisənin fəaliyyətində istifadə edilən sənədlər
- ☐ Yeni informasiya texnologiyalarının tətbiqi prosesinin tənzimlənməsi

9 Cəmiyyətin informasiya mədəniyyəti nəzərdə tutur:

- ☐ Fəaliyyətin bütün sahələrində etibarlı və fasiləsiz biliyin tam istifadə edilməsinə yönəlmiş tədbirlər kompleksini genişləndirmək
- ☒ İnformasiya ilə məqsədyönlü şəkildə işləmək bacarığı və onun alınması, emalı və kompüter informasiya texnologiyasının istifadəsilə ötürülməsi imkanlarının əldə edilməsi
- ☐ Xarici dilləri bilmək və fəaliyyətdə belə bacarıqdan istifadə etmək
- ☐ Müasir proqram məhsulları ilə tanış olmaq
- ☐ Yeni informasiya texnologiyalarının tətbiqi prosesinin tənzimlənməsi

10 Cəmiyyətin kompüterləşdirilməsi:

- ☐ Dövlət səviyyəsində hesablama texnikasının tam yayılması prosesi
- ☒ İnformasiya emalının nəticələrinin operativ alınmasını təmin edən kompüter texniki bazasının tətbiqi və inkişafı prosesi
- ☐ Mikro-EHM-lərin böyük EHM-lərlə əvəz olunması prosesi
- ☐ Fəaliyyətin bütün sahələrində etibarlı və fasiləsiz biliyin tam istifadə edilməsinə yönəlmiş tədbirlər kompleksi
- ☐ Yeni informasiya texnologiyalarının tətbiqi prosesi

11 Cəmiyyətin informasiyalaşması:

- ☐ Dövlət səviyyəsində yeni informasiya texnologiyalarının tətbiqi prosesinin tənzimlənməsi
- ☒ İnformasiya tələbatını ödəmək üçün optimal şəraitin yaradılması məqsədilə sosial-iqtisadi və elmi-texniki proses
- ☐ Yeni informasiya texnologiyalarının tətbiqi prosesi
- ☐ Hesablama texnikasının tam yayılması prosesi
- ☐ Dövlət səviyyəsində hesablama texnikasının tam yayılması prosesi

12 İnformasiya cəmiyyətinin meyarı:

- ☐ Dövlət səviyyəsində yeni informasiya texnologiyalarının tətbiqi prosesinin tənzimlənməsi
- ☒ İşləyənlərin əksəriyyəti informasiyanın istehsalı, saxlanması, emalı və satışı ilə məşğul olması
- ☐ İnformasiyanın işlənməsində EHM-dən istifadə
- ☐ Bütün fəaliyyət sahələrində fərdi kompüterlərdən geniş istifadə
- ☐ Dövlət səviyyəsində hesablama texnikasının tam yayılması prosesi

13 Hesablama elektron maşınların əsas funksiyası:

- ☐ İnformasiyanın reallaşdırılması
- ☒ Proqram idarəetmə prinsipi
- ☐ Məsələlərin hazırlanması
- ☐ İnsan və maşın arasında ünsiyyət
- ☐ İnformasiyanın kodlaşdırılması

14 "Səmərəli" kodlaşdırma nədir?

- ☐ İnformasiyanın gizlədilməsi məqsədi ilə kodlaşdırma
- ☒ Artıqlığı azaldan kodlaşdırma

- ☐ İnformasiyanın gizlədilməsi məqsədilə kodlaşdırma
- ☐ Əlifbaya daxil olan nişanların sayının azaldılması məqsədilə kodlaşdırma
- ☐ İnformasiyanın həcmnin azaldılması məqsədi ilə kodlaşdırma

15 "Kriptografiya" nədir?

- ☐ İnformasiyanın gizlədilməsi məqsədi ilə kodlaşdırma
- ☒ İcazəsiz daxil olmadan informasiyanın müdafiəsi məqsədilə kodlaşdırma
- ☐ Səhvlərin düzəldilməsi məqsədilə informasiyanın kodlaşdırılması
- ☐ Qüsurların aradan qaldırılması məqsədi ilə informasiyanın kodlaşdırılması
- ☐ İnformasiyanın həcmnin azaldılması məqsədi ilə kodlaşdırma

16 Host-kompüterlər –

- ☐ Ümumi istifadə resurslarıdır
- ☒ Kommunikasiya qovşaqları funksiyasını yerinə yetirən xüsusi kompüterlərdir
- ☐ Müxtəlif məsələləri yerinə yetirən kompüterlərdir
- ☐ Şəbəkə əməliyyat sistemləridir
- ☐ Qarşılıqlı əlaqədə olan və müxtəlif yerlərdə yerləşən kompüterlər toplusudur

17 Qlobal şəbəkə –

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☒ Coğrafi cəhətdən bir-birindən uzaqlaşdırılmış kompüterlər toplusudur
- ☐ Bir birilə müəyyən kanallar ilə birləşən və qarşılıqlı əlaqədə olan obyektlər toplusudur
- ☐ Obyektlər sistemidir ki, burada informasiya məhsul kimi çıxış edir
- ☐ Məhsulun yaradılması, saxlanması, dəyişilməsi və ötürülməsi funksiyalarını yerinə yetirən obyektlər sistemi və həmin məhsulun ötürülmə kanallarıdır

18 İntranet hansı şəbəkəyə aiddir aiddir

- ☐ Ərazi şəbəkəyə
- ☒ Korporativ informasiya sistemində
- ☐ Qlobal şəbəkəyə
- ☐ Lokal şəbəkəyə
- ☐ Regional şəbəkəyə

19 Korporativ şəbəkə –

- ☐ Kiçik sahədə məhdud sayda kompüterlərin qarşılıqlı əlaqəsinin təminatıdır
- ☒ Paylanmış arxitektura ilə mürəkkəb informasiya sistemidir
- ☐ Bir birilə müəyyən kanallar ilə birləşən və qarşılıqlı əlaqədə olan obyektlər toplusudur
- ☐ Obyektlər sistemidir ki, burada informasiya məhsul kimi çıxış edir
- ☐ Məhsulun yaradılması, saxlanması, dəyişilməsi və ötürülməsi funksiyalarını yerinə yetirən obyektlər sistemi və həmin məhsulun ötürülmə kanallarıdır

20 Lokal şəbəkə –

- ☐ Paylanmış arxitektura ilə mürəkkəb informasiya sistemidir
- ☒ Kiçik sahədə məhdud sayda kompüterlərin qarşılıqlı əlaqəsinin təminatıdır
- ☐ Bir birilə müəyyən kanallar ilə birləşən və qarşılıqlı əlaqədə olan obyektlər toplusudur
- ☐ Obyektlər sistemidir ki, burada informasiya məhsul kimi çıxış edir
- ☐ Məhsulun yaradılması, saxlanması, dəyişilməsi və ötürülməsi funksiyalarını yerinə yetirən obyektlər sistemi və həmin məhsulun ötürülmə kanallarıdır

21 Kommunikasiya şəbəkəsi –

- ☐ Paylanmış arxitektura ilə mürəkkəb informasiya sistemidir
- ☒ Məhsulun yaradılması, saxlanması, dəyişilməsi və ötürülməsi funksiyalarını yerinə yetirən obyektlər sistemi və həmin məhsulun ötürülmə kanallarıdır

- ☐ Bir birilə müəyyən kanallar ilə birləşən və qarşılıqlı əlaqədə olan obyektlər toplusudur
- ☐ Obyektlər sistemidir ki, burada informasiya məhsul kimi çıxış edir
- ☐ Kiçik sahədə məhdud sayda kompüterlərin qarşılıqlı əlaqəsinin təminatıdır

22 İnformasiya şəbəkəsi –

- ☐ Paylanmış arxitektura ilə mürəkkəb informasiya sistemidir
- ☒ Obyektlər sistemidir ki, burada informasiya məhsul kimi çıxış edir
- ☐ Məhsulun yaradılması, saxlanması, dəyişilməsi və ötürülməsi funksiyalarını yerinə yetirən obyektlər sistemi və həmin məhsulun ötürülmə kanallarıdır
- ☐ Bir birilə müəyyən kanallar ilə birləşən və qarşılıqlı əlaqədə olan obyektlər toplusudur
- ☐ Kiçik sahədə məhdud sayda kompüterlərin qarşılıqlı əlaqəsinin təminatıdır

23 Şəbəkə –

- ☐ Paylanmış arxitektura ilə mürəkkəb informasiya sistemidir
- ☒ Bir birilə müəyyən kanallar ilə birləşən və qarşılıqlı əlaqədə olan obyektlər toplusudur
- ☐ Obyektlər sistemidir ki, burada informasiya məhsul kimi çıxış edir
- ☐ Məhsulun yaradılması, saxlanması, dəyişilməsi və ötürülməsi funksiyalarını yerinə yetirən obyektlər sistemi və həmin məhsulun ötürülmə kanallarıdır
- ☐ Kiçik sahədə məhdud sayda kompüterlərin qarşılıqlı əlaqəsinin təminatıdır

24 İnformasiya texnologiyaların evolyusiyasının beşinci etapi –

- ☐ Radio, teleqraf, telefon
- ☒ EHM
- ☐ Yazı
- ☐ Nitq
- ☐ Kitabı çap edən makinanın icadı

25 İnformasiya texnologiyaların evolyusiyasının dördüncü etapi –

- ☐ EHM
- ☒ Radio, teleqraf, telefon
- ☐ Yazı
- ☐ Nitq
- ☐ Kitabı çap edən makinanın icad edilməsi

26 İnformasiya texnologiyaların evolyusiyasının üçüncü etapi –

- ☐ EHM
- ☒ Kitabı çap edən makinanın icad edilməsi
- ☐ Yazı
- ☐ Nitq
- ☐ Radio, teleqraf, telefon

27 İnformasiya texnologiyaların evolyusiyasının ikinci etapi –

- ☐ EHM
- ☒ Yazı
- ☐ Kitabı çap edən makinanın icad edilməsi
- ☐ Nitq
- ☐ Radio, teleqraf, telefon

28 İnformasiya texnologiyaların evolyusiyasının birinci etapi –

- ☐ EHM
- ☒ Nitq
- ☐ Kitabı çap edən makinanın icad edilməsi
- ☐ Yazı

- ☐ Radio, teleqraf, telefon

29 İnformasiyanın daşıyıcısı:

- ☐ İnformasiyanın maşın daşıyıcıları
☒ Bütün cavablar düzdür
☐ Müxtəlif təbiətli dalğalar: akustik, elektromaqnit və s.
☐ İxtiyari maddi əşya (kağız, daş və s.)
☐ Müxtəlif vəziyyətdə olan maddə: dərəcə, molekulların konsentrasiyası və s.

30 İnformasiyanın silinmə xassəsi –

- ☐ İnformasiyanın öz mövcudluğunun formasını dəyişmək qabiliyyəti
☒ İnformasiyanın elə dəyişdirilməsidir ki, bu zaman onun qədəri azalır
☐ İnformasiyanın tükənməzliyi və bitməzliyi xarakteristikası
☐ Yadda saxlayan xananın məkan miqyası və yadda saxlama zamanı
☐ İnformasiyanın sürət çıxarma qabiliyyəti

31 İnformasiyanın elə dəyişdirilməsidir ki, bu zaman onun qədəri azalması informasiyanın bu xassəsinə aiddir

- ☐ İnformasiyanın dəyişilmə xassəsi
☒ İnformasiyanın silinmə xassəsi
☐ İnformasiyanın yenidən hasil edilmə xassəsi
☐ İnformasiyanın yadda saxlanma xassəsi
☐ İnformasiyanın ötürülmə xassəsi

32 İnformasiyanın dəyişilmə xassəsi –

- ☐ İnformasiyanın elə dəyişdirilməsidir ki, bu zaman onun qədəri azalır
☐ Yadda saxlayan xananın məkan miqyası və yadda saxlama zamanı
☐ İnformasiyanın tükənməzliyi və bitməzliyi xarakteristikası
☒ İnformasiyanın öz mövcudluğunun formasını dəyişmək qabiliyyəti
☐ İnformasiyanın sürət çıxarma qabiliyyəti

33 İnformasiyanın öz mövcudluğunun formasını dəyişmək qabiliyyəti informasiyanın bu xassəsinə aiddir

- ☒ İnformasiyanın dəyişilmə xassəsi
☐ İnformasiyanın yadda saxlanma xassəsi
☐ İnformasiyanın silinmə xassəsi
☐ İnformasiyanın ötürülmə xassəsi
☐ İnformasiyanın yenidən hasil edilmə xassəsi

34 İnformasiyanın ötürülmə xassəsi –

- ☐ Yadda saxlayan xananın məkan miqyası və yadda saxlama zamanı
☐ İnformasiyanın dəyişdirilməsidir ki, bu zaman onun qədəri azalır
☐ İnformasiyanın öz mövcudluğunun formasını dəyişmək qabiliyyəti
☒ İnformasiyanın sürət çıxarma qabiliyyəti
☐ İnformasiyanın tükənməzliyi və bitməzliyi xarakteristikası

35 İnformasiyanın sürət çıxarma qabiliyyəti informasiyanın bu xassəsinə aiddir

- ☐ İnformasiyanın silinmə xassəsi
☐ İnformasiyanın yenidən hasil edilmə xassəsi
☐ İnformasiyanın yadda saxlanma xassəsi
☒ İnformasiyanın ötürülmə xassəsi
☐ İnformasiyanın dəyişilmə xassəsi

36 İnformasiyanın yenidən hasil edilmə xassəsi –

- ☐ İnformasiyanın surət çıxarma qabiliyyəti
- ☐ İnformasiyanın öz mövcudluğunun formasını dəyişmək qabiliyyəti
- ☐ İnformasiyanın elə dəyişdirilməsidir ki, bu zaman onun qədəri azalır
- ☒ İnformasiyanın tükənməzliyi və bitməzliyi xarakteristikası
- ☐ Yadda saxlayan xananın məkan miqyası və yadda saxlama zamanı

37 İnformasiyanın tükənməzliyi və bitməzliyi xarakteristikası informasiyanın bu xassəsinə aiddir

- ☐ İnformasiyanın ötürülmə xassəsi
- ☐ İnformasiyanın yadda saxlanma xassəsi
- ☒ İnformasiyanın yenidən hasil edilmə xassəsi
- ☐ İnformasiyanın silinmə xassəsi
- ☐ İnformasiyanın dəyişilmə xassəsi

38 İnformasiyanın yadda saxlanma xassəsi –

- ☐ İnformasiyanın öz mövcudluğunun formasını dəyişmək qabiliyyəti
- ☐ İnformasiyanın elə dəyişdirilməsidir ki, bu zaman onun qədəri azalır
- ☒ Yadda saxlayan xananın məkan miqyası və yadda saxlanılması qabiliyyəti
- ☐ İnformasiyanın surət çıxarma qabiliyyəti
- ☐ İnformasiyanın tükənməzliyi və bitməzliyi xarakteristikası

39 Yadda saxlayan xananın məkan miqyası və yadda saxlanılması qabiliyyəti informasiyanın bu xassəsinə aiddir

- ☐ İnformasiyanın dəyişilmə xassəsi
- ☐ İnformasiyanın silinmə xassəsi
- ☐ İnformasiyanın ötürülmə xassəsi
- ☐ İnformasiyanın yenidən hasil edilmə xassəsi
- ☒ İnformasiyanın yadda saxlanma xassəsi

40 İnformasiyanın xassələri:

- ☐ Mühafizəlik
- ☐ Erqonomiklik
- ☐ Əlçatanlılıq
- ☐ Releventlılıq
- ☒ Bütün cavablar düzdür

41 İnformasiyanın xassələri:

- ☐ Tamlıq
- ☐ Əlçatanlılıq
- ☐ Həqiqilik
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Aktualıq

42 İnformasiya –

- ☐ İşarə və ya siqnal formasında ötürülən məlumatlar
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Yığılan, saxlanılan, ötürülən, istifadə edilən məlumatlar
- ☐ Sistemin saxlanılması, təkmilləşdirilməsi və inkişafı üçün istifadə edilən biliklərin bir hissəsi
- ☐ Kimsə və ya nəşə haqqında bilik və ya məlumatlar

43 Kəsilməz çoxluq üçün zəruri kəsrlərin sayı

- ☐ Universaldır
- ☐ Sonludur
- ☐ Yeganədir
- ☒ Sonsuzdur
- ☐ Unimodaldır

44 Diskret çoxluq üçün zəruri kəsrlərin sayı

- ☐ Sonsuzdur
- ☒ Sonludur
- ☐ Unimodaldır
- ☐ Yeganədir
- ☐ Universaldır

45 α -kəsrlər anlayışının daxil edilməsi

- ☐ Düzgün cavab yoxdur
- ☒ Ekspert biliklərinin çıxarılma prosesini sadələşdirir
- ☐ İstifadəçinin işini asanlaşdırır
- ☐ Ümumi biliklərinin çıxarılma prosesini sadələşdirir
- ☐ Ekspert biliklərinin çıxarılmasının yeganə üsuludur

46 Qeyri-səlis subnormal çoxluğun nüvəsi

- ☐ Boş deyildir
- ☐ Subordinardır
- ☐ Qeyriordinardır
- ☒ Boşdur
- ☐ Doludur

47 Mənsubiyyət funksiyaları 1 bərabər olan qeyri-səlis çoxluğun elementləri necə adlanır

- ☐ Hündürlük
- ☒ Nüvə
- ☐ Mənsubiyyət funksiyası
- ☐ Alqoritm
- ☐ Mərkəz

48 A qeyri-səlis çoxluğu : $A = \{0/a, 0.5/b, 0.6/c, 0.7/d, 0.85/e\}$. Onun daşıyıcısı

- ☐ $\{c, \}$
- ☒ $\{b, c, d, e\}$
- ☐ $\{c, d, e\}$
- ☐ $\{a, b, c, d, e\}$
- ☐ $\{c, e\}$

49 A qeyri-səlis çoxluğun keçid nöqtələri

- ☐ $\mu < 0.5$
- ☒ $\mu = 0.5$
- ☐ $\mu = 1$
- ☐ $\mu = 0$
- ☐ $\mu > 0.5$

50 Boş olmayan subnormal çoxluğu aşağıdakı düsturla normallaşdırmaq olar

- ☐ $\sup \mu / \mu$
- ☒ $\mu / \sup \mu$
- ☐ $\sup \mu * \mu$

- ☐ $\mu^* \sup \mu$
- ☐ $\mu / \sup \mu$

51 Qeyri-səlis çoxluq boşdur, əgər

- ☐ $\mu < 0$
- ☒ $\mu = 0$
- ☐ $\mu < 1$
- ☐ $\mu = 1$
- ☐ $\mu > 0$

52 $\sup \mu < 1$ olarsa qeyri-səlis çoxluq

- ☐ Mərkəzkəşdirilmişdir
- ☒ Subnormaldır
- ☐ Normalizə olunmuşdur
- ☐ Normaldır
- ☐ Səlisdir

53 A qeyri-səlis çoxluğunun hündürlüyü 1 bərabər olarsa, bu çoxluq

- ☐ Mərkəzkəşdirilmişdir
- ☒ Normaldır
- ☐ Normalizə olunmuşdur
- ☐ Subnormaldır
- ☐ Səlisdir

54 A qeyri-səlis çoxluğun $\sup \mu$ kəmiyyəti

- ☐ Sahə
- ☒ Hündürlük
- ☐ Genişlik
- ☐ Ölçü
- ☐ Həcm

55 Qeyri-səlis çoxluğun daşıyıcısı

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☒ Müsbət mənsubiyyət funksiyasının nöqtələr altçoxluğudur
- ☐ 0 bərabər olan mənsubiyyət funksiyasının nöqtələr altçoxluğudur
- ☐ Mənfi mənsubiyyət funksiyasının nöqtələr altçoxluğudur
- ☐ 1 bərabər olan mənsubiyyət funksiyasının nöqtələr altçoxluğudur

56 “O hələ ki cavandır” ifadəsini necə müəyyən etmək olar?

- ☐ Düzgün cavab yoxdur
- ☒ $[0, 1]$ çoxluğunda bütün elementlərin kodlaşdırılması ilə
- ☐ 0 və 1 arasında qiymətlərin sonsuz sayı ilə
- ☐ Bütün elementlərin 0 və ya 1-lə kodlaşdırılması ilə
- ☐ $I = [0, 1]$ vahid intervalla

57 Mənsubiyyət funksiyası nəyi işarə edir

- ☐ Qeyri-səlis çoxluğun universallaşmasını
- ☒ Altçoxluğa elementin mənsubiyyət dərəcəsini
- ☐ Çoxluğun kompleks ədədlərini
- ☐ Elementlərin sayını və ya çoxluğun qüvvəsini
- ☐ İxtiyari nizamlanmış altçoxluqda qiymətlərin qəbul olunmasını

58 Adi çoxluqla qeyri-səlis çoxluğun arasında fərq

- ☐ $[0,1] \cup [1,0]$ parçasında yerinə yetirilən addımların sayı
- ☒ Hansısa xassəsinə görə birmənalı cavab yoxdur
- ☐ $[0,1]$ parçasında elementlərin sonsuzluğu
- ☐ İstifadə mürəkkəbliyi
- ☐ Elementlərin məxsusi stukturlaşması

59 Qeyri-səlis sistemlərin tədqiqat mərkəzinin dəyişdirilməsi bu problemin yaranmasına gətirib çıxarmışdır:

- ☐ Qeyri-səlis hesablamaları üçün kompüterlərin yeni arxitekturasının yaradılması
- ☐ İşləmənin instrumental vasitələrinin yaradılması
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Qeyri-səlis kompüterlərin və kontrollerlərin element bazasının yaradılması
- ☐ Qeyri-səlis idarə sistemlərinin hesablanması və mühəndis metodların işlənilməsi

60 Qeyri-səlis məntiqin tətbiq nöqtələri

- ☐ Optimal qiymət strategiyasının seçimi
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Birja oyunları
- ☐ Yeni bazarların təhlili
- ☐ Siyasi reytinglərin qiymətləndirilməsi

61 Qeyri-səlis məntiq üzrə biliklər laboratoriyası

- ☐ ARPAnet
- ☒ LIFE
- ☐ ASCC
- ☐ CSI
- ☐ T&T

62 Qeyri-səlis məntiqin inkişafının üçüncü dövrü

- ☐ 1995-2004
- ☒ 80-ci illərin sonundan bu günə kimi
- ☐ XXI-ci əsrin əvvəlindən
- ☐ 80-ci illərdən bu günə kimi
- ☐ 80-ci illərin ortasından

63 Bu alimin işlərində texnikada qeyri-səlis məntiqin tətbiqinin nəzəri əsasları verilmişdi

- ☐ İ. Mamdani
- ☒ B. Kosko
- ☐ F. Mahlup
- ☐ L. Zadə
- ☐ Y. Şumpeter

64 Hansı ölkələrin tədqiq qrupları qeyri-səlis idarə alqoritmlərindən istifadə edən müxtəlif tətbiqi elektron sistemlərin yaradılması ilə ciddi məşğul olmuşdular?

- ☐ Rusiya və Ukrayna
- ☒ ABŞ və Yaponiya
- ☐ Norvec və Almaniya
- ☐ Sinqapur və Kanada
- ☐ Hindistan və Min

65 Qeyri-səlis məntiqin ikinci təvəllüdü

- ☐ 1995 ildə ABŞ-da
- ☒ 80-ci illərin əvvəli
- ☐ 80-ci illərin sonu
- ☐ 70-ci illər
- ☐ 90-ci illərin əvvəli

66 Qeyri-səlis çoxluqlar aparatı harada tətbiq olunur

- ☐ İnteqral sxemlərdə
- ☒ Seçkilərin proqnozlaşdırılmasında
- ☐ Optimallaşdırma məsələlərində
- ☐ Super EHM-lərdə
- ☐ Yeni texnoloji sistemlərdə

67 Yeni riyazi nəzəriyyəsinin inkişafının təkanı

- ☐ Arifmetik-məntiqi qurğunun işlənilməsi
- ☒ L. Zadənin "Fuzzy Sets" işi
- ☐ Linuxun ƏS-in yaradılması
- ☐ Elmi-texniki proqres
- ☐ Muavr nəzəriyyəsinin yaradılması

68 Həqiqi intellektual sistemin yaradılması üçün mexanizm

- ☐ Yeni proqramlaşdırma dili
- ☒ Müləhizələri düsturlara çevirən yeni riyazi aparat
- ☐ Modellərə arxalanan riyazi aparat
- ☐ İxtisaslaşdırılmış personal
- ☐ Riyazi düsturlar dili

69 Qeyri-səlis məntiq yaranma ili

- ☐ 1977.0
- ☒ 1965.0
- ☐ 1969.0
- ☐ 1973.0
- ☐ 1968.0

70 Qeyri-səlis məntiqin banisi

- ☐ Leybnis
- ☒ L. Zadə
- ☐ Ç. Bəbic
- ☐ C. fon Neyman
- ☐ A. Lavleys

71 Elmin ən vacib problemlərindən biri

- ☐ İntellektual sistemin qurulmasının qeyri mümkünlüyü
- ☒ İnsanın təxmini müləhizələrinin modellərinin qurulması
- ☐ Mütəxəssislərin çatmamazlığı
- ☐ Resursların çatmamazlığı
- ☐ Dəqiq modellərin qurulması

72 "Beyin şturmu":

- ☒ Yeni ideyaların kollektiv generasiyası üçün ekspert metodu
- ☐ Rəqib təkliflərin müzakirəsi
- ☐ İşgüzar oyun

- ☐ Ekspertlərin qiyabi sorğusu
- ☐ İmitasion oyun modeli

73 Proqnoz ssenarisi:

- ☐ Proqnozun ilkin yoxlanılmasının əsas metodu
- ☒ Proqnozlaşdırılan halın dəyişikliklərin alternativ variantlarının təsviri
- ☐ Proqnoz obyektinin ilkin axtarış modeli
- ☐ Uzunmüddətli perspektivə normativ proqnoz
- ☐ Proqnoz analogiyasının növü

74 İnterpolyasiya -

- ☐ İntellektual məsələlərin həlli alqoritmlərinin axtarışı
- ☒ Əvvəlki və sonrakı qiymətlərin nəzərə alınması ilə göstəricilərin naməlum qiymətinin tapılması
- ☐ Proqnoz tapşırığının müəyyənləşdirilməsi
- ☐ Proqnoz layihəsinin hazırlanması mərhələsi
- ☐ Proqnozun əsas metodunun ilkin yoxlanılması

75 Süni intellekt sahəsində ilk araşdırmalar bu dövrdə başlanmışdır:

- ☐ 20 əsrin 80-ci illərində
- ☒ 20 əsrin 50-ci illərin sonunda
- ☐ 20 əsrin 60-ci illərin sonunda
- ☐ 20 əsrin 40-ci illərin sonunda
- ☐ 20 əsrin 70-ci illərin sonunda

76 Süni intellekt sahəsində ilk tədqiqatlar bunların işlənməsi ilə bağlıdır

- ☐ Kibernetik metodların
- ☒ Evristika metodların
- ☐ Produksion metodların
- ☐ Alqoritmik metodların
- ☐ Qətnamələr metodların

77 "Qara qutu" kibernetikası əsasında bu prinsip durur:

- ☐ Mövcud faktlar əsasında obyektlər arasında münasibətlərin qurulması
- ☒ İntellektual məsələlərin həlli alqoritmlərinin axtarışı
- ☐ İnsan beyni ilə eyni olan strukturların aparat modelləşdirilməsi
- ☐ Hesablama planının hazırlanması məsələlərinin həlli üçün xüsusi dilin yaradılması
- ☐ İnsan beyninə zidd olan strukturların aparat modelləşdirilməsi

78 Neyrokibernetikanın əsasında bu prinsip durur:

- ☐ Mövcud faktlar əsasında obyektlər arasında münasibətlərin qurulması
- ☒ İnsan beyni ilə eyni olan strukturların aparat modelləşdirilməsi
- ☐ Hesablama planının hazırlanması məsələlərinin həlli üçün xüsusi dilin yaradılması
- ☐ İntellektual məsələlərin həlli alqoritmlərinin axtarışı
- ☐ İnsan beyninə zidd olan strukturların aparat modelləşdirilməsi

79 Hazırda neyron şəbəkələrin yaradılması zamanı bu yanaşmalardan istifadə olunur:

- ☐ Aparat, intellektual
- ☒ Aparat, proqram, hibrid
- ☐ Alqoritmik, ardıcıl, parallel
- ☐ Statik, dinamik, andron
- ☐ Xüsusi, hesablama, struktur

80 Neyrokibernetikanın fəaliyyəti müəyyən elementlərin yaradılması və birləşməsini təmin edən və adlandırılan sistemlərə yönəldilib:

- ☐ Fraktal şəbəkə
- ☒ Neyron şəbəkə
- ☐ Funksional şəbəkə
- ☐ Məntiqi şəbəkə
- ☐ Semantik şəbəkə

81 İntellektual məsələlərin həlli alqoritmının axtarışı üçün nəzərdə tutulan süni intellekt istiqaməti –

- ☐ Neyron şəbəkə
- ☒ "Qara qutu" kibernetikası
- ☐ Kibernetika
- ☐ Neyrodinamika
- ☐ Neyrokibernetika

82 Mövcud faktlar əsasında obyektlər arasında əlaqələri qurmaq üçün bunlardan istifadə edilir:

- ☐ Relyasiyalardan
- ☒ Qaydalardan
- ☐ Faktlardan
- ☐ Prosedurdan
- ☐ Sorğulardan

83 Obyektlər arasında konkret nisbəti müəyyən edən mülahizə:

- ☐ Relyasiya
- ☒ Fakt
- ☐ Qayda
- ☐ Prosedur
- ☐ Sorğu

84 Biliklərin aşkara çıxardılması və təhlili metodları:

- ☐ Ardıcılıq
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Reqressiya
- ☐ Təsnifat
- ☐ Assosiasiya

85 Biliklərin aşkara çıxardılması və təhlili metodları:

- ☐ Reqressiya
- ☐ Klasterizasiya
- ☐ Zaman ardıcılıqları
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Təsnifat

86 Verilənlərin intellektual təhlil texnologiyasının zəruri atributu

- ☐ Data Mining
- ☒ Müştəri-server arxitekturası
- ☐ Prosessorların sürətinin artırılması
- ☐ Açıq arxitektura
- ☐ Mur qanunu

87 Verilənlərin yığılmasının dəyişməzliyi –

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☒ Bir dəfə anbara düşərkən verilənlər orada qalır və dəyişdirilmir
- ☐ Verilənlər bütün müəssisənin tələblərini ödəyir
- ☐ Verilənlər kateqoriyalara birləşdirilib və təsvir edilən sahələrdə müvafiq saxlanılır
- ☐ Bir dəfə anbara düşərkən verilənlər orada qalır və dəyişdirilmir

88 İnteqrə olunma –

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☒ “Anbar” anlayışını “tarixi” verilənlər toplusu kimi nəzərdən keçirilməsidir
- ☐ Verilənlər bütün müəssisənin tələblərini ödəyir
- ☐ Verilənlər kateqoriyalara birləşdirilib və təsvir edilən sahələrdə müvafiq saxlanılır
- ☐ Bir dəfə anbara düşərkən verilənlər orada qalır və dəyişdirilmir

89 Predmet yönümlülük –

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☒ Verilənlər kateqoriyalara birləşdirilib və təsvir edilən sahələrdə müvafiq saxlanılır
- ☐ “Anbar” anlayışını “tarixi” verilənlər toplusu kimi nəzərdən keçirilməsidir
- ☐ Verilənlər bütün müəssisənin tələblərini ödəyir
- ☐ Bir dəfə anbara düşərkən verilənlər orada qalır və dəyişdirilmir

90 Verilənlər anbarının xassəsi

- ☐ Verilənlərin yığılmasının dəyişməzliyi
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ İnteqrə olunma
- ☐ Predmet yönümlülük
- ☐ Zamana bağlılıq

91 Yeni biliyin tapılması prosesinin uğurlu keçirilməsi üçün bunun mövcudluğu zəruridir

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☒ Verilənlər anbarı
- ☐ OLAP sistemi
- ☐ Verilənlər bazası
- ☐ Üçölçülü kub

92 Modellərin növləri:

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Konyunktiv və dizyunktiv
- ☐ Elektron və texniki
- ☒ Proqnoz və təsvir
- ☐ Effektiv və analitik

93 Model –

- ☐ Fiktiv kəmiyyətlərdir
- ☒ Reallığın abstrakt təqdim edilməsi
- ☐ Faydalı informasiya
- ☐ Reallığın real təqdim edilməsi
- ☐ Orta xarakteristikalarlardır

94 Riyazi statistika

- ☐ Verilənlərin təhlilində əsas aləti rolunu oynayır
- ☒ Orta xarakteristikalarlarla işləyir
- ☐ Bütün cavablar düzdür

- ☐ Fiktiv kəmiyyətlərlə işləyir
- ☐ Əvvəlcədən formalaşmış hipotezlərlə işləyir

95 Data Mining –

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☒ Verilənlərin təhlili
- ☐ Proqnozlaşdırma probleminin həlli
- ☐ Optimallaşdırma probleminin həlli
- ☐ Avtoregressiya modeli

96 Təsadüfi kəmiyyətlərin paylanması, onların orta qiymətləri, dispersiya hansı sahəyə aiddir

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☒ Ehtimal modellərinin parametrlərinə
- ☐ Proqnozlaşdırma problemlərinə
- ☐ Optimallaşdırma problemlərinə
- ☐ Avtoregressiya modelinə

97 Cədvəllər, marşrutlar, planlar, inkişaf strategiyaları hansı sahəyə aiddir

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☒ Optimallaşdırma problemlərinə
- ☐ Ehtimal modellərinin parametrlərinə
- ☐ Proqnozlaşdırma problemlərinə
- ☐ Avtoregressiya modelinə

98 Valyuta məzənnələri, xammalın qiymətləndirilməsi, firmanın gəliri, işsizlik səviyyəsinin hesablanması hansı sahəyə aiddir

- ☐ Optimallaşdırma problemlərinə
- ☐ Avtoregressiya modelinə
- ☒ Proqnozlaşdırma problemlərinə
- ☐ Ehtimal modellərinin parametrlərinə
- ☐ Bütün cavablar düzdür

99 Ehtimal modellərinin parametrləri

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☒ Təsadüfi kəmiyyətlərin paylanması, onların orta qiymətləri, dispersiya
- ☐ Cədvəllər, marşrutlar, planlar, inkişaf strategiyaları
- ☐ Valyuta məzənnələri, xammalın qiymətləndirilməsi, firmanın gəliri, işsizlik səviyyəsinin hesablanması
- ☐ Avtoregressiya modeli

100 Optimallaşdırma problemlərinə aiddir

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☒ Cədvəllər, marşrutlar, planlar, inkişaf strategiyaları
- ☐ Təsadüfi kəmiyyətlərin paylanması, onların orta qiymətləri, dispersiya
- ☐ Valyuta məzənnələri, xammalın qiymətləndirilməsi, firmanın gəliri, işsizlik səviyyəsinin hesablanması
- ☐ Avtoregressiya modeli

101 Proqnozlaşdırma problemlərinə aiddir

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☒ Valyuta məzənnələri, xammalın qiymətləndirilməsi, firmanın gəliri, işsizlik səviyyəsinin hesablanması
- ☐ Təsadüfi kəmiyyətlərin paylanması, onların orta qiymətləri, dispersiya
- ☐ Cədvəllər, marşrutlar, planlar, inkişaf strategiyaları
- ☐ Avtoregressiya modeli

102 Analitik texnologiyanın sadə misalı

- ☐ Optimallaşdırma
- ☒ Pifaqor teoremi
- ☐ İnsan beyni tərəfindən informasiyanın emalı
- ☐ Data Mining
- ☐ Proqnozlaşdırma

103 Kəsişmə əməliyyatı bu əməliyyata müvafiqdir

- ☐ NOT
- ☒ AND
- ☐ İF-THEN
- ☐ OR
- ☐ İF AND ONLY IF

104 Birləşmə əməliyyatı bu əməliyyata müvafiqdir

- ☐ AND
- ☒ OR
- ☐ İF AND ONLY IF
- ☐ İF-THEN
- ☐ NOT

105 Tamamlayıcı əməliyyatı bu əməliyyata müvafiqdir

- ☐ İF AND ONLY IF
- ☒ NOT
- ☐ OR
- ☐ AND
- ☐ İF-THEN

106 Qeyri səlís çoxluğun tamamlayıcısı

- ☐ Düzgün cavab yoxdur
- ☒ $1-\mu$
- ☐ $1/\mu$
- ☐ $1+\mu$
- ☐ $1*\mu$

107 İki qeyri səlís çoxluqların kəsişməsi

- ☐ Mənsubiyyət funksiyalarının fərqidir
- ☒ Çoxluqların mənsubiyyət funksiyaları arasında minimal olanıdır
- ☐ Mənsubiyyət funksiyalarının cəmidir
- ☐ Çoxluqların mənsubiyyət funksiyaları arasında maksimal olanıdır
- ☐ Mənsubiyyət funksiyalarının hasilidir

108 İki qeyri səlís çoxluqların birləşməsi

- ☐ Mənsubiyyət funksiyalarının fərqidir
- ☒ Çoxluqların mənsubiyyət funksiyaları arasında maksimal olanıdır
- ☐ Mənsubiyyət funksiyalarının cəmidir
- ☐ Çoxluqların mənsubiyyət funksiyaları arasında minimal olanıdır
- ☐ Mənsubiyyət funksiyalarının hasilidir

109 A Qeyri-səlís çoxluğu B qeyri-səlís çoxluğuna bərabərdir, əgər

- ☐ Düzgün cavab yoxdur

- ☒ $\mu A = \mu B$
- ☐ $\mu A - \mu B = 0$
- ☐ $\mu A < \mu B$
- ☐ $\mu A + \mu B = 1$

110 A Qeyri-səlis çoxluğu B qeyri-səlis çoxluğunun tərkibindədir, əgər

- ☐ Düzgün cavab yoxdur
- ☒ $\mu A < \mu B$
- ☐ $\mu A - \mu B = 0$
- ☐ $\mu A > \mu B$
- ☐ $\mu A + \mu B = 1$

111 Bul cəbrində iki A-nın cəmi =

- ☐ $A * A$
- ☒ A
- ☐ $4A$
- ☐ $2A$
- ☐ $A/2$

112 Bul məntiqi belə təqdim edir

- ☒ Çoxluqlar cəbri
- ☐ Çoxluqlar toplusu
- ☐ Çoxluqlar və siniflər cəbri
- ☐ Siniflər cəbri
- ☐ Siniflər toplusu

113 “Bir düsturun düzgün, digərlərinin isə səhv olması”nı hesab etməyə imkan verən qaydalar

- ☐ Riyazi məntiq
- ☒ Semantika
- ☐ Praqmatizm
- ☐ Sintaksis
- ☐ Oxşarlıq

114 Düsturların qurulması qaydalarının məcmusu adlanır

- ☐ Riyazi məntiq
- ☒ Sintaksis
- ☐ Praqmatizm
- ☐ Semantika
- ☐ Oxşarlıq

115 Riyazi məntiqdə semantika -

- ☐ Dilin obyektlərinin və düsturlarının qurulması qaydalar məcmusudur
- ☒ “Bir düsturun düzgün, digərlərinin isə səhv olması”nı hesab etməyə imkan verən qaydalardır
- ☐ Dilin obyektlərinin qurulması qaydalar məcmusudur
- ☐ Düsturların qurulması qaydalar məcmusudur
- ☐ Düsturların anlayışını təsvir edən qaydalar məcmusudur

116 Riyazi məntiqdə sintaksis -

- ☐ Dilin obyektlərinin və düsturlarının qurulması qaydalar məcmusudur
- ☒ Düsturların qurulması qaydalar məcmusudur
- ☐ Düsturların anlayışını təsvir edən qaydalar məcmusudur
- ☐ Dilin obyektlərinin qurulması qaydalar məcmusudur

- ☐ "Bir düsturun düzgün, digərlərinin isə səhv olması"nı hesab etməyə imkan verən qaydalar

117 Riyazi məntiq -

- ☐ Çoxluqları öyrənən riyaziyyat bölməsidir
☒ Sübutları tədqiq edən elmdir
☐ Fənni məntiqdir
☐ Teoremləri öyrənən riyaziyyatın bölümüdür
☐ Metod üzrə riyaziyyatdır

118 "A" mülahizəsi: "Con fon Neyman EHM-in memarıdır"; "B" mülahizəsi - "Düzbucaqlı dördbucağın diaqonalları bərabərdir". Bu fikirlərin ekvivalentliyi

- ☐ "Con fon Neyman - EHM-in memarıdır əgər düzbucaqlı dördbucağın diaqonalları bərabərdir"
☒ "Con fon Neyman - EHM-in memarıdır onda və yalnız onda ki, düzbucaqlı dördbucağın diaqonalları bərabərdir"
☐ "Əgər Con fon Neyman - EHM-in memarıdır, onda düzbucaqlı dördbucağın diaqonalları bərabərdir"
☐ "Con fon Neyman - EHM-in memarıdır, və düzbucaqlı dördbucağın diaqonalları bərabərdir"
☐ "Con fon Neyman - EHM-in memarıdır, və ya düzbucaqlı dördbucağın diaqonalları bərabərdir"

119 "A" mülahizəsi "Printer - informasiyanın çıxış qurğusudur"; "B" mülahizəsi - "İki parallel xəttin ortaq nöqtəsi yoxdur". Bu fikirlərin implikasiyası

- ☐ "Printer - informasiyanın çıxış qurğusudur onda iki parallel xəttin ortaq nöqtəsi yoxdur".
☒ "Əgər printer - informasiyanın çıxış qurğusudur onda iki parallel xəttin ortaq nöqtəsi yoxdur".
☐ "Printer - informasiyanın çıxış qurğusudur və ya iki parallel xəttin ortaq nöqtəsi yoxdur".
☐ "Printer - informasiyanın çıxış qurğusudur və iki parallel xəttin ortaq nöqtəsi yoxdur".
☐ "Printer - informasiyanın çıxış qurğusudur onda və yalnız onda ki, iki parallel xəttin ortaq nöqtəsi yoxdur"

120 "A" mülahizəsi "Printer - informasiyanın çıxış qurğusudur"; "B" mülahizəsi - "İki parallel xəttin ortaq nöqtəsi yoxdur". Bu fikirlərin dizyunksiyası:

- ☐ "Printer - informasiyanın çıxış qurğusudur onda iki parallel xəttin ortaq nöqtəsi yoxdur".
☒ "Printer - informasiyanın çıxış qurğusudur və ya iki parallel xəttin ortaq nöqtəsi yoxdur".
☐ "Əgər printer - informasiyanın çıxış qurğusudur onda iki parallel xəttin ortaq nöqtəsi yoxdur".
☐ "Printer - informasiyanın çıxış qurğusudur və iki parallel xəttin ortaq nöqtəsi yoxdur".
☐ "Printer - informasiyanın çıxış qurğusudur onda və yalnız onda ki, iki parallel xəttin ortaq nöqtəsi yoxdur"

121 "A" mülahizəsi: "Con fon Neyman EHM-in memarıdır"; "B" mülahizəsi - "Düzbucaqlı dördbucağın diaqonalları bərabərdir". Bu fikirlərin konyunksiyası

- ☐ "Con fon Neyman - EHM-in memarıdır əgər düzbucaqlı dördbucağın diaqonalları bərabərdir"
☒ "Con fon Neyman - EHM-in memarıdır, və düzbucaqlı dördbucağın diaqonalları bərabərdir"
☐ "Con fon Neyman - EHM-in memarıdır, və ya düzbucaqlı dördbucağın diaqonalları bərabərdir"
☐ "Əgər Con fon Neyman - EHM-in memarıdır, onda düzbucaqlı dördbucağın diaqonalları bərabərdir"
☐ "Con fon Neyman - EHM-in memarıdır onda və yalnız onda ki, düzbucaqlı dördbucağın diaqonalları bərabərdir"

122 $\exists$!- Kvantorudur

- ☐ «Hansısa» işarə edən
☒ Mövcudluq və yeganəlik
☐ Vahidlik
☐ İxtiyarlıq
☐ "İstənilən" işarə edən

123 $\exists$ - kvantorudur

- ☐ «Hansısa» işarə edən
☒ Mövcudluq
☐ Vahidlik

- ☐ İxtiyarlılıq
- ☐ “İstənilən” işarə edən

124 $\forall$ - kvantorudur

- ☐ Hər bir
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Ümumilik
- ☐ İxtiyarlılıq
- ☐ İstənilən

125 Müləhizənin forması

- ☐ Mürəkkəb
- ☐ Yalan
- ☐ Doğru
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Sadə

126 İdentik doğruluq –

- ☐ Məntiqi deduksiyanın əsasını təşkil edən qanun
- ☒ Formal-məntiqi strukturuna görə mürəkkəb fikirlərin doğru olma xassəsi
- ☐ Doğru və ya yalan olması yalnız özünün qrammatik və ya məntiqi strukturundan irəli gələn fikir
- ☐ Nəqli cümlələrdə ifadə olan doğru və ya yalan fikir
- ☐ İdrak formasıdır ki, anlayışlar bir-biri vasitəsilə təyin olunur və açılır

127 Məntiqi qanun –

- ☐ Formal-məntiqi strukturuna görə mürəkkəb fikirlərin doğru olma xassəsi
- ☒ Məntiqi deduksiyanın əsasını təşkil edən qanun
- ☐ Doğru və ya yalan olması yalnız özünün qrammatik və ya məntiqi strukturundan irəli gələn fikir
- ☐ Nəqli cümlələrdə ifadə olan doğru və ya yalan fikir
- ☐ İdrak formasıdır ki, anlayışlar bir-biri vasitəsilə təyin olunur və açılır

128 Analitik müləhizə –

- ☐ Formal-məntiqi strukturuna görə mürəkkəb fikirlərin doğru olma xassəsi
- ☒ Doğru və ya yalan olması yalnız özünün qrammatik və ya məntiqi strukturundan irəli gələn fikir
- ☐ İdrak formasıdır ki, anlayışlar bir-biri vasitəsilə təyin olunur və açılır
- ☐ Nəqli cümlələrdə ifadə olan doğru və ya yalan fikir
- ☐ Məntiqi deduksiyanın əsasını təşkil edən qanun

129 Müləhizə –

- ☐ Formal-məntiqi strukturuna görə mürəkkəb fikirlərin doğru olma xassəsi
- ☒ Nəqli cümlələrdə ifadə olan doğru və ya yalan fikir
- ☐ İdrak formasıdır ki, anlayışlar bir-biri vasitəsilə təyin olunur və açılır
- ☐ Doğru və ya yalan olması yalnız özünün qrammatik və ya məntiqi strukturundan irəli gələn fikir
- ☐ Məntiqi deduksiyanın əsasını təşkil edən qanun

130 «Qanunu bilməmək onun pozulmasına görə məhsuliyətdən azad etmə» - bu nümunəsidir

- ☐ İdentiklik qanunu
- ☒ Paralogizm
- ☐ Əsaslılıq qanunu
- ☐ Sofizm
- ☐ Ziddiyyətsizlik qanunu

131 «Müvafiq vasitələrdən istifadə edərkən insanı istənilən fikrə yönəltmək mümkündür» - bu nümunəsidir

- ☐ İdentiklik qanunu
- ☒ Sofizm
- ☐ Əsaslılıq qanunu
- ☐ Paralogizm
- ☐ Ziddiyyətsizlik qanunu

132 Paralogizm –

- ☐ Fikirlərin əsaslı, dəlilli olması tələbi
- ☐ Həmsöhbətə yalnız məlumat vermək üçün məntiq qanunlarının süurlu pozulması
- ☐ Müləhizələrin doğruluğu və düzgünlüyü
- ☒ Məntiq qanunlarının süursuz pozulması
- ☐ Müləhizələr qanunu

133 Sofizm –

- ☐ Fikirlərin əsaslı, dəlilli olması tələbi
- ☒ Həmsöhbətə yalnız məlumat vermək üçün məntiq qanunlarının süurlu pozulması
- ☐ Müləhizələrin doğruluğu və düzgünlüyü
- ☐ Ümumi məntiq qanunlarının süursuz pozulması
- ☐ Müləhizələr qanunu

134 Kifayətli əsas qanunu –

- ☐ Düzgün cavab yoxdur
- ☒ Müləhizə prosesində hər bir fikir özü özüə identik olmalıdır
- ☐ İki bir-birinə zidd olan müləhizələr eyni zamanda doğru ola bilməz
- ☐ Əgər ixtiyari fikrin kifayətli əsası olarsa o, doğru ola bilər
- ☐ İki bir-birinə zidd olan müləhizələr eyni zamanda yalan ola bilməz, əgər onlardan biri zəruri doğrudursa

135 İstisna edilmiş üçüncü qanunu –

- ☐ Düzgün cavab yoxdur
- ☒ İki bir-birinə zidd olan müləhizələr eyni zamanda yalan ola bilməz, əgər onlardan biri zəruri doğrudursa
- ☐ İki bir-birinə zidd olan müləhizələr eyni zamanda doğru ola bilməz
- ☐ Müləhizə prosesində hər bir fikir özü özüə identik olmalıdır
- ☐ Əgər ixtiyari fikrin kifayətli əsası olarsa o, doğru ola bilər

136 Ziddiyyətsizlik qanunu–

- ☐ Düzgün cavab yoxdur
- ☒ İki bir-birinə zidd olan müləhizələr eyni zamanda doğru ola bilməz
- ☐ İki bir-birinə zidd olan müləhizələr eyni zamanda yalan ola bilməz, əgər onlardan biri zəruri doğrudursa
- ☐ Müləhizə prosesində hər bir fikir özü özüə identik olmalıdır
- ☐ Əgər ixtiyari fikrin kifayətli əsası olarsa o, doğru ola bilər

137 İdentiklik qanunu–

- ☐ Düzgün cavab yoxdur
- ☒ Müləhizə prosesində hər bir fikir özü özüə identik olmalıdır
- ☐ İki bir-birinə zidd olan müləhizələr eyni zamanda yalan ola bilməz, əgər onlardan biri zəruri doğrudursa
- ☐ İki bir-birinə zidd olan müləhizələr eyni zamanda doğru ola bilməz
- ☐ Əgər ixtiyari fikrin kifayətli əsası olarsa o, doğru ola bilər

138 Məntiqi təfəkkürün xassələri

- ☐ Müəyyənlik
- ☐ Ardıcılıq
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Ziddiyyətsizlik
- ☐ Əsaslılıq

139 Klassik məntiqin əsas qanunları

- ☐ Kifayətli əsas
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Ziddiyyətsizlik
- ☐ İdentiklik
- ☐ İstisna edilmiş üçüncü

140 Maksimultiplekativ kompozisiyası düsturu

- ☐ $\mu_{AB}(x,z) = \max \min_z \{ \mu_A(x,y), \mu_B(x,y) \}$
- ☒ $\mu_{A*B} = \sup_z \{ \mu_A(x,y), \mu_B(y,z) \}$
- ☐ $\mu_{A \circ B}(x,z) = \min \max_x \{ \mu_A(x,y), \mu_B(x,z) \}$
- ☐ $\mu_{A \circ B}(x,z) = \min \max_y \{ \mu_A(x,y), \mu_B(x,z) \}$
- ☐ $\mu_{AB}(x,z) = \max \min_y \{ \mu_A(x,y), \mu_B(x,y) \}$

141 Minimaks kompozisiyası düsturu

- ☐ $\mu_{AB}(x,z) = \max \min_z \{ \mu_A(x,y), \mu_B(x,y) \}$
- ☒ $\mu_{A \circ B}(x,z) = \min \max_z \{ \mu_A(x,y), \mu_B(y,z) \}$
- ☐ $\mu_{A \circ B}(x,z) = \min \max_x \{ \mu_A(x,y), \mu_B(x,z) \}$
- ☐ $\mu_{A \circ B}(x,z) = \min \max_y \{ \mu_A(x,y), \mu_B(x,z) \}$
- ☐ $\mu_{AB}(x,z) = \max \min_y \{ \mu_A(x,y), \mu_B(x,y) \}$

142 Maksimin kompozisiyası düsturu

- ☐ $\mu_{AB}(x,z) = \max \min_z \{ \mu_A(x,y), \mu_B(x,y) \}$
- ☒ $\mu_{AB}(x,z) = \max \min_z \{ \mu_A(x,y), \mu_B(y,z) \}$
- ☐ $\mu_{A*B}(x,z) = \min \max_x \{ \mu_A(x,y), \mu_B(x,z) \}$
- ☐ $\mu_{A*B}(x,z) = \min \max_y \{ \mu_A(x,y), \mu_B(x,z) \}$
- ☐ $\mu_{AB}(x,z) = \max \min_y \{ \mu_A(x,y), \mu_B(x,y) \}$

143 Qeyri-səlis nisbətənin global proyeksiyasının düsturu

- ☐ $\max \min_z \{ \mu_a(x,y), \mu_b(y,z) \}$
- ☒ $h(R) = \max_x \max_y \mu(x,y) = \max_y \max_x \mu(x,y)$
- ☐ $\max_x \max_y \mu(x,y)$
- ☐ $\mu(x) = \max_y \mu(x,y)$
- ☐ $\max_y \max_x \mu(x,y)$

144 Qeyri-səlis nisbətənin ikinci proyeksiyasının düsturu

- ☐ $\max \min_z \{ \mu_a(x,y), \mu_b(y,z) \}$
- ☒ $\mu(x) = \max_x \mu(x,y)$
- ☐ $\max_x \max_y \mu(x,y)$
- ☐ $\mu(x) = \max_y \mu(x,y)$
- ☐ $\max_y \max_x \mu(x,y)$

145 Qeyri-səlis nisbətənin birinci proyeksiyasının düsturu

- ☐ $\max \min_z \{ \mu_a(x,y), \mu_b(y,z) \}$
- ☒ $\mu(x) = \max_y \mu(x,y)$
- ☐ $\max_x \max_y \mu(x,y)$

- ☐ $\max x_{\mu}(x,y)$
☐ $\max y \max x_{\mu}(x,y)$

146 Nisbət aşağıdakı cədvəl üzərində qurulub $(x_1,y_1)=0,1$ $(x_1,y_2)=0,2$ $(x_1,y_3)=1$ $(x_1,y_4)=0,7$ $(x_2,y_1)=0,2$ $(x_2,y_2)=0,9$ $(x_2,y_3)=0$ $(x_2,y_4)=0,3$ $(x_3,y_1)=0,3$ $(x_3,y_2)=0,9$ $(x_3,y_3)=0$ $(x_3,y_4)=0$ $(x_4,y_1)=0,2$ $(x_4,y_2)=0,1$ $(x_4,y_3)=1$ $(x_4,y_4)=0,5$ $(x_5,y_1)=0,6$ $(x_5,y_2)=0,8$ $(x_5,y_3)=0,9$ $(x_5,y_4)=1$ $(x_6,y_1)=0,4$ $(x_6,y_2)=0,3$ $(x_6,y_3)=1$ $(x_6,y_4)=0$. Verilən qeyri-səlis nisbətin nüvəsini tapın

- ☐ $(x_1,y_4), (x_2,y_2), (x_3,y_2), (x_4,y_3), (x_5,y_1), (x_5,y_2), (x_5,y_3), (x_5,y_4), (x_6,y_3)$
☒ $(x_1,y_3), (x_2,y_2), (x_4,y_3), (x_5,y_4), (x_6,y_3)$
☐ $(x_1,y_4), (x_2,y_2), (x_3,y_2), (x_4,y_3), (x_5,y_1), (x_5,y_2)$
☐ $x_1,y_3), (x_2,y_2), (x_4,y_3)$
☐ (x_5,y_2)

147 Nisbət aşağıdakı cədvəl üzərində qurulub $(x_1,y_1)=0,1$ $(x_1,y_2)=0,2$ $(x_1,y_3)=1$ $(x_1,y_4)=0,7$ $(x_2,y_1)=0,2$ $(x_2,y_2)=0,9$ $(x_2,y_3)=0$ $(x_2,y_4)=0,3$ $(x_3,y_1)=0,3$ $(x_3,y_2)=0,9$ $(x_3,y_3)=0$ $(x_3,y_4)=0$ $(x_4,y_1)=0,2$ $(x_4,y_2)=0,1$ $(x_4,y_3)=1$ $(x_4,y_4)=0,5$ $(x_5,y_1)=0,6$ $(x_5,y_2)=0,8$ $(x_5,y_3)=0,9$ $(x_5,y_4)=1$ $(x_6,y_1)=0,4$ $(x_6,y_2)=0,3$ $(x_6,y_3)=1$ $(x_6,y_4)=0$. $\alpha = 0.6$. Verilən qeyri-səlis nisbətin bütün α -kəsrlərini tapın

- ☐ (x_5,y_2)
☒ $(x_1,y_4), (x_2,y_2), (x_3,y_2), (x_4,y_3), (x_5,y_1), (x_5,y_2), (x_5,y_3), (x_5,y_4), (x_6,y_3)$
☐ $(x_1,y_4), (x_2,y_2), (x_3,y_2), (x_4,y_3), (x_5,y_1), (x_5,y_2)$
☐ $(x_3,y_2), (x_4,y_3), (x_5,y_1), (x_5,y_2)$
☐ $(x_5,y_2), (x_5,y_3), (x_5,y_4), (x_6,y_3)$

148 Nisbət aşağıdakı cədvəl üzərində qurulub $(x_1,y_1)=0,1$ $(x_1,y_2)=0,2$ $(x_1,y_3)=1$ $(x_1,y_4)=0,7$ $(x_2,y_1)=0,2$ $(x_2,y_2)=0,9$ $(x_2,y_3)=0$ $(x_2,y_4)=0,3$ $(x_3,y_1)=0,3$ $(x_3,y_2)=0,9$ $(x_3,y_3)=0$ $(x_3,y_4)=0$ $(x_4,y_1)=0,2$ $(x_4,y_2)=0,1$ $(x_4,y_3)=1$ $(x_4,y_4)=0,5$ $(x_5,y_1)=0,6$ $(x_5,y_2)=0,8$ $(x_5,y_3)=0,9$ $(x_5,y_4)=1$ $(x_6,y_1)=0,4$ $(x_6,y_2)=0,3$ $(x_6,y_3)=1$ $(x_6,y_4)=0$. Onun global proyeksiyası

- ☐ 0.4
☒ 1.0
☐ 0.0
☐ 0.9
☐ 0.3

149 Nisbət aşağıdakı cədvəl üzərində qurulub $(x_1,y_1)=0,1$ $(x_1,y_2)=0,2$ $(x_1,y_3)=1$ $(x_1,y_4)=0,7$ $(x_2,y_1)=0,2$ $(x_2,y_2)=0,9$ $(x_2,y_3)=0$ $(x_2,y_4)=0,3$ $(x_3,y_1)=0,3$ $(x_3,y_2)=0,9$ $(x_3,y_3)=0$ $(x_3,y_4)=0$ $(x_4,y_1)=0,2$ $(x_4,y_2)=0,1$ $(x_4,y_3)=1$ $(x_4,y_4)=0,5$ $(x_5,y_1)=0,6$ $(x_5,y_2)=0,8$ $(x_5,y_3)=0,9$ $(x_5,y_4)=1$ $(x_6,y_1)=0,4$ $(x_6,y_2)=0,3$ $(x_6,y_3)=1$ $(x_6,y_4)=0$. Onun ikinci proyeksiyası

- ☐ 1,0,3,0,4,0,1
☒ 0,6, 1,1,1
☐ 0,9,1,1,1
☐ 1,1,1
☐ 1,1, 0,9,1,1

150 Nisbət aşağıdakı cədvəl üzərində qurulub $(x_1,y_1)=0,1$ $(x_1,y_2)=0,2$ $(x_1,y_3)=1$ $(x_1,y_4)=0,7$ $(x_2,y_1)=0,2$ $(x_2,y_2)=0,9$ $(x_2,y_3)=0$ $(x_2,y_4)=0,3$ $(x_3,y_1)=0,3$ $(x_3,y_2)=0,9$ $(x_3,y_3)=0$ $(x_3,y_4)=0$ $(x_4,y_1)=0,2$ $(x_4,y_2)=0,1$ $(x_4,y_3)=1$ $(x_4,y_4)=0,5$ $(x_5,y_1)=0,6$ $(x_5,y_2)=0,8$ $(x_5,y_3)=0,9$ $(x_5,y_4)=1$ $(x_6,y_1)=0,4$ $(x_6,y_2)=0,3$ $(x_6,y_3)=1$ $(x_6,y_4)=0$. Onun birinci proyeksiyası:

- ☐ 1,1,1
☒ 1,1, 0,9,1,1,1
☐ 1,1, 0,9,1,1
☐ 1,0,3,0,4,0,1
☐ 0,9,1,1,1

151 $A=0/1+0.15/2+0.3/3+0.5/4+0.4/5+0/6$ qeyri-səlis çoxluğun nüvəsi

- ☐ Core $A=\{5\}$
- ☒ Core $A=\emptyset$
- ☐ Core $A=\{5,6\}$
- ☐ Core $A=\{5\}$
- ☐ Core $A=\{4,5\}$

152 $A=0/1+0.15/2+0.3/3+0.5/4+1/5+0/6$ qeyri-səlis çoxluğun nüvəsi

- ☐ Core $A=\{6\}$
- ☒ Core $A=\{5\}$
- ☐ Core $A=\{5,6\}$
- ☐ Core $A=\{2,3,5\}$
- ☐ Core $A=\{4,5\}$

153 $A=0/1+0.15/2+0.3/3+0.5/4+0.4/5+0/6$ qeyri-səlis çoxluğun hündürlüyü

- ☐ 1.0
- ☒ 0.5
- ☐ 0.15
- ☐ 0.0
- ☐ 0.3

154 $A=0/1+0.15/2+0.3/3+0.5/4+1/5+0/6$ qeyri-səlis çoxluğun hündürlüyü

- ☐ 0.5
- ☒ 1.0
- ☐ 0.15
- ☐ 0.0
- ☐ 0.3

155 Qeyri-səlis çoxluğun hündürlüyü

- ☐ $\text{Supp } \mu_A(x)$
- ☒ $\text{Sup } \mu_A(x)$
- ☐ $\text{Min } \mu_A(x)$
- ☐ $\text{Inf } \mu_A(x)$
- ☐ $\text{Max } \mu_A(x)$

156 $A_{0.25}=0/1+0.15/2+0.3/3+0.5/4+1/5+0/6$ qeyri-səlis çoxluğun kəsrlərini təyin edin

- ☐ $A_{0.25}=\{4,5,6\}$
- ☒ $A_{0.25}=\{3,4,5\}$
- ☐ $A_{0.25}=\{1, 2,3,4,5,6\}$
- ☐ $A_{0.25}=\{1,2,3\}$
- ☐ $A_{0.25}=\{4,5 \}$

157 $A_{0.45}=0/1+0.15/2+0.3/3+0.5/4+1/5+0/6$ qeyri-səlis çoxluğun kəsrlərini təyin edin

- ☐ $A_{0.45}=\{4,5,6\}$
- ☒ $A_{0.45}=\{4,5 \}$
- ☐ $A_{0.45}=\{1, 2,3,4,5,6\}$
- ☐ $A_{0.45}=\{1,2,3\}$
- ☐ $A_{0.45}=\{3,4,5,6\}$

158 $A=0/1+0.15/2+0.3/3+0.5/4+1/5+0/6$ qeyri-səlis çoxluğun universumu

- ☐ $X=\{3,6\}$
- ☒ $X=\{1, 2,3,4,5,6\}$
- ☐ $X=\{2,3,4,5\}$

- ☐ $X=\{1,6\}$
- ☐ $X=\{1\}$

159 $A=\{x|x \in X, \mu_A(x)=1/x^2\}$ qeyri-səlis çoxluq hansı formada verilmişdir

- ☐ Ardıcılıq
- ☒ Analitik
- ☐ Qarışıq qraf
- ☐ Lebeq integralı
- ☐ Sadalama

160 $A=0/1+0.15/2+0.3/3+0.5/4+1/5+0/6$ qeyri-səlis çoxluq hansı formada verilmişdir

- ☐ Ardıcılıq
- ☒ Sadalama
- ☐ Qarışıq qraf
- ☐ Lebeq integralı
- ☐ Analitik

161 Mənsubiyyət funksiyasının mənası nədir?

- ☐ Qeyri-səlis çoxluqlar arasında məsafə
- ☒ Elementin universuma mənsubiyyət dərəcəsi
- ☐ Universum gücünün müqayisə dərəcəsi
- ☐ Göstərilən xüsusiyyətlərin varlığı dərəcəsi
- ☐ Qonşu elementlər arasındakı məsafə

162 Mənsubiyyət funksiyası –

- ☐ $(y \in X) [\mu_A(x) \in \{0,1\}]$
- ☒ $(x \in X) (\mu_A(x) \in [0,1])$
- ☐ $(y \in X) (\mu_A(x) \in [0,1])$
- ☐ $(y \in X) [\mu_A(y) \in [10,11]]$
- ☐ $(x \in X) [\mu_A(x) \in (0,1)]$

163 "Universum" hansı riyazi obyektidir?

- ☐ İnikas
- ☒ Klassik çoxluq
- ☐ Funksiyaların intervalı
- ☐ Qeyri-səlis çoxluq
- ☐ Vektorlar matrisi

164 Qeyri-səlis modelləşdirmənin əsas mərhələləri

- ☐ Sistemli modelləşdirmənin əsas mərhələləri ilə üst-üstə düşür
- ☐ Sistemli modelləşdirmənin mərhələləri ilə üst-üstə düşür, lakin modelin korreksiya mərhələsi yoxdur
- ☒ Qeyri-səlis informasiya ilə iş prosesini xarakterizə edir
- ☐ Sistemli modelləşdirmənin mərhələləri ilə üst-üstə düşür, lakin prosesə modelin integrasiya mərhələsi əlavə olunub
- ☐ Qeyri-səlis və çoxölçülü informasiya ilə iş prosesini xarakterizə edir

165 "Qeyri-səlis model" -

- ☐ Çoxluqlar cəbri əsasında qurulmuş obyektin informasiya modeli
- ☐ Qraflar nəzəriyyəsi əsasında qurulmuş obyektin informasiya modeli
- ☐ İntegral hesablanma əsasında qurulmuş obyektin məntiqi modeli
- ☒ Qeyri-səlis məntiq nəzəriyyəsi əsasında qurulmuş obyektin informasiya-məntiqi modeli
- ☐ Qeyri-səlis məntiq, qeyri-səlis çoxluqlar, çoxmənalı məntiq əsasında qurulmuş obyektin informasiya-məntiqi modeli

166 Qeyri-səlisliyi artırən Φ operatorunun K nüvəsi və $E = \{1,2,3,4\}$ universal çoxluğu verilib. Operatorun çoxluğa təsirini müəyyən etməli. $A = 0.5/1 + 0.2/2 + 0.7/3 + 0.7/4$; $K(1) = 0.1/2 + 0.1/3 + 0.6/4$; $K(2) = 0.3/1 + 0.5/2 + 0.1/3 + 0.3/4$; $K(3) = 0.1/1 + 0.1/3 + 0.2/4$; $K(4) = 0.1/4$

- ☐ 0.3/1+0.6/2+0.1/3+0.8/4
- ☐ 0.18/1+0.36/2+0.18/3+0.7/4
- ☒ 0.07/1+0.1/2+0.07/3+0.3/4
- ☐ 0.08/1+0.16/2+0.02/3+0.56/4
- ☐ 0.14/1+0.35/2+0.14/3+0.32/4

167 1. Qeyri-səlisliyi artırən Φ operatorunun K nüvəsi və $E = \{1,2,3,4\}$ universal çoxluğu verilib. Operatorun çoxluğa təsirini müəyyən etməli. $A = 0.1/1 + 1/2 + 0.5/3 + 1/4$; $K(1) = 0.1/2 + 0.1/3 + 0.6/4$; $K(2) = 0.3/1 + 0.6/2 + 0.1/3 + 0.8/4$; $K(3) = 0.2/1 + 0.4/2 + 0.1/3 + 0.2/4$; $K(4) = 0.2/1 + 0.5/2 + 0.1/3 + 0.2/4$

- ☐ 0.14/1+0.35/2+0.14/3+0.32/4
- ☐ 0.08/1+0.16/2+0.02/3+0.56/4
- ☒ 0.3/1+0.6/2+0.1/3+0.8/4
- ☐ 0.07/1+0.1/2+0.07/3+0.3/4
- ☐ 0.18/1+0.36/2+0.18/3+0.7/4

168 Qeyri-səlisliyi artırən Φ operatorunun K nüvəsi və $E = \{1,2,3,4\}$ universal çoxluğu verilib. Operatorun çoxluğa təsirini müəyyən etməli. $A = 0.7/1 + 0.1/2 + 0.6/3 + 0.4/4$; $K(1) = 0.2/1 + 0.5/2 + 0.2/3 + 0.2/4$; $K(2) = 0.1/1 + 0.1/3 + 0.2/4$; $K(3) = 0.1/1 + 0.1/3 + 0.2/4$; $K(4) = 0.3/1 + 0.5/2 + 0.1/3 + 0.8/4$

- ☐ 0.07/1+0.1/2+0.07/3+0.3/4
- ☐ 0.08/1+0.16/2+0.02/3+0.56/4
- ☐ 0.3/1+0.6/2+0.1/3+0.8/4
- ☒ 0.14/1+0.35/2+0.14/3+0.32/4
- ☐ 0.18/1+0.36/2+0.18/3+0.7/4

169 Qeyri-səlisliyi artırən Φ operatorunun K nüvəsi və $E = \{1,2,3,4\}$ universal çoxluğu verilib. Operatorun çoxluğa təsirini müəyyən etməli. $A = 0.1/1 + 0.6/2 + 0.8/3 + 0.2/4$; $K(1) = 0.3/1 + 0.4/2 + 0.2/3 + 0.3/4$; $K(2) = 0.1/1 + 0.1/2 + 0.2/4$; $K(3) = 0.1/1 + 0.2/2 + 0.7/4$; $K(4) = 0.3/1 + 0.5/2 + 0.1/3 + 0.8/4$

- ☐ 0.18/1+0.36/2+0.18/3+0.7/4
- ☒ 0.08/1+0.16/2+0.02/3+0.56/4
- ☐ 0.3/1+0.6/2+0.1/3+0.8/4
- ☐ 0.14/1+0.35/2+0.14/3+0.32/4
- ☐ 0.07/1+0.1/2+0.07/3+0.3/4

170 Qeyri-səlisliyi artırən Φ operatorunun K nüvəsi və $E = \{1,2,3,4\}$ universal çoxluğu verilib. Operatorun çoxluğa təsirini müəyyən etməli. $A = 0.2/1 + 0.6/2 + 0.6/3 + 0.4/4$; $K(1) = 0.1/1 + 0.1/2 + 0.7/4$; $K(2) = 0.3/1 + 0.5/2 + 0.2/3 + 0.3/4$; $K(3) = 0.1/2 + 0.1/4$; $K(4) = 0.2/1 + 0.4/2 + 0.1/3 + 0.2/4$

- ☐ 0.18/1+0.36/2+0.12/3+0.48/4
- ☐ 0.18/1+0.45/2+0.16/3+0.56/4
- ☐ 0.18/1+0.4/2+0.08/3+0.56/4
- ☐ 0.07/1+0.14/2+0.07/3+0.49/4
- ☒ 0.18/1+0.3/2+0.12/3+0.18/4

171 Qeyri-səlisliyi artırən Φ operatorunun K nüvəsi və $E = \{1,2,3,4\}$ universal çoxluğu verilib. Operatorun çoxluğa təsirini müəyyən etməli. $A = 0.3/1 + 0.8/2 + 0.1/3 + 0.9/4$; $K(1) = 0.1/3 + 0.1/4$; $K(2) = 0.2/1 + 0.5/2 + 0.2/3 + 0.7/4$; $K(3) = 0.1/4$; $K(4) = 0.2/1 + 0.5/2 + 0.1/3 + 0.2/4$

- ☐ 0.18/1+0.4/2+0.08/3+0.56/4
- ☒ 0.18/1+0.45/2+0.16/3+0.56/4
- ☐ 0.18/1+0.36/2+0.12/3+0.48/4
- ☐ 0.18/1+0.3/2+0.12/3+0.18/4

☐ 0.07/1+0.14/2+0.07/3+0.49/4

172 Qeyri-səlisliyi artırən Φ operatorunun K nüvəsi və $E = \{1,2,3,4\}$ universal çoxluğu verilib. Operatorun çoxluğa təsirini müəyyən etməli. $A = 0.6/1 + 0.6/2 + 0.1/3 + 0.6/4$; $K(1) = 0.2/1 + 0.4/2 + 0.1/3 + 0.2/4$; $K(2) = 0.3/1 + 0.6/2 + 0.2/3 + 0.8/4$; $K(3) = 0.1/2 + 0.1/3 + 0.1/4$; $K(4) = 0.1/2 + 0.6/4$

- ☒ 0.18/1+0.36/2+0.12/3+0.48/4
☐ 0.18/1+0.4/2+0.08/3+0.56/4
☐ 0.18/1+0.3/2+0.12/3+0.18/4
☐ 0.07/1+0.14/2+0.07/3+0.49/4
☐ 0.18/1+0.45/2+0.16/3+0.56/4

173 Qeyri-səlisliyi artırən Φ operatorunun K nüvəsi və $E = \{1,2,3,4\}$ universal çoxluğu verilib. Operatorun çoxluğa təsirini müəyyən etməli. $A = 0.8/1 + 0.2/2 + 0.6/3 + 0.1/4$; $K(1) = 0.2/1 + 0.5/2 + 0.1/3 + 0.7/4$; $K(2) = 0.2/1 + 0.6/2 + 0.1/3 + 0.7/4$; $K(3) = 0.3/1 + 0.4/2 + 0.1/3 + 0.3/4$; $K(4) = 0.1/1 + 0.1/3 + 0.2/4$

- ☐ 0.18/1+0.3/2+0.12/3+0.18/4
☐ 0.07/1+0.14/2+0.07/3+0.49/4
☐ 0.18/1+0.36/2+0.12/3+0.48/4
☒ 0.18/1+0.4/2+0.08/3+0.56/4
☐ 0.18/1+0.45/2+0.16/3+0.56/4

174 Qeyri-səlisliyi artırən Φ operatorunun K nüvəsi və $E = \{1,2,3,4\}$ universal çoxluğu verilib. Operatorun çoxluğa təsirini müəyyən etməli. $A = 0.7/1 + 0.1/2 + 0.6/3 + 0.1/4$; $K(1) = 0.1/1 + 0.2/2 + 0.1/3 + 0.7/4$; $K(2) = 0.3/1 + 0.4/2 + 0.2/3 + 0.3/4$; $K(3) = 0.1/1 + 0.1/2 + 0.1/3 + 0.7/4$; $K(4) = 0.3/1 + 0.5/2 + 0.1/3 + 0.8/4$

- ☐ 0.18/1+0.3/2+0.12/3+0.18/4
☐ 0.18/1+0.45/2+0.16/3+0.56/4
☐ 0.18/1+0.4/2+0.08/3+0.56/4
☐ 0.18/1+0.36/2+0.12/3+0.48/4
☒ 0.07/1+0.14/2+0.07/3+0.49/4

175 0.5-dən çox olan mənsubiyyət funksiyasını çoxaldan və 0.5-dən az olan mənsubiyyət funksiyasını azaldan əməliyyat

- ☐ Birləşmə
☐ Konsentrasiya
☐ Gərilmə
☒ Kontrast intensivifikasiya
☐ Kəsişmə

176 Əgər qeyri-səlis çoxluğun dərəcəsi kəsr ədəddirsə, onda əməliyyatını alırıq

- ☒ Gərilmə
☐ Konsentrasiya
☐ Kəsişmə
☐ Kontrast intensivifikasiya
☐ Birləşmə

177 Əgər qeyri-səlis çoxluğun dərəcəsi müsbət tam ədəddirsə, onda əməliyyatını alırıq

- ☒ Konsentrasiya
☐ Gərilmə
☐ Kontrast intensivifikasiya
☐ Birləşmə
☐ Kəsişmə

178 $A=0.1/a+0.9/b+1/c+0.5/d+1/e$ qeyri-səlis çoxluğu verilib. Onun xassələri:

- ☐ Nüvəsiz çoxluq
- ☐ Hündürlüksüz çoxluq
- ☐ Unimodal, normal
- ☒ Normal
- ☐ Daşıyıcısız çoxluq

179 $A=0.1/a+0.9/b+0.2/c+0.5/d+0/e$ qeyri-səlis çoxluğu verilib. Onun xassələri:

- ☐ Hündürlüksüz çoxluq
- ☐ Unimodal, normal
- ☐ Nüvəsiz çoxluq
- ☐ Daşıyıcısız çoxluq
- ☒ Subnormal

180 $A=0.1/a+0.9/b+1/c+0.5/d+0/e$ qeyri-səlis çoxluğu verilib. Onun xassələri:

- ☐ Daşıyıcısız çoxluq
- ☐ Unimodal, subnormal
- ☐ Hündürlüksüz çoxluq
- ☒ Unimodal, normal
- ☐ Nüvəsiz çoxluq

181 $A=0.1/a+0.9/b+1/c+0.5/d+0/e$ qeyri-səlis çoxluğu verilib. Onun keçid nöqtəsi

- ☐ 1.0
- ☒ d
- ☐ a, d, c, d, e
- ☐ c
- ☐ a, d, c, d

182 $A=0.1/a+0.9/b+1/c+0.5/d+0/e$ qeyri-səlis çoxluğu verilib. Onun daşıyıcısı

- ☐ d
- ☒ a, d, c, d
- ☐ a, d, c, d, e
- ☐ c
- ☐ 1.0

183 $A=0.1/a+0.9/b+1/c+0.5/d+0/e$ qeyri-səlis çoxluğu verilib. Onun hündürlüyü

- ☐ c
- ☐ a, d, c, d
- ☒ 1.0
- ☐ a, d, c, d, e
- ☐ d

184 $A=0.1/a+0.9/b+1/c+0.5/d+0/e$ qeyri-səlis çoxluğu verilib. Onun nüvəsi

- ☐ d
- ☒ c
- ☐ a, d, c, d
- ☐ a, d, c, d, e
- ☐ 1.0

185 Ümumiləşdirmə prinsipi kim tərəfindən irəli sürülmüşdür?

- ☐ Con Rotşild
- ☒ L. Zadə
- ☐ Stiv Cobs

- ☐ Lui Paskal
- ☐ Devid Rokfeller

186 A qeyri-səlis ədəd....., əgər $\mu=1$ şərti yalnız bir nöqtə üçün yerinə yetirilir

- ☐ Sabitdir
- ☒ Unimodaldır
- ☐ Universaldır
- ☐ Normaldır
- ☐ Qarşılıqlı əlaqəlidir

187 A qeyri-səlis ədəd normaldır, əgər

- ☐ $u=\alpha$
- ☒ $\mu=1$
- ☐ $\mu=n$
- ☐ $\mu=0$
- ☐ $\alpha=u$

188 Qeyri-səlis ədəd , əgər $\mu=1$

- ☐ Genişləndirilmişdir
- ☒ Normaldır
- ☐ Bərabərdir
- ☐ Sabitdir
- ☐ Müvafiqdir

189 Qeyri-səlis ədədlər ədədi linqvistik dəyişənlərə

- ☐ İnteqrə olunmuşdurlar
- ☒ Müvafiqdirlər
- ☐ Bərabərdirlər
- ☐ Müvafiq deyildir
- ☐ Unimodaldırlar

190 Qeyri-səlis dəyişənlər –

- ☐ Cavabların hamısı düzdür
- ☒ Ədədi oxla təyin olunan qeyri-səlis dəyişənlər
- ☐ Dekart hasilində təyin olunan semantik dəyişənlər
- ☐ Ədədi oxla təyin olunan linqvistik dəyişənlər
- ☐ Sintaksik dəyişənlər, $\mu=[0,1]$

191 Linqvistik dəyişənin strukturu

- ☐ Markerlər
- ☒ Cavabların hamısı düzdür
- ☐ NOT, AND, OR
- ☐ İbtidai terminlər
- ☐ Qeyrimüəyyənliklər

192 Ədədi linqvistik dəyişən ...

- ☐ Cavabların hamısı düzdür
- ☒ Ölçülən baza dəyişənidir
- ☐ Bütün baza dəyişənləridir
- ☐ Ölçülməyən baza dəyişənidir
- ☐ Bütün ədədi dəyişənləridir

193 Linqvistik dəyişənin baza term-çoxluğu....

- ☐ Linqvistik dəyişənin adının təyin edilməsidir
- ☒ Qeyri-səlis dəyişənlərin adlarını təqdim edən onun qiymətlər toplusudur
- ☐ Linqvistik dəyişənin yeni qiymətini təşkil edən semantik prosedurdur
- ☐ Elementlərin təşkil olunması prosesini təsvir edən sintaksik prosedurdur
- ☐ Linqvistik dəyişənin adıdır

194 Linqvistik dəyişən:

- ☐ Zaman, fəza, materiya
- ☒ $\langle \beta, T, U, G, M \rangle$ toplusu
- ☐ toplusu
- ☐ $\langle \beta, U, X \rangle$ toplusu
- ☐ toplusu

195 Qeyri-səlis dəyişən:

- ☐ Zaman, fəza, materiya
- ☒ $\langle \beta, U, X \rangle$ toplusu
- ☐ toplusu
- ☐ $\langle \beta, T, U, G, M \rangle$ toplusu
- ☐ toplusu

196 Defəzzifikasiya metodunu nəzərə alarkən bunu nəzərə almaq zəruridir

- ☐ Sistemin təkamül nəzəriyyəsini
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Sistemin vəziyyətini
- ☐ Ehtimallar nəzəriyyəsinin qaydalarını
- ☐ Məsələnin semantikasını

197 Funksiyalar vasitəsilə bunlar təqdim edilir

- ☐ Diskret riyaziyyat
- ☐ Ehtimallar nəzəriyyəsi
- ☐ Aristotel məntiqi
- ☐ Çoxqiymətli məntiq
- ☒ Qeyri-səlis məntiqi əməliyyatlar

198 Qeyri-səlis məntiqi əməliyyatlar bunlar vasitəsilə təqdim edilir

- ☐ Çoxluq
- ☐ Cədvəl
- ☐ Vektor
- ☐ Parça
- ☒ Funksiya

199 Həqiqətlik dərəcələrinin qiymətləri

- ☐ -0.1
- ☐ Doğru və ya yalan
- ☐ $\{0,1\}$
- ☒ $[0,1]$
- ☐ 0 və ya 1

200 Hansı məntiqdə həqiqətlik dərəcələri kəmiyyətlərindən istifadə olunur?

- ☐ Diskret riyaziyyat

- ☐ Çoxqiymətli məntiq
- ☒ Qeyri-səlis
- ☐ Ehtimallar nəzəriyyəsi
- ☐ Aristotel məntiqi

201 Qeyri-səlis məntiqdə bu kəmiyyətlərdən istifadə olunur

- ☐ Adi dəyişən
- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Yalan və doğru
- ☐ 0 və ya 1
- ☒ Həqiqətlik dərəcələri

202 Klassik məntiqdə bu kəmiyyətlərdən istifadə olunur

- ☐ Kəsirlər və mənsubiyyətlər
- ☐ Həqiqətlik dərəcələri
- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Linqvistik dəyişən
- ☒ Həqiqət və yalan

203 Klassik məntiqdə hər əməliyyat bi cədvəllə verilib

- ☐ Mükəmməl dizyunktiv normal forma
- ☐ Mükəmməl konyunktiv normal forma
- ☒ Həqiqətlik cədvəli
- ☐ Konyunksiya, dizyunksiya, inkar
- ☐ Konyunksiya, dizyunksiya, inkar, implikasiya

204 Konyunksiya, dizyunksiya və inkar bunların realizasiyası üçün kifayətdir

- ☐ Sinergetikanın
- ☐ Propozisional hesablanmanın
- ☒ Müləhizələr hesablanmasının
- ☐ Kvantifikatorların
- ☐ Predikatlar hesablanmasının

205 Müləhizələr hesablanmasının realizasiyası üçün bu əməliyyatlardan istifadə kifayətdir

- ☐ Həqiqətlik cədvəli
- ☐ Mükəmməl konyunktiv normal forma
- ☐ Konyunksiya, dizyunksiya, inkar, implikasiya
- ☐ Mükəmməl dizyunktiv normal forma
- ☒ Konyunksiya, dizyunksiya, inkar

206 Qeyri-səlis çoxluq dəyişənin hər qiymətinə müvafiqdir

- ☐ Cümlənin sintaksik
- ☐ Ehtimal
- ☐ Cümlənin semantik
- ☐ Cümlənin praqmatik
- ☒ Linqvistik

207 Linqvistik dəyişənin hər qiymətinə müəyyən müvafiqdir

- ☐ (0,1) parçasına
- ☐ Səlis çoxluğa
- ☐ {0,1} çoxluğuna
- ☒ Qeyri-səlis çoxluğa

☐ $[0,1]$ parçasına

208 Əgər dəyişənin qiymətləri dəqiq ədədlədirsə, o, belə adlanır

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Səlis
- ☐ Cümlənin sintaksik
- ☒ Adi
- ☐ Təbii dil interfeysinin

209 Hansı dəyişən "adi" adlanır?

- ☐ Əgər onun qiymətləri $\{0,1\}$ çoxluğundandır
- ☐ Əgər o, insanın qeyri-səlis fikirlərində istifadə olunarsa
- ☐ Əgər onun qiymətləri $(0,1)$ parçasındandır
- ☐ Əgər onun qiymətləri $[0,1]$ parçasındandır
- ☒ Əgər onun qiymətləri dəqiq ədədlədirsə

210 Əgər dəyişən insanın qeyri-səlis fikirlərində istifadə olunarsa o,dəyişən olur

- ☐ Cümlənin sintaksik
- ☐ Səlis
- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Təbii dil interfeysinin
- ☒ Linqvistik

211 Hansı dəyişən linqvistik olur?

- ☒ Əgər o, insanın qeyri-səlis fikirlərində istifadə olunarsa
- ☐ Əgər onun qiymətləri $\{0,1\}$ çoxluğundandır
- ☐ Əgər onun qiymətləri $(0,1)$ parçasındandır
- ☐ Əgər onun qiymətləri dəqiq ədədlədirsə
- ☐ Əgər onun qiymətləri $[0,1]$ parçasındandır

212 Təbii dil sözləri bunun qiymətləridir

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Səlis dəyişənin
- ☐ Cümlənin sintaksik
- ☒ Linqvistik dəyişənin
- ☐ Təbii dil interfeysinin

213 Linqvistik dəyişənin qiymətləri

- ☐ $(0,1)$ parçası
- ☐ $[0,1]$ parçası
- ☐ 0 və ya 1
- ☐ $\{0,1\}$ çoxluğu
- ☒ Təbii dil sözləri

214 Aristotel məntiqi, çoxqiymətli məntiq, ehtimallar nəzəriyyəsi, diskret riyaziyyat bu elmin əsasında durur

- ☐ Ədədi metodlar
- ☐ Çoxölçülü sistemlərin qurulması
- ☐ Statistika
- ☒ Qeyri-səlis məntiq
- ☐ Ekonometrika

215 Qeyri-səlis məntiq əsasında bu sahənin ideyaları durur

- ☐ Diskret riyaziyyat
- ☐ Aristotel məntiqi
- ☐ Çoxqiymətli məntiq
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Ehtimallar nəzəriyyəsi

216 Formalizə olunmamış məsələlər bu xüsusiyyətlərə malikdir

- ☐ Həllər sahəsinin böyük həcmə malik olması
- ☒ Verilənlərin səhv, çoxmənalı və bir-birinə ziddiyyətli olmaları
- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Problem sahəsi və məsələ haqqında biliklərin ziddiyyətli olmaları
- ☐ Verilənlər və biliklərin dinamik dəyişənlər kimi təqdim olması

217 Ənənəvi proqramlaşdırma texnologiyası ilə ES-in birləşdirilməsi proqram məhsullarına yeni keyfiyyətləri sayəsində bunları əlavə edir

- ☐ İnterfeys və qarşılıqlı əlaqə
- ☐ Proqramçı tərəfindən əlavələrin dinamik modifikasiyasının təmini
- ☐ Əlavənin "daha şəffaf"
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Daha yaxşı qrafika

218 ES-rin vacibliyi bundan ibarətdir

- ☐ Ənənəvi proqramlaşdırma texnologiyası ilə ES-in birləşdirilməsindən
- ☐ Mürəkkəb sistemlərin müəyyənləşdirilməsinin yüksək dərəcəsindən
- ☐ Praktiki cəhətdən mühüm məsələlər dairəsinin genişləndirilməsindən
- ☐ Ənənəvi proqramlaşdırmanın qlobal problemlərinin həllindən
- ☒ Bütün cavablar düzdür

219 ES üzrə tədqiqatların məqsədi nədən ibarətdir

- ☐ Ənənəvi proqramlaşdırmanın qlobal problemlərinin həlli
- ☐ Məsələlərin həlli
- ☐ Nəticələrin alınması
- ☒ Proqramların işlənilməsi
- ☐ Praktiki cəhətdən mühüm məsələlər dairəsinin genişləndirilməsi

220 Qeyri-səlis nəticənin əsasını nə təşkil edir

- ☐ Optimal misallar
- ☐ Strukturlaşdırılmış verilənlərdir
- ☐ Biliklərin mənbələri
- ☒ ƏGƏR-ONDA qaydalar bazasıdır
- ☐ Qaydaların tamlığı

221 Yekun qeyri-səlis çoxluğun yaradılması necə adlanır:

- ☐ Riyazi nəticə
- ☐ Konfigurasiyaların layihələndirilməsi
- ☐ Sinqnostika
- ☒ Qeyri-səlis nəticə
- ☐ Qoyulan məsələlərin həlli

222 Qeyri-səlis məntiq nəyə əsaslanır

- ☒ Bütün lingvistik dəyişənlərin ədədi qiymətlərinə
- ☐ Riyazi məsələlərin modelləşdirilməsinə

- ☐ Ümumi müddəalara
- ☐ Riyazi metodlar kompleksinə
- ☐ Mürkkəb situasiyalara

223 Qeyri-səlis məntiqdə nəticə nədir

- ☐ Riyazi modelin qurulması
- ☐ Yeni funksionallığın yaradılma prosesidir
- ☐ Biliklərin təqdim edilməsinin elmi metodudur
- ☒ Yekun qeyri-səlis çoxluq
- ☐ Bütün cavablar düzdür

224 Qeyri-səlis nəticənin çıxarılması hansı addımlardan ibarətdir?

- ☐ informasiyanın yığılması, təhlili, işlənilməsi.
- ☐ məqsədin qurulması, ekspertiza.
- ☐ məsələnin qoyulması, konsentrasiya, ifadə
- ☐ metrifikasiya, təsnifat, kompozisiya, defazifikasiya
- ☒ fəzifikasiya, qeyri-səlis nəticə, kompozisiya, defazifikasiya

225 Çoxekstremal mənsubiyyət funksiyaları üçün defazifikasiya metodu

- ☐ Düzgün cavab yoxdur
- ☐ COG (Center Of Gravity)
- ☐ MOM (Mean Of Maximums)
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ First Maximum

226 Sistemlərin təsvirinin məntiqi-lingvistik metodlarına aiddir:

- ☐ Kollektiv müzakirələrdən tam imtina
- ☐ Hadisələrin məntiqi ardıcılığından ibarət olan mətnin hazırlanması
- ☐ Zamanda tətbiqini tapan problemin mümkün variantları
- ☒ Tədqiq olunan sistemin davranışı lingvistik dəyişənlər terminlərində təsviri
- ☐ Nəticələrin formal işlənilməsi

227 Süni beyin

- ☐ Beyinə məlum olan xassələrin süni vasitələrlə təkrarı
- ☐ İnsan beynini əvəz edən hipotetik qurğu
- ☐ Sinir hüceyrələri arasında əlaqələr modeli
- ☐ Sinir hüceyrələrinin işini imitasiya edən xüsusi alqoritmlər
- ☒ Bütün cavablar düzdür

228 İnsanla EHM-in ünsiyyətini təmin edən vasitələrdən ibarət olan interfeys

- ☐ Süni intellekt
- ☐ Təbii dil interfeysi
- ☐ Kibernetika
- ☐ Ekspert sistemləri
- ☒ İntellektual interfeys

229 İntellektual interfeys

- ☐ Maşın tərəfdən insana xas olan məsələləri həll etmək üçün funksional imkanlar
- ☒ İnsanla EHM-in ünsiyyətini təmin edən vasitələrdən ibarət olan interfeys
- ☐ İntellektual sayılan insan fəaliyyətinin modelləşdirilməsi üzrə elmi istiqamət
- ☐ Təbii dildə intellektual sistem ilə ünsiyyətə imkan verən proqram və aparat vasitələri məcmusu
- ☐ İntellektual sistemlərin insan funksiyaların yerinə yetirmək xassəsi

230 Təbii dil interfeysinin tərkibinə daxildir

- ☐ Cavabların sintezi
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Linqvistik prosessor
- ☐ Lüğətlər
- ☐ Mətnlərin təhlili

231 Təbii dildə intellektual sistem ilə ünsiyyətə imkan verən proqram və aparat vasitələri məcmusu

- ☐ Mətnlərin təhlili
- ☒ Təbii dil interfeysi
- ☐ Ekspert sistemləri
- ☐ Süni intellekt
- ☐ Kibernetika

232 Təbii dil interfeysi

- ☐ Düzgün davranışın modelləşdirilməsi üçün elmi disiplin
- ☒ Təbii dildə intellektual sistem ilə ünsiyyətə imkan verən proqram və aparat vasitələri məcmusu
- ☐ İntellektual sistemlərin insan funksiyaların yerinə yetirmək xassəsi
- ☐ İntellektual sayılan insan fəaliyyətinin modelləşdirilməsi üzrə elmi istiqamət
- ☐ Maşın tərəfdən insana xas olan məsələləri həll etmək üçün funksional imkanlar

233 İntellektual sayılan insan fəaliyyətinin modelləşdirilməsi üzrə elmi istiqamət

- ☐ Mətnlərin təhlili
- ☒ Süni intellekt
- ☐ Kibernetika
- ☐ Ekspert sistemləri
- ☐ Təbii dil interfeysi

234 Süni intellekt

- ☐ Düzgün davranışın modelləşdirilməsi üçün elmi disiplin
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ İntellektual sistemlərin insan funksiyaların yerinə yetirmək xassəsi
- ☐ İntellektual sayılan insan fəaliyyətinin modelləşdirilməsi üzrə elmi istiqamət
- ☐ Maşın tərəfdən insana xas olan məsələləri həll etmək üçün funksional imkanlar

235 Biliklərin çıxardılması, əldə edilməsi, təqdimatı və manipulyasiyası

- ☐ Linqvistik prosessor
- ☒ Biliklər mühəndisliyi
- ☐ Təbii dil interfeysi
- ☐ Kibernetika
- ☐ Mətnlərin təhlili

236 Biliklər mühəndisliyi

- ☐ Süni intellekt sistemlərinin yaradılmasına yönəlmiş modellər və mütdolar məcmusu
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Ekspert sistemlərinin yaradılması üçün əsas
- ☐ Biliklərin çıxardılması, əldə edilməsi, təqdimatı və manipulyasiyası
- ☐ Ekspert sistemlərinin yaradılması ilə bağlı olan süni intellekt elmlərinin sahəsi

237 Biliklər bazasının layihələndirilməsi və predmet oblası haqqında onun doldurulması üzrə mütəxəssis

- ☐ Ekspert

- ☒ Biliklər üzrə mühəndis
- ☐ İstifadəçi
- ☐ Həll edici
- ☐ Məntiq mütəxəssisi

238 Biliklər üzrə mühəndis

- ☐ Biliklərin çıxardılması üzrə mütəxəssis
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Ekspert və biliklər bazası arasında vasitəçi
- ☐ Biliklər bazasının layihələndirilməsi və predmet oblastı haqqında onun doldurulması üzrə mütəxəssis
- ☐ Süni intellekt üzrə mütəxəssis

239 Məxsusi müşahidələrdən ümumi qanunauyğunluqlara keçid

- ☐ İstisna edilmiş üçüncü
- ☒ İnduksiya
- ☐ Konyunksiya
- ☐ İmplikasiya
- ☐ Dizyunksiya

240 İnduksiya

- ☐ Biliklərin çıxardılması, əldə edilməsi, təqdimatı və manipulyasiyası
- ☒ Məxsusi müşahidələrdən ümumi qanunauyğunluqlara keçid
- ☐ Biliklərin tədim etmə metodu
- ☐ Biliklər bazasının layihələndirilməsi və predmet oblastı haqqında onun doldurulması
- ☐ Müxtəlif mənbələrdən biliklərin təşkil edilməsi

241 Birinci ifadə doğru, ikincisi isə yalan olduqda nəticə ifadəsi yalandır

- ☐ İnduksiya
- ☒ İmplikasiya
- ☐ Dizyunksiya
- ☐ Konyunksiya
- ☐ İstisna edilmiş üçüncü

242 İmplikasiya

- ☐ İki ifadə üçün məntiqi əməliyyatdır
- ☐ İmplikasiyanın standart işarəsi: $\rightarrow$
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Birinci ifadə doğru, ikincisi isə yalan olduqda nəticə ifadəsi yalandır
- ☐ Düzgün cavab yoxdur

243 Biliklərin çıxardılması

- ☐ İntellektual sistemin ən vacib xüsusiyyətidir
- ☒ Ekspert sistemlərin yaradılmasında istifadə olunur
- ☐ İntellektual sistemin fəaliyyət zamanı toplanılır
- ☐ Müxtəlif mənbələrdən biliklərin təşkil edilməsində istifadə olunur
- ☐ Sistemdə aprior olaraq saxlanılır

244 Mütəxəssislərdən predmet oblastı haqqında informasiyanın alınması

- ☐ Məntiqi nəticələr
- ☐ Ekspert bilikləri
- ☐ Evristik biliklər
- ☒ Biliklərin çıxardılması

- ☐ İntellektual biliklər

245 Biliklərin çıxardılması

- ☐ Proqram və aparat modelləşdirmə
☒ Mütəxəssislərdən predmet oblastı haqqında informasiyanın alınması
☐ Müxtəlif mənbələrdən biliklərin əldə edilməsi
☐ Biliklərin təqdim olunma formasının seçilməsi
☐ Ekspert sistemlərin yaradılmasının əsası

246 Müəyyən predmet oblastında mütəxəssisin bilikləri

- ☐ İstifadəçi bilikləri
☒ Ekspert bilikləri
☐ İntellektual biliklər
☐ Evristik biliklər
☐ Məntiqi nəticələr

247 İntellektual sistemin fəaliyyət zamanı toplanan biliklər

- ☐ İstifadəçi bilikləri
☒ Evristik biliklər
☐ İntellektual biliklər
☐ Ekspert bilikləri
☐ Məntiqi nəticələr

248 Ekspert biliklər

- ☐ Obyektlər çoxluğunda münasibətlərin daxil edilməsi
☒ Müəyyən predmet oblastında mütəxəssisin bilikləri
☐ Təbii dildə intellektual sistem ilə ünsiyyətə imkan verən proqram və aparat vasitələri məcmusu
☐ İntellektual sistemin fəaliyyət zamanı toplanan biliklər
☐ Riyazi məntiqin öyrənilmə obyekti

249 Evristik biliklər

- ☐ Obyektlər çoxluğunda münasibətlərin daxil edilməsi
☒ İntellektual sistemin fəaliyyət zamanı toplanan biliklər
☐ Təbii dildə intellektual sistem ilə ünsiyyətə imkan verən proqram və aparat vasitələri məcmusu
☐ Müəyyən predmet oblastında mütəxəssisin bilikləri
☐ Riyazi məntiqin öyrənilmə obyekti

250 Prosedur biliklər kimi təsvir edilir

- ☐ Biliklər
☒ Bütün cavablar düzdür
☐ Müxtəlif instruksiyalar
☐ Predmet oblastında tipik məsələlərin həlli üçün prosedurlar
☐ Metodikalar

251 Predmet oblastı haqqında bilikləri bazaya bu mütəxəssis daxil edir

- ☐ Bütün cavablar düzdür
☒ Biliklər üzrə mühəndis
☐ İstifadəçi
☐ Ekspert
☐ Həll edici

252 Predmet oblastı haqqında biliklərə daxildir

- ☐ Predmet oblastında tipik məsələlərin həlli üçün prosedurlar
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Predmet oblastına aid olan qanunauyğunluqlar
- ☐ aid olan faktlar
- ☐ Proseslər arasında mümkün əlaqələr haqqında hipotezlər

253 İkili inkar qanunu

- ☐ «A» «A» və ya «qeyri A» mülahizələri arasında birinin mütləq doğru olmasından ibarət olan klassik məntiq qanunudur
- ☒ $\neg\neg A = A$
- ☐ Təsdiq edir ki, $(A \vee \neg A)$ ifadəsi eyniliklə həqiqidir
- ☐ Ənənəvi formal sistemlər üçün səciyyəvi olan mülahizələrin baza qanunu
- ☐ Tənqidə məruz qalıb və konstruktiv riyazi məntiq tərəfindən qəbul edilmir

254 İntellektual sistemin biliklər bazasında saxlanılan predmet oblastı haqqında məlumatlar məcmusudur

- ☐ Praqmatik biliklər
- ☒ Prosedur biliklər
- ☐ Teoremin sübutu
- ☐ Predmet oblastı haqqında biliklər
- ☐ Biliklər

255 Verilən predmet oblastında məsələlərin həlli metodları haqqında biliklər

- ☐ Prosedur biliklər
- ☒ Praqmatik biliklər
- ☐ Teoremin sübutu
- ☐ Predmet oblastı haqqında biliklər
- ☐ Biliklər

256 İntellektual sistemin biliklər bazasında saxlanılan predmet oblastı haqqında məlumatlar məcmusudur

- ☐ Prosedur biliklər
- ☒ Predmet oblastı haqqında biliklər
- ☐ Biliklər
- ☐ Teoremin sübutu
- ☐ Praqmatik biliklər

257 Əvvəlcədən sübut edilmiş düsturlardan verilən düsturun məntiqi hərəkəti

- ☐ Prosedur biliklər
- ☒ Teoremin sübutu
- ☐ Predmet oblastı haqqında biliklər
- ☐ Biliklər
- ☐ Praqmatik biliklər

258 Problem və ya predmet haqqında tam təsviri təşkil edən məlumatlar məcmusudur

- ☐ Prosedur biliklər
- ☒ Biliklər
- ☐ Predmet oblastı haqqında biliklər
- ☐ Teoremin sübutu
- ☐ Praqmatik biliklər

259 Prosedur biliklər

- ☐ Sübutlar axtarışı məqsədli müddəası ilə başlayan nəticədir
- ☒ Prosedur şəklində intellektual sistemin yaddaşında saxlanılan biliklərdir

- ☐ Problem və ya predmet haqqında tam təsviri təşkil edən məlumatlar məcmusudur
- ☐ Verilən predmet oblastında məsələlərin həlli metodları haqqında biliklər
- ☐ Tədqiq edilmiş oblastdakı nəticənin oxşar oblasta aparılmasıdır

260 Praqmatik biliklər

- ☐ Növbəti şərtlərin aksiom kimi alınmasından sonra nəticənin kəsilməsidir
- ☒ Verilən predmet oblastında məsələlərin həlli metodları haqqında biliklər
- ☐ Tədqiq edilmiş oblastdakı nəticənin oxşar oblasta aparılmasıdır
- ☐ Problem və ya predmet haqqında tam təsviri təşkil edən məlumatlar məcmusudur
- ☐ Sübutlar axtarışı məqsədli müddəası ilə başlayan nəticədir

261 Predmet oblastı haqqında biliklər

- ☐ Növbəti şərtlərin aksiom kimi alınmasından sonra nəticənin kəsilməsidir
- ☐ Problem və ya predmet haqqında tam təsviri təşkil edən məlumatlar məcmusudur
- ☐ Tədqiq edilmiş oblastdakı nəticənin oxşar oblasta aparılmasıdır
- ☒ İntellektual sistemin biliklər bazasında saxlanılan predmet oblastı haqqında məlumatlar məcmusudur
- ☐ Sübutlar axtarışı məqsədli müddəası ilə başlayan nəticədir

262 Biliklər

- ☐ Tədqiq edilmiş oblastdakı nəticənin oxşar oblasta aparılmasıdır
- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Növbəti şərtlərin aksiom kimi alınmasından sonra nəticənin kəsilməsidir
- ☐ Sübutlar axtarışı məqsədli müddəası ilə başlayan nəticədir
- ☒ Problem və ya predmet haqqında tam təsviri təşkil edən məlumatlar məcmusudur

263 Teoremin sübutu

- ☐ Növbəti şərtlərin aksiom kimi alınmasından sonra nəticənin kəsilməsi
- ☒ Əvvəlcədən sübut edilmiş düsturlardan verilən düsturun məntiqi hərəkəti
- ☐ Sübutlar axtarışı məqsədli müddəası ilə başlayan nəticə
- ☐ Tədqiq edilmiş oblastdakı nəticənin oxşar oblasta aparılması
- ☐ Bütün cavablar düzdür

264 Dizyunksiya

- ☐ $\vee$ işarəsi ilə təsvir edilir
- ☐ İki mümkün qiymətdən maksimal olanına bərabərdir
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ İlk ifadələr yalan olduqda nəticə ifadəsi yalandır
- ☐ $n > 2$ ifadələr üçün məntiqi əməliyyatdır

265 Ağacın xüsusi növüdür ki, burada bir və ya bir neçə zirvə məqsədlərə müvafiqdir

- ☐ Karno kartları
- ☐ Qraf
- ☐ Nəticə ağacı
- ☒ Məqsədlər ağacı
- ☐ İntensional məntiq

266 Məqsədlər ağacı

- ☐ Predmet oblastı haqqında məlumatı mütəxəssis tərəfindən alır
- ☐ Determinə seçim köməyi ilə yerinə yetirilir
- ☐ Problem haqqında tam təsvir kimi təqdim olunur
- ☐ İntellektual sayılan insan fəaliyyətinin sahələrini modelləşdirir
- ☒ Ağacın xüsusi növüdür ki, burada bir və ya bir neçə zirvə məqsədlərə müvafiqdir

267 Həllər ağacı ilə hərəkət

- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Müəyyən prosedurlar vasitəsilə yerinə yetirilir
- ☐ Əvvəlcədən keçmiş qovşaqlara qayıdışın mənasını özündə daşıyır
- ☐ Təsadüfi və ya uğur haqqında lokal informasiya əsasında aparılır
- ☐ Məqsədi situasiyaya müvafiq yolu göstərir

268 Həllər ağacı ilə hərəkət

- ☐ Problem haqqında tam təsvir kimi təqdim olunur
- ☒ Təsadüfi və ya uğur haqqında lokal informasiya əsasında aparılır
- ☐ Predmet oblastı haqqında məlumatı mütəxəssis tərəfindən alır
- ☐ İntellektual sayılan insan fəaliyyətinin sahələrini modelləşdirir
- ☐ Determinə seçim köməyi ilə yerinə yetirilir

269 Həllər və alternativlərdən ibarət olan strukturdur

- ☐ İntensional məntiq
- ☐ Nəticə ağacı
- ☐ Qraf
- ☒ Həllər ağacı
- ☐ Karno kartları

270 Məntiqi nəticənin ağac şəklində təqdim edilməsi-

- ☐ İntensional məntiq
- ☐ Karno kartları
- ☒ Nəticə ağacı
- ☐ Həllər ağacı
- ☐ Qraf

271 (X, R) cütü, X – zirvələrdir; R – binar münasibətdir-

- ☐ Nəticə ağacı
- ☐ Həllər ağacı
- ☐ Karno kartları
- ☐ İntensional məntiq
- ☒ Qraf

272 Həllər ağacı

- ☐ (X, R) cütü, X – zirvələrdir; R – binar münasibətlərdir
- ☐ dördlüyüdür: S – aksiomdur; A – qeyri-terminal simvollar çoxluğu; B – terminal simvollar çoxluğu; P – nəticə qaydaları
- ☐ Bütün cavablar süzdür
- ☐ Məntiqi nəticənin ağac şəklində təqdim edilməsidir
- ☒ Həllər və alternativlərdən ibarət olan strukturdur

273 . Nəticə ağacı

- ☐ Həllər və alternativlərdən ibarət olan strukturdur
- ☐ dördlüyüdür: S – aksiomdur; A – qeyri-terminal simvollar çoxluğu; B – terminal simvollar çoxluğu; P – nəticə qaydaları
- ☐ (X, R) cütü, X – zirvələrdir; R – binar münasibətlərdir
- ☐ Bütün cavablar süzdür
- ☒ Məntiqi nəticənin ağac şəklində təqdim edilməsidir

274 Ekspert sistemlərində bilik bazası

- ☐ Verilənlərin paylanılmış emalı tələblərinə cavab verən rabitə kanalları ilə vahid sistemə birləşmiş kompüter və terminallar məcmusudur
- ☐ Sənədlərin unifikasiya sistemlərinin, informasiya axınlarının sxemlərinin və informasiyanın kodlaşdırılması və təsnifatının vahid sistem məcmusudur, həmçinin, məlumat bazalarının qurulması metodologiyasıdır
- ☒ Nəzərdən keçirilən sahəni təsvir edən uzunmüddətli məlumatların və bu sahəni məqsəduyğun dəyişdirən qaydaların saxlanması üçün nəzərdə tutulub
- ☐ Zəruri giriş verilənlər və hesablama alqoritmləri əsaslanan struktur informasiya
- ☐ Müəssisədə informasiya sisteminin təşkilini tənzimləyən hüquqi normaların məcmusundan ibarətdir

275 Bilik bazasını formalaşdırır

- ☐ Müxtəlif axtarış sistemləri
- ☐ Layihələrin proqram idarə edilməsi
- ☐ İstifadəçilər
- ☐ Verilənlər anbarı
- ☒ Ekspertlər və bilik üzrə mühəndislər

276 Ekspert sistemi -

- ☐ İstehsalat-təsərrüfat funksiyalarının icrası zamanı formalaşan və idarə edilən sistem tərəfindən idarə edən sistemə ötürülən informasiya axınlarıdır
- ☐ Qərar qəbul etmək üçün relevant informasiyanın axtarışını həyata keçirən intellektual sistemdir
- ☐ Biliyi emal edən intellektual sistemdir
- ☐ İqtisadi məsələlər sinfinə dəstək sistemidir
- ☒ Toplanan biliklər əsasında mürəkkəb məsələləri həll etməyə imkan verən intellektual sistemdir

277 Davranış modelinin əks edilməsinə və dinamik məsələlərin həllinə yönəldilmiş obyektlər arasında mübadiləni həyata keçirən modellər -

- ☐ Ekspert sistemləri
- ☐ Məntiqi modellər
- ☐ Produksion modellər
- ☒ Freym modellər
- ☐ Semantik modellər

278 Ekspert sistemində nəticələr mexanizmi bunun köməyi ilə realizə edilir

- ☐ İnformasiyanın işlənməsi nəzəriyyəsi
- ☐ Birbaşa mülahizələr zənciri
- ☐ Birbaşa və əks istiqamətli mühakimələr zənciri
- ☒ Birbaşa və/və ya əks istiqamətli mühakimələr zənciri
- ☐ Mülahizələrin əks istiqamətli zənciri

279 Sintetik ES -

- ☐ Zamanda dəyişən ilkin verilən və biliklər şəraitində məsələləri həll edən ES
- ☐ Qərarlarının variantlarının qiymətləndirilməsini həyata keçirən ES
- ☐ Statik verilənlər ilə işləyən ES
- ☐ Zamanda dəyişməyən ilkin verilən və biliklər şəraitində məsələləri həll edən ES
- ☒ Həll variantlarının generasiyasını yerinə yetirən ES

280 Statik ES -

- ☐ Zamanda dəyişən ilkin verilən və biliklər şəraitində məsələləri həll edən ES
- ☐ Qərarlarının variantlarının qiymətləndirilməsini həyata keçirən ES
- ☐ Statik verilənlər ilə işləyən ES
- ☐ Həll variantlarının generasiyasını yerinə yetirən ES
- ☒ Zamanda dəyişməyən ilkin verilən və biliklər şəraitində məsələləri həll edən ES

281 Bul dəyişəninə uyğundur

- ☒ Bütün cavablar doğrudur
- ☐ Qeyri-müəyyənliklərin sonlu sayı
- ☐ “Deyil” inkarı
- ☐ İlk termlərin sonlu sayı
- ☐ “Və” və “və ya” qoşmaları

282 Biliyin əldə edilməsində bu olduqca mühüm rol oynayır

- ☐ Metaverilənlər və metabiliklər
- ☐ Qərarlar ağacı
- ☐ Əlaqə və mahiyyət
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Verilənlər və informasiya

283 Anlayışların hissələri arasında münasibətlər bununla müəyyənləşdirilir

- ☐ Bütün cavablar doğrudur
- ☐ Struktur üsulla
- ☐ Prosedur üsulla
- ☐ İyerarxik üsulla
- ☒ Deklarativ üsulla

284 Münasibətlər arasında anlayışlar bununla müəyyənləşdirilir

- ☐ Bütün cavablar doğrudur
- ☐ Deklarativ üsulu ilə
- ☐ İyerarxik üsulla
- ☒ Prosedur üsulu ilə
- ☐ Struktur üsulla

285 Biliklərin representasiya formaları

- ☐ Atributların köməyi ilə təqdimat
- ☐ Sınıf elementləri vasitəsilə onun anlayışlarının təqdimatı
- ☐ Baza prototipi köməyi ilə sınıf anlayışlarının təqdimatı
- ☒ Bütün cavablar doğrudur
- ☐ Əlamətlərin köməyi ilə təqdimat

286 Subyektiv bilik növü

- ☐ Arxiv sənədləri
- ☒ Empirik biliklər
- ☐ Digər bilik bazalarının tərkibi
- ☐ İstehlakçılar üçün əlverişli olan bilik forması
- ☐ Kitab

287 Obyektləşdirilmiş biliyə aiddir

- ☐ Arxiv sənədləri
- ☐ İstehlakçılar üçün əlverişli olan bilik forması
- ☐ Digər bilik bazalarının tərkibi
- ☒ Bütün cavablar doğrudur
- ☐ Kitab

288 Qeyri-müəyyənlik nə ilə törənə bilər

- ☐ Təbii dilin söz çoxmənalılığı ilə
- ☐ Verilənlərin təqdim edilməsinin qeyri-dəqiqliyi ilə
- ☐ Vəziyyətin təsvirinin natamamlığı ilə

- ☐ Müşahidə olunan hadisələrin ehtimal xarakteri ilə
- ☒ Bütün cavablar doğrudur

289 R münasibətinin $\neg R$ tamamlayıcısı bu ifadə ilə təyin olur

- ☐ $\mu \neg R(x,y) = \neg \mu R(x,y)$
- ☐ $\mu \neg R(x) = 1 - \mu R(x)$
- ☐ $\mu \neg R(y) = 1 - \mu R(y)$
- ☒ $\mu \neg R(x,y) = 1 - \mu R(x,y)$
- ☐ $\mu \neg R(x,y) = 1 + \mu R(x,y)$

290 Tipik statik ES bu komponentlərdən ibarətdir

- ☐ İşçi yaddaş
- ☐ Interpretator
- ☐ Dialoq komponenti
- ☐ İzah edici
- ☒ Bütün cavablar düzdür

291 Tipik statik ES bu komponentlərdən ibarətdir

- ☐ Biliklərin alınması komponentləri
- ☐ Interpretator
- ☐ İşçi yaddaş
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Biliklər bazası

292 ES-in qurulmasında bundan istifadə olunur

- ☐ Məlum alqoritmin yerinə yetirilməməsi
- ☐ Təqdim etmənin simvol üsulu
- ☐ Simvolla çıxış
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Həllin evristik axtarışı

293 Biliklərin məntiqi modeli əsasında bu, durur

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☒ Formal model
- ☐ Freym
- ☐ Semantik model
- ☐ Produksiya

294 Biliklər modeli....

- ☐ Freym
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Produksion
- ☐ Məntiqi
- ☐ Şəbəkə

295 Biliklər baxasında biliklərin təsviri

- ☐ Şəbəkə modeli
- ☒ Biliklər modeli
- ☐ Linqvistik model
- ☐ Model
- ☐ Şəbəkə modeli

296 Biliklər modeli

- ☐ Linqvistik dəyişənlər terminlərində obyektin təsviri
- ☐ Təbii dillər haqqında bu və ya digər biliklərin fiksasiyası
- ☐ İlk obyekt əvəz edən, lakin ondan fərqli olan obyekt
- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☒ Biliklər bazasında biliklərin təsviri

297 İlk obyekt əvəz edən, lakin ondan fərqli olan obyekt

- ☐ Şəbəkə modeli
- ☒ Model
- ☐ Linqvistik model
- ☐ Biliklər modeli
- ☐ Şəbəkə modeli

298 Model

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☒ İlk obyekt əvəz edən, lakin ondan fərqli olan obyekt
- ☐ Təbii dillər haqqında bu və ya digər biliklərin fiksasiyası
- ☐ Biliklər bazasında biliklərin təsviri
- ☐ Linqvistik dəyişənlər terminlərində obyektin təsviri

299 İntervyu metodu aşağıdakılardan istifadə edir

- ☐ Müxtəlif səmərəli metodlar mövcuddur
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Biliklər üzrə mühəndis reportyor rolunda çıxış edir
- ☐ Ekspertlərdən biliklərin alınması yolundan
- ☐ Biliklər üzrə mühəndis predmet oblectı haqqında sual verir

300 Biliklər bazalarında biliklərin təsviri

- ☐ Metaproduksiya
- ☒ Biliklər modeli
- ☐ İntervyu metodu
- ☐ Nəticə mexanizmi
- ☐ Metadil

301 Biliklər modeli

- ☐ Hazır produksiyalar siyahısına daxil olunmuş produksiyaların yerinə yetirilməsi qaydaları üçün produksiya
- ☒ Biliklər bazalarında biliklərin təsviri
- ☐ Ekspertlərdən biliklərin alınması yolu
- ☐ Nəticənin idarə edilməsi strategiyası
- ☐ Digər dillərin təsviri üçün yaradılmış dil

302 Nəticənin idarə edilməsi strategiyası

- ☐ Biliklərin produksiyalar şəklində çıxardılması
- ☒ Nəticə mexanizmi
- ☐ Metadil
- ☐ İntervyu metodu
- ☐ Metaproduksiya

303 Nəticə mexanizmi

- ☐ Biliklər bazalarında biliklərin təsviri

- ☒ Nəticənin idarə edilməsi strategiyası
- ☐ Digər dillərin təsviri üçün yaradılmış dil
- ☐ Ekspertlərdən biliklərin alınması yolu
- ☐ Hazır produksiyalar siyahısına daxil olunmuş produksiyaların yerinə yetirilməsi qaydaları üçün produksiya

304 Ekspertlərdən biliklərin alınması yolu

- ☐ Biliklərin produksiyalar şəklində çıxardılması
- ☒ İntervyu metodu
- ☐ Metaproduksiya
- ☐ Metadil
- ☐ Nəticə mexanizmi

305 İntervyu metodu

- ☐ Biliklər bazalarında biliklərin təsviri
- ☒ Ekspertlərdən biliklərin alınması yolu
- ☐ Hazır produksiyalar siyahısına daxil olunmuş produksiyaların yerinə yetirilməsi qaydaları üçün produksiya
- ☐ Digər dillərin təsviri üçün yaradılmış dil
- ☐ Nəticənin idarə edilməsi strategiyası

306 Digər dillərin təsviri üçün yaradılmış dil

- ☐ Biliklərin produksiyalar şəklində çıxardılması
- ☒ Metadil
- ☐ İntervyu metodu
- ☐ Metaproduksiya
- ☐ Nəticə mexanizmi

307 Metadil

- ☐ Biliklər bazalarında biliklərin təsviri
- ☒ Digər dillərin təsviri üçün yaradılmış dil
- ☐ Ekspertlərdən biliklərin alınması yolu
- ☐ Hazır produksiyalar siyahısına daxil olunmuş produksiyaların yerinə yetirilməsi qaydaları üçün produksiya
- ☐ Nəticənin idarə edilməsi strategiyası

308 Hazır produksiyalar siyahısına daxil olunmuş produksiyaların yerinə yetirilməsi qaydaları üçün produksiya

- ☐ Biliklərin produksiyalar şəklində çıxardılması
- ☒ Metaproduksiya
- ☐ İntervyu metodu
- ☐ Metadil
- ☐ Nəticə mexanizmi

309 Metaproduksiya

- ☒ Hazır produksiyalar siyahısına daxil olunmuş produksiyaların yerinə yetirilməsi qaydaları üçün produksiya
- ☐ Digər dillərin təsviri üçün yaradılmış dil
- ☐ Biliklər bazalarında biliklərin təsviri
- ☐ Nəticənin idarə edilməsi strategiyası
- ☐ Ekspertlərdən biliklərin alınması yolu

310 Məntiqi hesablamalara aiddir

- ☐ Situation hesablama
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Müləhizələr hesablaması

- ☐ Propozisional hesablama
- ☐ Predikatlar hesablaması

311 Qeyri-səlis məntiq

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☒ Qeyri-səlis kvantifikatorlardan istifadə edən məntiq
- ☐ Verilən düsturun "Həqiqət" qiymətinin alınması etimallar kimi interpretə edən məntiq
- ☐ Sintaktik kateqoriyalara və struktur əlaqələrə əsaslanan məntiq
- ☐ Qeyri-səlis kvantifikatorlardan istifadə edən məntiq

312 Qeyri-səlis kvantifikatorlardan istifadə edən məntiq

- ☐ Birmənalı məntiq
- ☒ Qeyri-səlis məntiq
- ☐ Ehtimal məntiqi
- ☐ Çoxqiymətli məntiq
- ☐ Riyazi məntiq

313 Dəyişənlərin həqiqilik qiymətləri 0,1,...,k kimi natural ədədləri təqdim edən məntiq

- ☐ Birmənalı məntiq
- ☒ Çoxqiymətli məntiq
- ☐ Riyazi məntiq
- ☐ Ehtimal məntiqi
- ☐ Qeyri-səlis məntiq

314 Çoxqiymətli məntiq

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☒ Dəyişənlərin həqiqilik qiymətləri 0,1,...,k kimi natural ədədləri təqdim edən məntiq
- ☐ Verilən düsturun "Həqiqət" qiymətinin alınması etimallar kimi interpretə edən məntiq
- ☐ Sintaktik kateqoriyalara və struktur əlaqələrə əsaslanan məntiq
- ☐ Qeyri-səlis kvantifikatorlardan istifadə edən məntiq

315 Sintaktik kateqoriyalara və struktur əlaqələrə əsaslanan məntiq

- ☐ Birmənalı məntiq
- ☒ Riyazi məntiq
- ☐ Çoxqiymətli məntiq
- ☐ Ehtimal məntiqi
- ☐ Qeyri-səlis məntiq

316 Riyazi məntiq

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☒ Sintaktik kateqoriyalara və struktur əlaqələrə əsaslanan məntiq
- ☐ Dəyişənlərin həqiqilik qiymətləri 0,1,...,k kimi natural ədədləri təqdim edən məntiq
- ☐ Verilən düsturun "Həqiqət" qiymətinin alınması etimallar kimi interpretə edən məntiq
- ☐ Qeyri-səlis kvantifikatorlardan istifadə edən məntiq

317 Verilən düsturun "Həqiqət" qiymətinin alınması etimallar kimi interpretə edən məntiq

- ☐ Birmənalı məntiq
- ☒ Ehtimal məntiqi
- ☐ Çoxqiymətli məntiq
- ☐ Riyazi məntiq
- ☐ Qeyri-səlis məntiq

318 Ehtimal məntiqi

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☒ Verilən düsturun "Həqiqət" qiymətinin alınması etimallar kimi interpretə edən məntiq
- ☐ Dəyişənlərin həqiqilik qiymətləri kimi 0,1,...,k natural ədədləri təqdim edən məntiq
- ☐ Sintaktik kateqoriyalara və struktur əlaqələrə əsaslanan məntiq
- ☐ Qeyri-səlis kvantifikatorlardan istifadə edən məntiq

319 Klassik variantda məntiq ibarətdir

- ☐ Sollogistik nəticələrdən
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Müləhizələrdən
- ☐ Anlayışlardan
- ☐ Nəticələrdən

320 Düzgün müləhizələr haqqında elm

- ☐ Siniflər hesablaması
- ☐ Konyunksiya
- ☐ Klasterizasiya
- ☒ Məntiq
- ☐ Təsnifat

321 Məntiq

- ☐ Formal sistem üzərində qurulmuş riyazi məntiqin öyrənilmə obyekti
- ☒ Düzgün müləhizələr haqqında elm
- ☐ Sintaktik kateqoriyalara əsaslanan məntiq
- ☐ Obyektlərin siniflərə bölünməsi üçün imkan verən münasibətlərin yaradılması
- ☐ Düzgün müləhizələr haqqında elm

322 Bütün ilkin ifadələr həqiqi olduqda nəticə ifadəsi həqiqidir

- ☒ Konyunksiya
- ☐ Münasibətlər hesablaması
- ☐ Siniflər hesablaması
- ☐ Klasterizasiya
- ☐ Təsnifat

323 Konyunksiya

- ☐ Bütün ilkin ifadələr həqiqi olduqda nəticə ifadəsi həqiqidir
- ☐ & işarəsindən istifadə edir
- ☐ Bir çox hallarda konyunksiya işarəsi yazılmaya bilər
- ☐ $n \geq 2$ ifadələr üçün məntiqi əməliyyat
- ☒ Bütün cavablar düzdür

324 Əlamətlər fəzasında obyektlərin siniflərə bölünmə üsulu

- ☐ Çoxqiymətli məntiq
- ☐ Münasibətlər hesablaması
- ☐ Təsnifat
- ☐ Siniflər hesablaması
- ☒ Klasterizasiya

325 Klasterizasiya

- ☐ Müəyyən dəyişənlərin təyanət oblastındakı ixtiyari qiymətlər çoxluqları

- ☐ Obyektlərin siniflərə bölünməsi üçün imkan verən münasibətlərin yaradılması
- ☐ Nəticə və strategiya qaydaları toplusu
- ☐ Ekspertlər biliklərinin rəqlənməsi
- ☒ Əlamətlər fəzasında obyektlərin siniflərə bölünmə üsulu

326 Obyektlərin siniflərə bölünməsi üçün imkan verən münasibətlərin yaradılması

- ☐ Predikatlar hesablaması
- ☐ Çoxqiymətli məntiq
- ☒ Təsnifat
- ☐ Münasibətlər hesablaması
- ☐ Siniflər hesablaması

327 Təsnifat

- ☐ Biliklər bazasında biliklərin təsviri mexanizmi
- ☐ Müəyyən dəyişənlərin təyanət oblastındakı ixtiyari qiymətlər çoxluqları
- ☒ Obyektlərin siniflərə bölünməsi üçün imkan verən münasibətlərin yaradılması
- ☐ Nəticə və strategiya qaydaları toplusu
- ☐ Ekspertlər biliklərinin rəqlənməsi

328 Formal sistem üzərində qurulmuş riyazi məntiqin öyrənmə obyektı

- ☐ Predikatlar hesablaması
- ☐ Çoxqiymətli məntiq
- ☐ Siniflər hesablaması
- ☐ Münasibətlər hesablaması
- ☒ Məntiqi hesablama

329 Məntiqi hesablama

- ☒ Formal sistem üzərində qurulmuş riyazi məntiqin öyrənilmə obyektı
- ☐ Düzgün mülahizələr haqqında elm
- ☐ Sintaktik kateqoriyalara əsaslanan məntiq
- ☐ İdrak haqqında elm
- ☐ Bütün cavablar düzdür

330 İnsan beynini əvəz edən hipotetik qurğu

- ☐ Süni intellekt
- ☐ İntellektual interfeys
- ☐ Təbii dil interfeysi
- ☐ Ekspert sistemləri
- ☒ Süni beyin

331 Produksion modeldə biliyin əsas ölçü vahidi:

- ☐ İnformasiya
- ☐ Verilən
- ☒ Qayda
- ☐ Faktlar
- ☐ Biliklər

332 Obyektləri emal edə biləcək qaydalar əsasında nəticənin əldə edilməsinin evristik metodlarını həyata keçirməyə imkan verən model

- ☐ Məntiqi model
- ☐ Ekspert sistemi
- ☐ Semantik şəbəkə

- ☐ Freym
- ☒ Produksion model

333 Sadə qaydalar bunları emal edirlər:

- ☐ Verilənləri
- ☐ Faktları
- ☐ Bilikləri
- ☒ Ayrı-ayrı obyektləri
- ☐ İnformasiyanı

334 Hansı modellərlə müqayisədə produksion modelin nəticə mexanizmi ilə daha çevik işin təşkilini nəzərdə tutur

- ☐ Freymlə
- ☐ Neyron şəbəkə ilə
- ☐ Ekspert sistemi ilə
- ☒ Məntiqi modellə
- ☐ Semantik şəbəkə ilə

335 Produksion model - tipli cümlələr şəklində təqdim edən model:

- ☒ ƏGƏR (hadisə), ONDA (hərəkət)
- ☐ ƏGƏR VƏ YALNIZ ƏGƏR (hadisə baş verəndə)
- ☐ HƏR DƏFƏ (hadisə baş verəndə) ONDA (hərəkəti yerinə yetirmək)
- ☐ Bütün cavablar doğrudur
- ☐ ONDA VƏ YALNIZ ONDA

336 Dinamik produksion modellərdə yerinə yetirilən xüsusi demon-qaydalar:

- ☐ ƏGƏR (hadisə), ONDA (hərəkət)
- ☐ ƏGƏR VƏ YALNIZ ƏGƏR (hadisə baş verəndə)
- ☐ Bütün cavablar doğrudur
- ☐ ONDA VƏ YALNIZ ONDA
- ☒ HƏR DƏFƏ (hadisə baş verəndə) ONDA (hərəkəti yerinə yetirmək)

337 Produksion model aid edilir

- ☐ İnformasiya sistemlərinə
- ☒ Qeyri-rəsmi modellərə
- ☐ Evristikalara
- ☐ Semantik mexanizmlərə
- ☐ Formal tədqiqatlara

338 "Əgər (şərt), onda (hərəkət)" cümlə şəklində bilikləri təqdim edən model

- ☐ Obyekt-yönümlü model
- ☐ Semantik şəbəkə
- ☐ Verilənlərin intellektual strukturu
- ☒ Produksion model
- ☐ Freym

339 Qaydalar əsasında evristik metodların həyata keçirilməsinə imkan verən model

- ☐ Məntiqi model
- ☐ Semantik model
- ☐ Obyekt-yönümlü modeli
- ☐ Freym modeli
- ☒ Produksion model

340 Semantik model-

- ☐ İntellektual məsələlərin kompüter emalı zamanı texnologiya mərhələsi
- ☐ Predmet oblastından obyektlərin və siniflərin məcmusu
- ☐ "Əgər (şərt), onda (hərəkət)" cümləsi şəklində təqdim edilən model
- ☒ Zirvələri – anlayışlar, qövsləri - münasibətlər olan istiqamətləndirilmiş qraf
- ☐ Birləşdirilmiş prosedurlar ilə verilənlər strukturu

341 Produksion modelin istifadəsində bilik bazası bunlardan ibarətdir:

- ☐ Şəbəkələrdən
- ☐ Freymlərdən
- ☐ Şərt və hərəkətlərdən
- ☒ Fakt və qaydalardan
- ☐ Sinif və altsiniflərdən

342 Biliklərin təqdim olunmasının produksion modelinin istifadəsinə yönəldilmiş proqramlaşdırma dili:

- ☐ PASKAL
- ☐ REFAL
- ☐ LİSP
- ☒ PROLOQ
- ☐ DELFİ

343 ƏGƏR (şərt), ONDA (hərəkət) modelinə uyğun olaraq strukturlaşdırılan qaydara əsas bilikləri təqdim edən sistem:

- ☒ Produksion model
- ☐ Məntiqi model
- ☐ İmplikasiya
- ☐ Freym modeli
- ☐ Semantik şəbəkə

344 Biliklərin produksion modelinin üstünlükləri. 1. Biliklərin produksiyalar şəklində təqdim edilməsi. 2. Qeyri monoton məntiqi nəticənin realizasiya imkanı. 3. Qaydaların parallel və asinxron işlənilməsi imkanı.

- ☐ Yalnız 2.
- ☐ 1.2
- ☐ 1.3
- ☒ 1,2,3
- ☐ 2.3

345 Biliklərin produksion modelinin hansı qüsurları mövcuddur? 1. Nəzəri əsaslanmanın olmaması. 2. Qaydaların yoxlanılmasının mürəkkəbliyi. 3. Biliklər bazasına ciddi təhriflərin daxil edilməsi.

- ☐ Yalnız 3
- ☐ 2.3
- ☐ 1.2
- ☐ 1.3
- ☒ 1,2,3

346 Produksiya kimi bu ifadə nəzərdə tutulur

- ☐ $I; Q; P; N \Rightarrow B$
- ☐ $I; Q; P \Rightarrow B; N$
- ☐ $I; Q; P; A \Rightarrow B$
- ☒ $I; Q; P; A \Rightarrow B; N$
- ☐ $I; Q; P; A \Rightarrow N$

347 Birbaşa nəticəni hansı təsadüflərdə istifadə etmək tövsiyyə olunur?

- ☐ Məsələdə ilkin verilənlərin olmaması təsadüfündə
- ☐ Axtarışın məqsədi olmayanda
- ☐ Qaydaların böyük həcmi olduqda
- ☒ Potensial məqsədlərin böyük həcmi təsadüfündə
- ☐ Düzgün cavab yoxdur.

348 Produksiyalar toplusunun bölünməsi hansı prinsipi nəzərdə tutur?

- ☐ Kitabxana prinsipini
- ☐ Prioritet seçim prinsipini
- ☐ Metaproduksiyalar prinsipini
- ☒ Dekompozisiya prinsipini
- ☐ Ən uzun şərt prinsipini

349 İdarəetmə prosesi hansı əsas funksiyalardan ibarətdir?

- ☐ Müqayisə, seçim, hərəkət
- ☒ Müqayisə, seçim, hərəkət, həyata keçmə
- ☐ Müqayisə, seçim, həyata keçmə
- ☐ Müqayisə, hərəkət, həyata keçmə
- ☐ Müqayisə, hərəkət

350 İmplikasiyanın əsası necə adlanır?

- ☐ Düzgün cavab yoxdur
- ☐ Kosekvent
- ☐ Nüvə
- ☒ Ansedent
- ☐ İdentifikator

351 axtarış zamanı ekspert sistemi birinci səviyyənin şərtlərini təhlil edir, sonra isə növbəti səviyyəyə keçir

- ☐ Cavabların hamısı düzgündür
- ☐ Düzgün cavab yoxdur
- ☐ Dərinliyinə
- ☐ Hündürlüyünə
- ☒ Genişinə

352 Produksiyalara statik və ya dinamik prioritetlərin daxil edilməsi ilə hansı prinsip bağlıdır?

- ☐ Dekompozisiya prinsipi
- ☐ Metaproduksiyalar prinsipi
- ☐ Ən uzun şərt prinsipi
- ☒ Prioritet seçim prinsipi
- ☐ Kitabxana prinsipi

353 Produksiyanın nüvəsinin interpretasiyası ola bilər və işarəsinin sağında və solunda nə olacağından asılıdır

- ☐ Eyni, konyunksiya
- ☐ Eyni, implikasiya
- ☐ Eyni, dizyunksiya
- ☒ Müxtəlif, implikasiya
- ☐ Müxtəlif, dizyunksiya

354 "Produksiya modeli" kimə məxsusdur?

- ☐ Lukaseviçə
- ☐ Şeynfinkelə
- ☐ Pirsiyə
- ☒ Posta
- ☐ Bula

355 Biliklərin ənənəvi produksion modeli hansı baza komponentlərdən ibarətdir? 1) Qaydalar toplusu; 2) İşçi yaddaş; 3) Məntiqi nəticə

- ☒ 1,2,3
- ☐ 2.3
- ☐ Yalnız 1
- ☐ 1.2
- ☐ 1.3

356 İstifadə olunan məlumat və biliklər növləri üzrə ekspert sistemləri bunlara bölünür:

- ☐ Məsləhət verən və kömək edən
- ☐ Analitik və sintetik
- ☐ Statik və dinamik
- ☒ Determinə olunmuş və qeyri-müəyyən
- ☐ Peşəkar və qeyri-peşəkar

357 Zaman əlamətinin nəzərə alınması üsuluna görə ekspert sistemləri belə olur

- ☐ Determinə olunmuş və qeyri-müəyyən
- ☐ Məsləhət verən və kömək edən
- ☐ Analitik və sintetik
- ☐ Peşəkar və qeyri-peşəkar
- ☒ Statik və dinamik

358 Ekspert sistemləri qərarın formalaşması üsuluna görə iki sinfə bölünür:

- ☐ Determinə olunmuş və qeyri-müəyyən
- ☐ Statik və dinamik
- ☐ Peşəkar və qeyri-peşəkar
- ☒ Analitik və sintetik
- ☐ Məsləhətçi və kömək edən

359 Ekspert sistemi aşağıdakı işləri yerinə yetirir:

- ☐ Müxtəlif qərarların qəbul edilməsi ilə bağlı ekspertin assistent vəzifələri
- ☐ Təcrübəsiz və qeyri-peşəkar istifadəçilər üçün məsləhətçi
- ☐ Ekspertlər üçün məsləhətçi
- ☒ Bütün cavablar doğrudur
- ☐ Əlaqəli fəaliyyət sahələrindən bilik mənbələrinə aid olan assistent vəzifələri

360 Süni intellektin tədqiqi üçün aşağıdakı əsas istiqamətlər müəyyənləşdirilməlidir:

- ☐ Normativ, sutiativ (situasiyaya uyğun məqsədyönlü modellərin yaradılması).
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ İnformasiyanın qəbulu (EHM – lərin obrazların tanınmasına, görmək informasiyaların analizinə öyrətmək);
- ☐ Ünsiyyət (məsələn: kompüter tərəfindən adi mətnin başa düşülməsi, EHM-lə insanın dialoqu);
- ☐ İntellektual sistemləri indiyə qədər rastlaşmadıqları məsələlərin həllinə öyrətmək;

361 Süni intellektin tədqiqi üçün aşağıdakı əsas istiqamətlər müəyyənləşdirilməlidir:

- ☐ İnformasiyanın qəbulu (EHM – lərin obrazların tanınmasına, görmək informasiyaların analizinə öyrətmək)
- ☒ Bütün cavablar düzdür

- ☐ Biliklərlə manipulyasiya (intellektual sistemləri metodlarla və biliklərin manipulyasiya ilə məşğul olmağı öyrətmək)
- ☐ Biliyin təqdimi ("bilik bazasının" yaradılması, intellektual sistemlərinin yaddaşının xüsusi biliklərin təqdimi., formalaşdırılması)
- ☐ Ünsiyyət (məsələn: kompüter tərəfindən adi mətnin başa düşülməsi, EHM-lə insanın dialoqu)

362 Freym -ekzempliyar

- ☐ İnformasiya vahidi
- ☒ Konstativ informasiya ilə doldurulmuş freym
- ☐ Biliklər bazasında misal kimi çıxış edən freym
- ☐ Slot hissəsində konstant qiyməti olmayan freym
- ☐ Konstant faktlar, ifadələr, istinadlar

363 Freym-prototip

- ☐ Biliklər bazasında misal kimi çıxış edən freym
- ☐ Konstant faktlar, ifadələr, istinadlar
- ☒ Slot hissəsində konstant qiyməti olmayan freym
- ☐ Konstativ informasiya ilə doldurulmuş freym
- ☐ İnformasiya vahidi

364 Freym-misal

- ☐ İnformasiya vahidi
- ☒ Biliklər bazasında misal kimi çıxış edən freym
- ☐ Konstativ informasiya ilə doldurulmuş freym
- ☐ Slot hissəsində konstant qiyməti olmayan freym
- ☐ Konstant faktlar, ifadələr, istinadlar

365 Freym-in əsas struktur vahidi

- ☐ VBİS
- ☒ Slot
- ☐ Biliklərin təqdimat sistemi
- ☐ Məntiqi nəticə
- ☐ Produksiyalar sistemi

366 Slot

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☒ Freym-in əsas struktur vahidi
- ☐ Konstant faktlar, ifadələr, istinadlar
- ☐ Formal sistemdə məntiqi fəaliyyət zamanı alınan fakt
- ☐ İnformasiya vahidi

367 Formal sistemdə məntiqi fəaliyyət zamanı alınan fakt

- ☐ Təbii dil sistemi
- ☒ Məntiqi nəticə
- ☐ Produksiyalar sistemi
- ☐ Biliklərin təqdimat sistemi
- ☐ VBİS

368 Məntiqi nəticə

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☒ Formal sistemdə məntiqi fəaliyyət zamanı alınan fakt
- ☐ Konstant faktlar, ifadələr, istinadlar
- ☐ Freym-in əsas struktur vahidi

- ☐ İnformasiya vehidi

369 Müəyyən predmet oblastında işləyən mütəxəssislərə konsultasiya köməyi üçün nəzərdə tutulmuş intellektual sistem

- ☐ Təbii dil sistemi
☒ Ekspert sistemi
☐ Produksiyalar sistemi
☐ Biliklərin təqdimat sistemi
☐ VBİS

370 Ekspert sistemi

- ☐ Strategiyalar üçün yaradılmış produksiyalar çoxluğu
☒ Müəyyən predmet oblastında işləyən mütəxəssislərə konsultasiya köməyi üçün nəzərdə tutulmuş intellektual sistem
☐ Məhdud təbii dildə mətnləri və ya nitqi qəbul etməyə qadir olan intellektual sistem
☐ Konkret predmet oblastına aid məsələləri həll edən texniki və ya proqram sistemi
☐ Predmet oblastı haqqında biliklər məcmusu

371 Formal sistem bundan ibarətdir

- ☐ Nəticə qaydaları
☒ Bütün cavablar düzdür
☐ Sintaksik qaydalar
☐ Baza elementlər çoxluğu
☐ Aksiomlar

372 Bir çox riyazi nəzəriyyələrin əsasında duran model

- ☐ Produksiyalar sistemi
☒ Formal sistem
☐ Təbii dil sistemi
☐ İntellektual sistem
☐ Biliklərin təqdimat sistemi

373 Formal sistem

- ☐ Strategiyalar üçün yaradılmış produksiyalar çoxluğu
☒ Bir çox riyazi nəzəriyyələrin əsasında duran model
☐ Məhdud təbii dildə mətnləri və ya nitqi qəbul etməyə qadir olan intellektual sistem
☐ Konkret predmet oblastına aid məsələləri həll edən texniki və ya proqram sistemi
☐ Predmet oblastı haqqında biliklər məcmusu

374 Verilənlər bazasının avtomatlaşdırılmış doldurulması üçün vasitələr məcmusu

- ☐ Produksiyalar sistemi
☒ VBİS
☐ Təbii dil sistemi
☐ İntellektual sistem
☐ Biliklərin təqdimat sistemi

375 VBİS

- ☐ Strategiyalar üçün yaradılmış produksiyalar çoxluğu
☒ Verilənlər bazasının avtomatlaşdırılmış doldurulması üçün vasitələr məcmusu
☐ Məhdud təbii dildə mətnləri və ya nitqi qəbul etməyə qadir olan intellektual sistem
☐ Konkret predmet oblastına aid məsələləri həll edən texniki və ya proqram sistemi
☐ Predmet oblastı haqqında biliklər məcmusu

376 Konkret predmet oblastına aid məsələləri həll edən texniki və ya proqram sistemi

- ☐ VBİS
- ☒ İntellektual sistem
- ☐ Biliklərin təqdimat sistemi
- ☐ Təbii dil sistemi
- ☐ Produksiyalar sistemi

377 İntellektual sistem

- ☐ Strategiyalar üçün yaradılmış produksiyalar çoxluğu
- ☒ Konkret predmet oblastına aid məsələləri həll edən texniki və ya proqram sistemi
- ☐ Predmet oblastı haqqında biliklər məcmusu
- ☐ Məhdud təbii dildə mətnləri və ya nitqi qəbul etməyə qadir olan intellektual sistem
- ☐ Biliklər bazasının avtomatlaşdırılmış doldurulması üçün vasitələr məcmusu

378 Məhdud təbii dildə mətnləri və ya nitqi qəbul etməyə qadir olan intellektual sistem

- ☐ VBİS
- ☒ Təbii dil sistemi
- ☐ Biliklərin təqdimat sistemi
- ☐ İntellektual sistem
- ☐ Produksiyalar sistemi

379 Təbii dil sistemi

- ☐ Strategiyalar üçün yaradılmış produksiyalar çoxluğu
- ☒ Məhdud təbii dildə mətnləri və ya nitqi qəbul etməyə qadir olan intellektual sistem
- ☐ Predmet oblastı haqqında biliklər məcmusu
- ☐ Konkret predmet oblastına aid məsələləri həll edən texniki və ya proqram sistemi
- ☐ Biliklər bazasının avtomatlaşdırılmış doldurulması üçün vasitələr məcmusu

380 İxtiyari hadisənin xassələri olan söz və sözbirləşmələri kimi qiymətlərdən istifadə edən dəyişən

- ☐ İnformasiya vahidi
- ☒ Linqvistik dəyişən
- ☐ Linqvistik qeyri-müəyyənlik
- ☐ Surət
- ☐ Kvantifikator

381 Linqvistik dəyişən

- ☐ Sintaksik qaydalar və nəticənin çıxardılması aksiomları
- ☒ İxtiyari hadisənin xassələri olan söz və sözbirləşmələri kimi qiymətlərdən istifadə edən dəyişən
- ☐ Problem oblası haqqında biliklər məcmusu
- ☐ Daxil edilmiş mətnlə bağlı cavab məlumatlar
- ☐ Biliklərin produksiyalar sistemi kimi təsvir edilməsi aləti

382 Obyektlərin bəzi sinfinin tipik və ya ümumiləşdirilmiş nümayəndəsinin təsviri

- ☐ Linqvistik qeyri-müəyyənlik
- ☒ Surət
- ☐ Təbii dilin emalı
- ☐ Öyrənmə
- ☐ Natamamlıq

383 Surət

- ☐ Söz təsvirlərinin qeyri-səlisliyi ilə əlaqədar qeyri-müəyyənlik

- ☒ Obyektlərin bəzi sinfinin tipik və ya ümumiləşdirilmiş nümayəndəsinin təsviri
- ☐ Təbii dildə mətnlərin təhlil prosesləri məcmusu
- ☐ Məlum müşahidələr əsasında yeni ümumi qayda və qanunauyğunluqların əldə edilməsi
- ☐ Predmet oblastının təsvirinə aid olan xassə

384 Vizual informasiyanın emalı ilə bağlı olan proses

- ☐ Linqvistik qeyri-müəyyənlik
- ☒ Təsvirlərin emalı
- ☐ Təbii dilin emalı
- ☐ Öyrənmə
- ☐ Natamamlıq

385 Təsvirlərin emalı

- ☐ Söz təsvirlərinin qeyri-səlisliyi ilə əlaqədar qeyri-müəyyənlik
- ☒ Vizual informasiyanın emalı ilə bağlı olan proses
- ☐ Təbii dildə mətnlərin təhlil prosesləri məcmusu
- ☐ Məlum müşahidələr əsasında yeni ümumi qayda və qanunauyğunluqların əldə edilməsi
- ☐ Predmet oblastının təsvirinə aid olan xassə

386 Təbii dil məlumatlarının emalı sistemlərində təhlil prosesi zamanı mətnin belə təhlili aparılır

- ☐ Praqmatik
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Sintaktik
- ☐ Morfoloji
- ☐ Semantik

387 Məlum qanunauyğunluqlarla bağlı söz ifadələri ilə təsvir olunan ümumi müşahidələr toplusu

- ☐ Linqvistik qeyri-müəyyənlik
- ☒ Misallar üzərində öyrənmə
- ☐ Təbii dilin emalı
- ☐ Öyrənmə
- ☐ Natamamlıq

388 Misallar üzərində öyrənmə

- ☐ Predmet oblastının təsviri xassəsi
- ☐ Təbii dildə mətnlərin təhlili prosesləri məcmusu
- ☐ Müşahidə edilən informasiyanın emalı ilə biliklərin mənimsənilməsi
- ☐ Söz ifadələrinin yaygınlığı və çoxmənalılıığı
- ☒ Məlum qanunauyğunluqlarla bağlı söz ifadələri ilə təsvir olunan ümumi müşahidələr toplusu

389 Müşahidə edilən informasiyanın emalı ilə biliklərin mənimsənilməsi

- ☐ Misallar üzərində öyrənmə
- ☒ Öyrənmə
- ☐ Natamamlıq
- ☐ Təbii dilin emalı
- ☐ Linqvistik qeyri-müəyyənlik

390 Öyrənmə

- ☐ Məlum qanunauyğunluqlarla bağlı söz ifadələri ilə təsvir olunan ümumi müşahidələr toplusu
- ☒ Müşahidə edilən informasiyanın emalı ilə biliklərin mənimsənilməsi
- ☐ Predmet oblastının təsviri xassəsi
- ☐ Təbii dildə mətnlərin təhlili prosesləri məcmusu

- ☐ Söz ifadələrinin yayğınlığı və çoxmənalılığı

391 Təbii dildə mətnlərin təhlili prosesləri məcmusu

- ☐ Misallar üzərində öyrənmə
☒ Təbii dilin emalı
☐ Linqvistik qeyri-müəyyənlik
☐ Natamamlıq
☐ Öyrənmə

392 Təbii dilin emalı

- ☐ Məlum qanunauyğunluqlarla bağlı söz ifadələri ilə təsvir olunan ümumi müşahidələr toplusu
☒ Təbii dildə mətnlərin təhlili prosesləri məcmusu
☐ Söz ifadələrinin yayğınlığı və çoxmənalılığı
☐ Predmet oblastının təsviri xassəsi
☐ Müşahidə edilən informasiyanın söz ifadələri ilə emalı

393 Predmet oblastının təsviri xassəsi

- ☐ Misallar üzərində öyrənmə
☒ Natamamlıq
☐ Təbii dilin emalı
☐ Linqvistik qeyri-müəyyənlik
☐ Öyrənmə

394 Natamamlıq

- ☐ Məlum qanunauyğunluqlarla bağlı söz ifadələri ilə təsvir olunan ümumi müşahidələr toplusu
☒ Predmet oblastının təsviri xassəsi
☐ Təbii dildə mətnlərin təhlili prosesləri məcmusu
☐ Söz ifadələrinin yayğınlığı və çoxmənalılığı
☐ Müşahidə edilən informasiyanın söz ifadələri ilə emalı

395 Söz ifadələrinin yayğınlığı və çoxmənalılığı

- ☐ Misallar üzərində öyrənmə
☒ Linqvistik qeyri-müəyyənlik
☐ Təbii dilin emalı
☐ Natamamlıq
☐ Öyrənmə

396 Linqvistik qeyri-müəyyənlik

- ☐ Məlum qanunauyğunluqlarla bağlı söz ifadələri ilə təsvir olunan ümumi müşahidələr toplusu
☒ Söz ifadələrinin yayğınlığı və çoxmənalılığı
☐ Təbii dildə mətnlərin təhlili prosesləri məcmusu
☐ Predmet oblastının təsviri xassəsi
☐ Müşahidə edilən informasiyanın söz ifadələri ilə emalı

397 Verilənlərin cədvəl təsviri bu bazaların geniş yayımını təmin etmişdir

- ☐ VBİS
☒ Relyasiya
☐ İyerarxik
☐ Şəbəkə
☐ Obyekt-yönümlü

398 Relyasiya bazalarının geniş yayımını verilənlərin belə təsviri təmin etmişdir

- ☐ Məntiqi
- ☒ Cədvəl
- ☐ Produksion
- ☐ Şəbəkə
- ☐ Freym

399 Əsasında formal sistem duran bilklərin təqdim olunma modeli

- ☐ Neyron modeli
- ☒ Şəbəkə modeli
- ☐ Məntiqi model
- ☐ Relyasiya modeli
- ☐ Linqvistik model

400 Şəbəkə modeli

- ☐ Bütün cavablar düzdürВсе ответы верны
- ☐ Cədvəllər şəklində təqdim edilmiş verilənlərin təsviri modeli
- ☐ Təbii dil haqqında bu və ya digər biliklərin fiksasiyasına aid olan model
- ☒ Əsasında formal sistem duran bilklərin təqdim olunma modeli
- ☐ Əsasında semantik şəbəkə duran bilklərin təqdim olunma modeli

401 Cədvəllər şəklində təqdim edilmiş verilənlərin təsviri modeli

- ☒ Relyasiya modeli
- ☐ Neyron modeli
- ☐ Linqvistik model
- ☐ Məntiqi model
- ☐ Şəbəkə modeli

402 Relyasiya modeli

- ☐ Əsasında formal sistem duran bilklərin təqdim olunma modeli
- ☐ Əsasında semantik şəbəkə duran bilklərin təqdim olunma modeli
- ☐ Təbii dil haqqında bu və ya digər biliklərin fiksasiyasına aid olan model
- ☒ Cədvəllər şəklində təqdim edilmiş verilənlərin təsviri modeli
- ☐ Bütün cavablar düzdür

403 Əsasında formal sistem duran bilklərin təqdim olunma modeli

- ☒ Məntiqi model
- ☐ Neyron modeli
- ☐ Şəbəkə modeli
- ☐ Linqvistik model
- ☐ Relyasiya modeli

404 Məntiqi model

- ☐ Təbii dil haqqında bu və ya digər biliklərin fiksasiyasına aid olan model
- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Əsasında semantik şəbəkə duran bilklərin təqdim olunma modeli
- ☒ Əsasında formal sistem duran bilklərin təqdim olunma modeli
- ☐ Cədvəllər şəklində təqdim edilmiş verilənlərin təsviri modeli

405 Təbii dil haqqında bu və ya digər biliklərin fiksasiyasına aid olan model

- ☐ Şəbəkə modeli
- ☐ Neyron modeli
- ☒ Linqvistik model

- ☐ Relyasiya modeli
- ☐ Məntiqi model

406 Linqvistik model

- ☐ Əsasında formal sistem duran bilklərin təqdim olunma modeli
- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Əsasında semantik şəbəkə duran bilklərin təqdim olunma modeli
- ☒ Təbii dil haqqında bu və ya digər biliklərin fiksasiyasına aid olan model
- ☐ Cədvəllər şəklində təqdim edilmiş verilənlərin təsviri modeli

407 Biliklərin produksion modeli əsasında bu, durur

- ☐ Semantik model
- ☐ Freym
- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☒ Produksiya
- ☐ Formal model

408 Biliklərin freym modeli əsasında bu, durur

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☒ Freym
- ☐ Formal model
- ☐ Semantik model
- ☐ Produksiya

409 Biliklərin semantik modeli əsasında bu, durur

- ☐ Produksiya
- ☐ Freym
- ☒ Semantik model
- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Formal model

410 Freym anlayışı kimə məxsusdur?

- ☐ İ. Pavlov
- ☒ M. Minski
- ☐ M. Qomez
- ☐ M. Kloze
- ☐ A. Valentinov

411 Semantik şəbəkələrin nöqsanları:

- ☐ Biliklərin modifikasiya olunması, istifadəsi və təsviri əməltutumlu prosedura çevrilir
- ☒ Bütün cavablar doğrudur
- ☐ Şəbəkə modelləri passiv strukturları təqdim edir
- ☐ Predmet oblastı strukturu haqqında şəbəkə modeli aydın təsəvvür vermir
- ☐ Semantik şəbəkələrdə həlli tapmaq müəyyən dərəcədə müşğuldür

412 Semantik şəbəkələrin üstünlükləri:

- ☐ İnsanın uzunmüddətli yaddaşı təşkili haqqında müasir təsəvvürlərə uyğunluq
- ☒ Bütün cavablar doğrudur
- ☐ Qrafik şəkildə təqdim olunan bilik sisteminin aşkarlığı
- ☐ Münasibətlərin müvafiq seçimi hesabına əldə edilmiş universallıq
- ☐ Təbii dildə cümlələrin semantik strukturunu təqdim edən şəbəkə

413 Semantik şəbəkələri aşağıdakı əlamətlərə görə təsnif etmək olar:

- ☐ Səbəb-nəticə və ya hallar və ya faktların digərlərinə olan təsiri
- ☒ Təyinatı üzrə və münasibətlərin tiplərinin sayına görə
- ☐ Həyat - domen - səltənət - tip - sinif – dərəcə - ailə - növ
- ☐ Siniflər, qurumlar, qəbilələr
- ☐ Nizamın bir hissəsi və növ müxtəlifliyi

414 Anlayışlar arasında münasibətləri belə təsnif etmək

- ☐ Rekursiv
- ☒ Bütün cavablar doğrudur
- ☐ Binar
- ☐ Unar
- ☐ N-ar

415 Funksional münasibətlərə aiddir

- ☐ "Başçı" - "təbə olan"
- ☒ "Müəyyən edir", "təsir göstərir" və s.
- ☐ "Hissə - tam"
- ☐ "Sinif - yarımsinif - nüsxə", "çoxluq – altçoxluq- element"
- ☐ "Cəddi - törəməsi"

416 İstehsalat münasibətlərə aiddir

- ☐ "Müəyyən edir", "təsir göstərir" və s.
- ☒ "Başçı" - "təbə olan"
- ☐ "Hissə - tam"
- ☐ "Sinif - yarımsinif - nüsxə", "çoxluq – altçoxluq- element"
- ☐ "Cəddi - törəməsi"

417 Qəbilə münasibətlərə aiddir

- ☐ "Müəyyən edir", "təsir göstərir" və s.
- ☒ "Cəddi - törəməsi"
- ☐ "Hissə - tam"
- ☐ "Sinif - yarımsinif - nüsxə", "çoxluq – altçoxluq- element"
- ☐ "Başçı" - "təbə olan"

418 Struktur münasibətlərə aiddir

- ☐ "Başçı" - "təbə olan"
- ☐ "Cəddi - törəməsi"
- ☐ "Sinif - yarımsinif - nüsxə", "çoxluq – altçoxluq- element"
- ☐ "Müəyyən edir", "təsir göstərir" və s.
- ☒ "Hissə - tam"

419 Taksonomik münasibətlərə aiddir

- ☐ "Müəyyən edir", "təsir göstərir" və s.
- ☒ "Sinif - yarımsinif - nüsxə", "çoxluq – altçoxluq- element"
- ☐ "Cəddi - törəməsi"
- ☐ "Hissə - tam"
- ☐ "Başçı" - "təbə olan"

420 Münasibətlər qismində daha çox istifadə olunur:

- ☐ Kazual

- ☒ Bütün cavablar doğrudur
- ☐ Atributiv
- ☐ Məkan
- ☐ Məntiqi

421 Münasibətlər qismində daha çox istifadə olunur:

- ☐ Zaman
- ☒ Bütün cavablar doğrudur
- ☐ Kəmiyyət
- ☐ Funksional
- ☐ Məkan

422 Münasibətlər qismində daha çox istifadə olunur:

- ☐ İstehsal
- ☒ Bütün cavablar doğrudur
- ☐ Struktur
- ☐ Taksonomik
- ☐ Qəbilə

423 Anlayışların qismində adətən çıxış edirlər

- ☐ Əlamətlər və atributlar
- ☒ Mücərrəd və konkret obyektlər
- ☐ Sinif və obyektlər məcmusu
- ☐ Verilən, məlumat, bilik
- ☐ Faktlar və konsepsiyalar

424 Semantik şəbəkələrin ilk kompüter realizasiyaları hansı sistemlərdə baş verib:

- ☐ Standart vəziyyətin təqdim edilməsi üçün nəzərdə tutulmuş verilənlər strukturlarının işlənməsi
- ☒ Maşın tərcüməsi sistemlərində
- ☐ Süni intellekt sistemlərində
- ☐ Mücərrəd və ya konkret obyektlərin təsvirlərində
- ☐ Ekspert sistemlərin hazırlanmasında

425 Semantik şəbəkələrin ilk kompüter realizasiyaları:

- ☐ 1930-ci illərin sonu - 1940-cı illərin əvvəlləri
- ☒ 1950-ci illərin sonu - 1960-cı illərin əvvəlləri
- ☐ 1940-cı illərin sonu - 1950-ci illərin əvvəlləri
- ☐ 1960-cı illərin sonu - 1970-ci illərin əvvəlləri
- ☐ 80-ci illər

426 Müasir semantik şəbəkələrin əsasında bunlar durur

- ☐ Bütün cavablar doğrudur
- ☐ Kibernetika üsulları
- ☐ Mühakimələr məntiqi
- ☒ Ekzistensial qraflar
- ☐ Taksonomik münasibətlər

427 İstiqamətləndirilmiş qraf şəklində biliklərin təqdim olunması imkan verən model

- ☐ Produksion şəbəkə
- ☒ Semantik şəbəkə
- ☐ Neyron şəbəkə
- ☐ Məntiqi şəbəkə

☐ Freym

428 Bilik buna uyğun olmalıdır:

- ☐ Verilənlərə, informasiyaya, konsepsiyalara
- ☒ Reallığın semantik təsvirinə
- ☐ Müəyyən standart vəziyyətin təqdim edilməsi üçün nəzərdə tutulmuş verilənlər strukturu
- ☐ Predmet oblastında sinif və obyektlər məcmusu
- ☐ Verilənlərin məntiqi modelinin qurulması üçün istifadə edilən modelləşdirmə yanaşmaları

429 Semantik şəbəkə -

- ☐ Verilənlərin məntiqi modelinin qurulması üçün istifadə edilən modelləşdirmə yanaşmaları
- ☒ Zirvələri – anlayışlar, qövsləri isə - anlayışlar arasında münasibətlər olan istiqamətləndirilmiş qraf
- ☐ Predmet oblastında sinif və obyektlər məcmusu
- ☐ "Əgər (şərt), onda (hərəkət)" şəklində biliyi təqdim edən model
- ☐ Müəyyən standart vəziyyətin təqdim edilməsi üçün nəzərdə tutulmuş verilənlər strukturu

430 Funksional semantik şəbəkədə

- ☐ Biliklər mətnlər əsasında əldə edilir
- ☒ "Giriş-çıxış" tipli nisbətlərdən istifadə olunur
- ☐ "Tam-hissə" tipli nisbətlərdən istifadə olunur
- ☐ Nisbətlərin bir növündən istifadə olunur
- ☐ Ciddi nizam nisbətlərindən istifadə olunur

431 Ssenarili semantik şəbəkədə

- ☒ Ciddi nizam nisbətlərindən istifadə olunur
- ☐ Nisbətlərin bir növündən istifadə olunur
- ☐ Biliklər mətnlər əsasında əldə edilir
- ☐ "Giriş-çıxış" tipli nisbətlərdən istifadə olunur
- ☐ "Tam-hissə" tipli nisbətlərdən istifadə olunur

432 İyerarxik semantik şəbəkədə

- ☐ Biliklər mətnlər əsasında əldə edilir
- ☒ "Tam-hissə" tipli nisbətlərdən istifadə olunur
- ☐ Ciddi nizam nisbətlərindən istifadə olunur
- ☐ Nisbətlərin bir növündən istifadə olunur
- ☐ "Giriş-çıxış" tipli nisbətlərdən istifadə olunur

433 Birnövlü semantik şəbəkədə

- ☐ Biliklər mətnlər əsasında əldə edilir
- ☒ Nisbətlərin bir növündən istifadə olunur
- ☐ Ciddi nizam nisbətlərindən istifadə olunur
- ☐ "Tam-hissə" tipli nisbətlərdən istifadə olunur
- ☐ "Giriş-çıxış" tipli nisbətlərdən istifadə olunur

434 Nisbətlərin növündən asılı olaraq semantik şəbəkənin aşağıdakı növünü seçmək olar:

- ☐ Funksional
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ İyerarxik
- ☐ Birnövlü
- ☐ Ssenarili

435 Semantik şəbəkədə istifadə olan nisbətlərin əsas növləri:

- ☐ Nəzəri-çoxluq.
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Atributiv
- ☐ Linqvistik
- ☐ Kvantorlu

436 Semantik şəbəkədə istifadə olan nisbətlərin əsas növləri:

- ☐ Məntiqi
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Atributiv
- ☐ Linqvistik
- ☐ Hərəkət

437 Semantik şəbəkə kimi nə təyin olur

- ☐ Zirvələri boş olmayan çoxluq
- ☒ İstiqamətli qraf
- ☐ Hamilton qrafı
- ☐ Orqraf
- ☐ Eyler qrafı

438 Semantik şəbəkənin zirvəsi sadədir, əgər

- ☐ Zirvələr predmet sahəsindən olan obyektlərə müvafiqdirlərsə
- ☒ Onun daxili strukturu yoxdursa
- ☐ Modelləşdirilən mühitin terminal obyektləri ilə barabərlik yerinə yetirilmirs'
- ☐ Onun xarici strukturu yoxdursa
- ☐ Ədəd o, mövcud deyilsə

439 "Semantik şəbəkə" adı diqqəti nəyə yönəldir?

- ☐ Formaya
- ☒ Mənaya
- ☐ Ayrı-ayrı simvollara
- ☐ Predmet sahəsinin modelinə
- ☐ Bütün cavablar düzdür

440 Bütün təşkil etmə prosesi üçün problemin vacibliyini göstərən tədqiqat sahəsinin təyini

- ☐ Layihənin qəbuluna aiddir
- ☒ Tədqiqat sahəsinin təsvirinə aiddir
- ☐ Problem-yönümlü tədqiqatlara
- ☐ İntellektual biliklərin təqdim edilmə sahəsinə aiddir
- ☐ Sistemin prototipinə aiddir

441 Layihədə təcrübəli rəhbərinin təyini

- ☐ Sistemin prototipinə aiddir
- ☒ Layihənin qəbuluna aiddir
- ☐ İntellektual biliklərin təqdim edilmə sahəsinə aiddir
- ☐ Tədqiqat sahəsinin təsvirinə aiddir
- ☐ Problem-yönümlü tədqiqatlara

442 Yoxlamanın nəticəsi olaraq tədqiqat sahəsi haqqında əlavə informasiyanın toplanması

- ☐ Problem-yönümlü tədqiqatlara
- ☒ Sistemin prototipinə aiddir
- ☐ Tədqiqat sahəsinin təsvirinə aiddir

- ☐ Layihənin qəbuluna aiddir
- ☐ İntellektual biliklərin təqdim edilmə sahəsinə aiddir

443 Sistemin prototipinə aiddir

- ☐ Problemə yanaşmanın müzakirəsi
- ☒ Yoxlamanın nəticəsi olaraq tədqiqat sahəsi haqqında əlavə informasiyanın toplanması
- ☐ Layihələşdirmə qruplarının və uyğun tapşırıqların təyini
- ☐ Bütün təşkil etmə prosesi üçün problemin vacibliyini göstərən tədqiqat sahəsinin təyini
- ☐ Təşkilati iclasın keçirilməsi

444 Layihənin qəbuluna aiddir

- ☐ Problemə yanaşmanın müzakirəsi
- ☒ Layihədə təcrübəli rəhbərinin təyini
- ☐ Layihələşdirmə qruplarının və uyğun tapşırıqların təyini
- ☐ Bütün təşkil etmə prosesi üçün problemin vacibliyini göstərən tədqiqat sahəsinin təyini
- ☐ Təşkilati iclasın keçirilməsi

445 Tədqiqat sahəsinin təsvirinə aiddir

- ☐ Problemə yanaşmanın müzakirəsi
- ☒ Bütün təşkil etmə prosesi üçün problemin vacibliyini göstərən tədqiqat sahəsinin təyini
- ☐ Layihədə təcrübəli rəhbərinin təyini
- ☐ Layihələşdirmə qruplarının və uyğun tapşırıqların təyini
- ☐ Təşkilati iclasın keçirilməsi

446 İntellektual sistemlərin layihələşdirilməsi zamanı işlərin da siyahısı:

- ☐ İzahetmə altsisteminin seçilməsi
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Sistemə biliklərin təqdim olunması üsulunun seçilməsi;
- ☐ Biliklərin ekspərdən sistemə ötürülməsi;
- ☐ Çıxış (idarəetmə) strategiyasının seçilməsi;

447 Süni intellektin layihələşdirilməsi mərhələləri

- ☐ Sistemin testdən keçirilməsi
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ BTD-nin seçilməsi və ya hazırlanması
- ☐ Biliklərin təqdimatı və qərarların çıxış mexanizminin müəyyənəşdirilməsinin rəsmiyyətinin seçilməsi
- ☐ Sistemin yoxlanması

448 Feygenbauma görə biliklər tipi:

- ☐ Metabiliklər, yəni “bizim biliklərimizin həcmində və ya bizim imkanlarımız daxilində biliklər”
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Müvəqqəti ardıcılıq və səbəb-nəticə əlaqələrini müəyyən edən hadisələr haqqında;
- ☐ Ətraf-mühitin obyekt və kateqoriyaları haqqında;
- ☐ Fəaliyyəti, yəni hər hansı bir işi yerinə yetirmək qabiliyyəti haqqında;

449 Biliklərin tipi

- ☐ İş və fəaliyyətin mümkün effektləri, hadisə və vəziyyətlərin yaranmasının səbəb və şərtləri;
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Obyektlər arasında və bu obyektlərin iştirakı mümkün olan əlaqələr və hadisələr;
- ☐ Obyektin quruluşunu, formasını, xüsusiyyətlərini, funksiyalarını və imkanlarının vəziyyətini;
- ☐ Fiziki qanunlar;

450 İntellektual sistemlərin hazırlanmasının ilkin mərhələsində həll ediləcək tapşırıqlar

- ☐ BB-nin quruluş hissələri arasındakı qarşılıqlı xarakterin müəyyən edilməsi;
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Biliklərin təqdimatı üsulunun seçilməsi;
- ☐ Biliklərin quruluşunun müəyyən edilməsi üsulu, yəni “bilikləri necə təqdim etməli”;
- ☐ BB-nin quruluşunun müəyyən edilməsi;

451 İntellektual sistemlərin hazırlanmasının ilkin mərhələsində həll ediləcək tapşırıqlar

- ☐ Tapşırıqların həlli üçün biliklərin tipinin müəyyən edilməsi;
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Tədqiq olunan problem sahəsi kontekstində “bilik” məfhumunun təyini;
- ☐ Problem sahəsinin (obyektin, tapşırığın, məqsədin) tədqiqi, yəni “BB nəyi ifadə edir” və “nəyə görə ifadə edir”;
- ☐ Biliklərin mənbəyini aydınlaşdırmaq, onlarla fəal və ciddi cəhdlə işləmək;

452 Ekspert sistemlərin tətbiqini vacib edən şərt

- ☐ Ən yaxşı və ən pis icraçıların məsələləri həll etmələri arasındakı fərqin böyüklüyü
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Kiçik məsələlərin həlli mütəxəssislərin çoxsaylı kollektivini tələb edir ki, bu mütəxəssislər də lazımı qədər biliklərə malik deyillər
- ☐ Başqa işçilərə kömək üçün mütəxəssis çatışmazlığı
- ☐ Məhsuldarlığın aşağı düşməsi bir neçə şərtdən asılı ola bilər ki, bu da adi mütəxəssis tərəfindən ayrılmış vaxtda başa düşülə bilməz

453 Məsələlərin həllinə görə intellektual sistemlərin təsnifləşdirilməsi

- ☐ Texnologiya problemini araşdıran sistemlərə bölünür
- ☒ Məsləhət verən, test edən, diaqnostika edən və s. sistemlərə bölünür
- ☐ Neyron şəbəkələr və ekspert sistemlərə bölünür
- ☐ İqtisadi məsələlərin həllinə yönələn, marketing tədqiqatları üçün hazırlanan və hüquqşünaslıqda qərarların qəbul edilməsi üçün nəzərdə tutulan sistemlərə bölünür
- ☐ Biliyin istifadə olunmasını araşdıran sistemlərə bölünür

454 Tətbiq olunma sahəsinə görə intellektual sistemlərin təsnifləşdirilməsi

- ☐ Texnologiya problemini araşdıran sistemlərə bölünür
- ☒ İqtisadi məsələlərin həllinə yönələn, marketing tədqiqatları üçün hazırlanan və hüquqşünaslıqda qərarların qəbul edilməsi üçün nəzərdə tutulan sistemlərə bölünür
- ☐ Məsləhət verən, test edən, diaqnostika edən və s. sistemlərə bölünür.
- ☐ Neyron şəbəkələr və ekspert sistemlərə bölünür
- ☐ Biliyin istifadə olunmasını araşdıran sistemlərə bölünür

455 Qurğuya görə intellektual sistemlərin təsnifləşdirilməsi

- ☐ Texnologiya problemini araşdıran sistemlərə bölünür
- ☒ Neyron şəbəkələr və ekspert sistemlərə bölünür
- ☐ Məsləhət verən, test edən, diaqnostika edən və s. sistemlərə bölünür.
- ☐ İqtisadi məsələlərin həllinə yönələn, marketing tədqiqatları üçün hazırlanan və hüquqşünaslıqda qərarların qəbul edilməsi üçün nəzərdə tutulan sistemlərə bölünür
- ☐ Biliyin istifadə olunmasını araşdıran sistemlərə bölünür

456 Baza biliklərinin yaradılması üçün bir – biri ilə əlaqədar aşağıdakı problemləri həll etmək lazımdır:

- ☐ Texnologiya problemi
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Biliyin təsviri
- ☐ Müvafiq sahəyə lazım olan tətbiqi biliyi formalaşdırılması
- ☐ Biliyin istifadə olunması

457 Hər bir intellektual sistemdə məqsədi formalaşdırmaq üçün vacib bloklardan biridir

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☒ Məqsədi formalaşdıran blok
- ☐ Proqnoz bloku
- ☐ Xarici aləmlə əlaqə bloku
- ☐ Öyrənən və ya özünüöyrədən bloku

458 Məqsədi formalaşdıran blok

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☒ Hər bir intellektual sistemdə məqsədi formalaşdırmaq üçün vacib bloklardan biridir
- ☐ Sistemin intellektual fəaliyyətində əvvəlcədən müəyyən dəyişənlərin proqnozunu verə bilmək üçündür
- ☐ Operativ olaraq xarici aləm haqqında informasiya yığır və onun nəticələrini intellektual sistemdə real vaxt ərzində qərar qəbul etmədə istifadəsini təmin edir
- ☐ Sistemin başadüşmə üfiqlərini genişləndirir və lazım olarsa aləmin modelini korrektə edir

459 Operativ olaraq xarici aləm haqqında informasiya yığır və onun nəticələrini intellektual sistemdə real vaxt ərzində qərar qəbul etmədə istifadəsini təmin edir

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☒ Xarici aləmlə əlaqə bloku
- ☐ Öyrənən və ya özünüöyrədən bloku
- ☐ Proqnoz bloku
- ☐ Məqsədi formalaşdıran blok

460 Xarici aləmlə əlaqə bloku

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Sistemin intellektual fəaliyyətində əvvəlcədən müəyyən dəyişənlərin proqnozunu verə bilmək üçündür
- ☐ Sistemin başadüşmə üfiqlərini genişləndirir və lazım olarsa aləmin modelini korrektə edir
- ☒ Operativ olaraq xarici aləm haqqında informasiya yığır və onun nəticələrini intellektual sistemdə real vaxt ərzində qərar qəbul etmədə istifadəsini təmin edir
- ☐ Hər bir intellektual sistemdə məqsədi formalaşdırmaq üçün vacib bloklardan biridir

461 Sistemin intellektual fəaliyyətində əvvəlcədən müəyyən dəyişənlərin proqnozunu verə bilmək üçündür

- ☒ Proqnoz bloku
- ☐ Xarici aləmlə əlaqə bloku
- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Öyrənən və ya özünüöyrədən bloku
- ☐ Məqsədi formalaşdıran blok

462 Proqnoz bloku

- ☐ Sistemin başadüşmə üfiqlərini genişləndirir və lazım olarsa aləmin modelini korrektə edir
- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☒ Sistemin intellektual fəaliyyətində əvvəlcədən müəyyən dəyişənlərin proqnozunu verə bilmək üçündür
- ☐ Hər bir intellektual sistemdə məqsədi formalaşdırmaq üçün vacib bloklardan biridir
- ☐ Operativ olaraq xarici aləm haqqında informasiya yığır və onun nəticələrini intellektual sistemdə real vaxt ərzində qərar qəbul etmədə istifadəsini təmin edir

463 Bu, sistemin başadüşmə üfiqlərini genişləndirir və lazım olarsa aləmin modelini korrektə edir

- ☐ Xarici aləmlə əlaqə bloku
- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Məqsədi formalaşdıran blok
- ☒ Öyrənən və ya özünüöyrədən bloku
- ☐ Proqnoz bloku

464 Öyrənən və ya özünüöyrədən blok

- ☒ Sistemin başadüşmə üfiqlərini genişləndirir və lazım olarsa aləmin modelini korrektə edir
- ☐ Sistemin intellektual fəaliyyətində əvvəlcədən müəyyən dəyişənlərin proqnozunu verə bilmək üçündür
- ☐ Operativ olaraq xarici aləm haqqında informasiya yığır və onun nəticələrini intellektual sistemdə real vaxt ərzində qərar qəbul etmədə istifadəsini təmin edir
- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Hər bir intellektual sistemdə məqsədi formalaşdırmaq üçün vacib bloklardan biridir

465 Sistem adətən aşağıdakı bloklardan təşkil edilir:

- ☐ Öyrənən və ya özünüöyrədən bloku. Öyrənən və ya özünüöyrədən bloku sistemin başadüşmə üfiqlərini genişləndirir və lazım olarsa aləmin modelini korrektə edir.
- ☐ Məqsədi formalaşdıran blok. Məqsədi formalaşdıran blok hər bir intellektual sistemdə məqsədi formalaşdırmaq üçün vacib bloklardan biridir.
- ☐ Xarici aləmlə əlaqə bloku. Xarici aləmlə əlaqə və ya xarici aləmlə qavrama bloku operativ olaraq xarici aləm haqqında informasiya yığır və onun nəticələrini intellektual sistemdə real vaxt ərzində qərar qəbul etmədə istifadəsini təmin edir.
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Proqnoz bloku. Proqnoz bloku sistemin intellektual fəaliyyətində əvvəlcədən müəyyən dəyişənlərin proqnozunu verə bilmək üçündür.

466 İntellektual sistemlər

- ☐ İS müəyyən məqsədə doğru yönəldilmiş olmalıdır, yəni öz fəaliyyətini elə planlaşdırmalıdır ki, məqsədə doğru getməlidir və ona çatmalıdır. Fərqi yoxdur bu məqsəd ona yuxarıdan verilib və ya sistem özü onu formalaşdırıb.
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ İS əhatə olunmuş aləmin dəyişməsinə reaksiya verməlidir, yəni kriteriyanın dəyişməsi ilə məsələni həll etməlidir.
- ☐ İS məntiqi nəticələri istifadə etməklə şəraiti tanımaq və qərar qəbul etmək və həmkarları ilə ümumi dil tapmaq, lazım gələrsə, özünün gördüyü işi izah etməyi özünün vəziyyətini və əhatə olunan aləmi proqnozlaşdırmağı və onu öz fəaliyyəti ilə əlaqələndirməyi bacarmalıdır və s.
- ☐ İS daimi öz biliyinin həddlərini genişləndirməlidir. İstər əhatə edən aləm haqqında, istərsə də özü haqqında. Bir sözlə, öyrənmək və özünü öyrətməklə aləmin modelini təkmilləşdirməlidir.

467 Süni intellektin tədqiqində aşağıdakı kompleks üsullardan istifadə olunur:

- ☐ Konqnitiv psixologiyanın üsulları
- ☐ Riyazi məntiqin üsulları
- ☐ Freym dilləri
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Tətbiqi və riyazi linqvistikanın üsulları

468 Situasiyaya uyğun məqsədyönlü modellərin yaradılmasına aiddir

- ☒ Normativ, sutiativ istiqamət
- ☐ İnformasiyanın qəbulu
- ☐ Ünsiyyət
- ☐ Biliklərlə manipulyasiya
- ☐ Biliyin təqdiminə

469 Normativ, sutiativ istiqamət nədir

- ☐ Kompüter tərəfindən adi mətnin başa düşülməsi, EHM-lə insanın dialoqu
- ☐ “Bilik bazasının” yaradılması, intellektual sistemlərinin yaddaşının xüsusi biliklərin təqdimi, formalaşdırılması
- ☐ EHM – lərin obrazların tanınmasına, görmək informasiyaların analizinə öyrətmək
- ☒ Situasiyaya uyğun məqsədyönlü modellərin yaradılması
- ☐ İntellektual sistemləri metodlarla və biliklərin manipulyasiya ilə məşğul olmağın öyrədilməsi

470 Kompüter tərəfindən adi mətnin başa düşülməsi, EHM-lə insanın dialoqu buna aiddir

- ☐ İnformasiyanın qəbulu

- ☐ Biliklərlə manipulyasiya
- ☐ Biliyin təqdiminə
- ☒ Ünsiyyət
- ☐ Normativ, sutiativ istiqamət

471 Ünsiyyət

- ☐ Situasiyaya uyğun məqsədyönlü modellərin yaradılması
- ☐ İntellektual sistemləri metodlarla və biliklərin manipulyasiya ilə məşğul olmağın öyrədilməsi
- ☐ EHM – lərin obrazların tanınmasına, görmək informasiyaların analizinə öyrətmək
- ☒ Kompüter tərəfindən adi mətnin başa düşülməsi, EHM-lə insanın dialoqu
- ☐ “Bilik bazasının” yaradılması, intellektual sistemlərinin yaddaşının xüsusi biliklərin təqdimi, formalaşdırılması

472 EHM – lərin obrazların tanınmasına, görmək informasiyaların analizinə öyrətmək buna aiddir

- ☐ Biliklərlə manipulyasiya
- ☐ Biliyin təqdiminə
- ☐ Normativ, sutiativ istiqamət
- ☐ Ünsiyyət
- ☒ İnformasiyanın qəbulu

473 İnformasiyanın qəbulu

- ☐ Kompüter tərəfindən adi mətnin başa düşülməsi, EHM-lə insanın dialoqu
- ☐ Situasiyaya uyğun məqsədyönlü modellərin yaradılması
- ☒ EHM – lərin obrazların tanınmasına, görmək informasiyaların analizinə öyrətmək
- ☐ “Bilik bazasının” yaradılması, intellektual sistemlərinin yaddaşının xüsusi biliklərin təqdimi, formalaşdırılması
- ☐ İntellektual sistemləri metodlarla və biliklərin manipulyasiya ilə məşğul olmağın öyrədilməsi

474 Biliklərlə manipulyasiya

- ☐ Kompüter tərəfindən adi mətnin başa düşülməsi, EHM-lə insanın dialoqu
- ☐ EHM – lərin obrazların tanınmasına, görmək informasiyaların analizinə öyrətmək
- ☒ İntellektual sistemləri metodlarla və biliklərin manipulyasiya ilə məşğul olmağın öyrədilməsi
- ☐ Situasiyaya uyğun məqsədyönlü modellərin yaradılması
- ☐ “Bilik bazasının” yaradılması, intellektual sistemlərinin yaddaşının xüsusi biliklərin təqdimi, formalaşdırılması

475 “Bilik bazasının” yaradılması, intellektual sistemlərinin yaddaşının xüsusi biliklərin təqdimi, formalaşdırılması buna aiddir

- ☐ Biliklərlə manipulyasiya
- ☐ Normativ, sutiativ istiqamət
- ☐ İnformasiyanın qəbulu
- ☒ Biliyin təqdiminə
- ☐ Ünsiyyət

476 Biliyin təqdiminə aiddir

- ☒ “Bilik bazasının” yaradılması, intellektual sistemlərinin yaddaşının xüsusi biliklərin təqdimi, formalaşdırılması
- ☐ Situasiyaya uyğun məqsədyönlü modellərin yaradılması
- ☐ Kompüter tərəfindən adi mətnin başa düşülməsi, EHM-lə insanın dialoqu
- ☐ İntellektual sistemləri metodlarla və biliklərin manipulyasiya ilə məşğul olmağın öyrədilməsi
- ☐ EHM – lərin obrazların tanınmasına, görmək informasiyaların analizinə öyrətmək

477 Freym bunun xüsusi həllidir:

- ☐ Verilənlərin intellektual emalının
- ☐ Məntiqi modelin
- ☐ Produksion modelin

- ☐ Fənn-yönümlü modelin
- ☒ Semantik şəbəkənin

478 Freym –

- ☐ Bütün cavablar doğrudur
- ☐ Müəyyən qeyri-standart situasiyanın təqdim edilməsi üçün verilənlər strukturu
- ☐ Müəyyən və konkret situasiyanın təqdim edilməsi üçün verilənlər strukturu
- ☒ Müəyyən standart situasiyanın təqdim edilməsi üçün verilənlər strukturu
- ☐ Verilənlərin intellektual emalının xüsusi həlli

479 Əməli biliklərin həyata keçirilməsi üçün birləşdirilmiş prosedurlardan istifadə edən model:

- ☐ Verilənlərin intellektual emalı
- ☐ Semantik şəbəkə
- ☐ Produksion model
- ☐ Fənn-yönümlü model
- ☒ Freym

480 Bu qurum müəyyən standart situasiyanın təqdim edilməsi üçün verilənlər strukturudur

- ☐ Verilənlərin intellektual emalı
- ☐ Produksion model
- ☐ Fənn-yönümlü model
- ☒ Freym
- ☐ Semantik şəbəkə

481 Siniflər şəklində sistemin təqdimatı bunun üçün səciyyəvidir:

- ☐ Fənn-yönümlü modellər
- ☐ Produksion modellər
- ☐ Verilənlərin intellektual strukturları
- ☐ Semantik şəbəkələr
- ☒ Freymlər

482 Obyekt-yönümlü model bunun inkişafıdır:

- ☐ Fənn-yönümlü model
- ☐ Produksion modelin
- ☐ Verilənlərin intellektual strukturunun
- ☐ Semantik şəbəkələrin
- ☒ Freym modelinin

483 Freym-yönümlü ekspert sistemləri

- ☐ МОДУС
- ☐ ANALYST
- ☐ ALTERID
- ☐ TRISTAN
- ☒ Bütün cavablar doğrudur

484 Həm freymlərdə həm də semantik şəbəkələrdə varislik bunun vasitəsilə baş verir

- ☐ Düsturlar üzrə
- ☐ Varislik xassələri
- ☐ İstifadəçi ilə dialoqdan
- ☒ AKO-əlaqələr
- ☐ Verilənlər bazasından

485 Freym-ekzemplyarda slotun qiymətlərinin alınması üsulları:

- ☐ Verilənlər bazasından
- ☐ Göstərilən AKO xassələri vasitəsilə
- ☐ Bütün cavablar doğrudur
- ☒ Freym-nümunə vasitəsilə
- ☐ İstifadəçi ilə dialoqdan

486 Freym-ekzemplyarda slotun qiymətlərinin alınması üsulları:

- ☐ Slotda qeyd olunan düstur üzrə
- ☐ Göstərilən AKO xassələri vasitəsilə
- ☐ Bütün cavablar doğrudur
- ☐ Birləşdirilmiş prosedur vasitəsilə
- ☒ Freym-nümunədən

487 Freymin strukturu

- ☐ Obraz, fakt
- ☐ Freymin adı, slotun adı, prosedurun adı
- ☐ Freymin adı, slotun adı, prosedurun adı, demonun adı
- ☒ Freymin adı, slotun adı
- ☐ Rol, ssenari, vəziyyət

488 Freym modeli kifayət qədər universaldır, çünki dünya haqqında biliklərin müxtəlifliyini bunun vasitəsilə əks etdirmək imkanını verir:

- ☐ Freym-rollar
- ☐ Freym-situasiyalar
- ☐ Freym-ssenarilər
- ☒ Bütün cavablar doğrudur
- ☐ Obyektlər və anlayışları göstərmək üçün freym-strukturlar

489 Freym -

- ☐ Birləşdirilmiş prosedurlardır
- ☒ Bütün cavablar doğrudur
- ☐ Müəyyən standart vəziyyətin təqdim edilməsi üçün nəzərdə tutulmuş verilənlər strukturudur
- ☐ İnformasiyanın bəzi stereotipinin təqdim edilməsi üçün mücərrəd obrazdır
- ☐ Qaydalar əsasında evristik metodların həyata keçirilməsinə imkan verən və monoton və qeyri-monoton nəticələri yerinə yetirən modeldir

490 Freymlərin müəllifi

- ☐ M. Kastels
- ☒ M. Minski
- ☐ N. Viner
- ☐ C. Makkarti
- ☐ Mak-Kallok

491 Müəyyən standart vəziyyətin təqdim edilməsi üçün nəzərdə tutulmuş verilənlər strukturu

- ☐ Neyron şəbəkə
- ☒ Freym
- ☐ Məntiqi model
- ☐ Obyekt-yönlü model
- ☐ Semantik model

492 Qaydalar üzrə nəticənin evristik metodlarını həyata keçirməyə imkan verən model

- ☐ Neyron şəbəkə
- ☒ Freym
- ☐ Məntiqi model
- ☐ Obyekt-yönümlü model
- ☐ Semantik model

493 Birləşdirilmiş prosedurlar aiddir

- ☐ Neyron şəbəkə
- ☒ Freym
- ☐ Produksion model
- ☐ Məntiqi model
- ☐ Semantik model

494 Obyektlər arasında məlumat mübadiləsi həyata keçirən model

- ☐ Neyron şəbəkə
- ☒ Freym
- ☐ Produksion model
- ☐ Məntiqi model
- ☐ Semantik model

495 Freym -

- ☐ Verilənlərin məntiqi modelinin qurulması üçün istifadə edilən modelləşdirmə yanaşmaları
- ☒ Müəyyən standart vəziyyətin təqdim edilməsi üçün nəzərdə tutulmuş verilənlər strukturu
- ☐ "Əgər (şərt), onda (hərəkət)" şəklində biliyi təqdim edən model
- ☐ Zirvələri – anlayışlar, qövsləri isə - anlayışlar arasında münasibətlər olan istiqamətləndirilmiş qraf
- ☐ Predmet oblastında sinif və obyektlər məcmusu

496 Freymlər ilə doldurulur: 1. Qiymətlər. 2. Simvollar. 3. Çoxluqlar. 4. İdarə edici informasiya

- ☐ 1,2,4
- ☒ 1,2,3,4
- ☐ 2,3,4
- ☐ 1,2,3
- ☐ 1,3,4

497 Müəyyən şərtin yoxlanılması nə zaman yerinə yetirilir?

- ☐ freymə və müəyyən şərtə istinad olmayanda
- ☒ istinadın mövcudluğu olanda
- ☐ müəyyən şərtə istinad olunanda
- ☐ istinad olmyanda
- ☐ freymə istinad olunanda

498 Daxil edilmiş prosedurlarda zərurilik.....halda meydana çıxır

- ☐ müəyyən şərtin mümkünsüz olması
- ☒ müəyyən şərtin yerinə yetirilməsi zamanı freymin aktivləşməsi
- ☐ freymin aktivləşməsinin mümkünsüz olması
- ☐ müəyyən şərtin silinməsi zamanı freymin aktivləşməsi
- ☐ müəyyən şərtin aktivləşməsi

499 freymlər digər freymlərin adları kmi çıxış edirlər, freymlər müvafiq qiymətlərin siyahısını verirlər

- ☐ Ayrı-ayrı, birləşdirilmiş
- ☒ Qeyri-terminal, terminal

- ☐ Sabit, qeyri-sabit
- ☐ Generasiya olunan, regenerasiya olunan
- ☐ Sadə, mürəkkəb

500 Slotların doldurulmasını bunlar formalaşdırır

- ☐ protofreym
- ☒ freym-misal
- ☐ prototip
- ☐ fotofreym
- ☐ freym

501 Tam doldurulmamış freymlər bunlara müvafiqdir

- ☐ fotofreymə
- ☐ freym-misala
- ☒ protofreymlərə
- ☐ prototipə
- ☐ freym-məsələyə

502 Freymlərin iyerarxik sistemi necə yaradılır?

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☒ Freymlərin rekursiv daxil edilməsilə
- ☐ Freymlərin iyerarxik daxil edilməsilə
- ☐ Freymlərin ardıcıl daxil edilməsilə
- ☐ Freymlərin layihə əsasında daxil edilməsilə

503 Semantik şəbəkə bununla dəyişdirilə bilər

- ☐ konkret qiymətlər
- ☒ freymin təsviri
- ☐ başlıqların təsviri
- ☐ atributun təsviri
- ☐ prosedurların adları

504 Slotların qiymətləri kimi bunlar çıxış edə bilər: 1. digər freymlərin adları. 2. prosedurların adları. 3. slotların konkret qiymətləri

- ☐ 1,3
- ☒ 1, 2, 3
- ☐ yalnız 2
- ☐ yalnız 1
- ☐ 2, 3

505 Slot kimi bunlar çıxış edir

- ☐ təsvir olunan obyektlərin başlıqları
- ☒ İ adı ilə təsvir olunan obyektlərin xarakterik xüsusiyyətləri və ya atributları
- ☐ təsvir olunan obyektlərin xarakterik xüsusiyyətləri
- ☐ təsvir olunan obyektlərin atributları
- ☐ təsvir olunan obyektlərin formaları

506 Freymlərin kimi obyektlərin, hadisələrin, proseslərin adları çıxış edir

- ☐ açarları
- ☒ adları
- ☐ formaları
- ☐ başlıqları

- ☐ makrosları

507 Ən sadə variantda freymın yazılış qaydası

- ☐ $F = (>, <>, <>, \dots, <>)$
☒ $F = (, , \dots,)$
☐ $F = (I>, , \dots,)$
☐ $F = (I, , \dots,)$
☐ $F = (, , \dots,)$

508 Bu, xüsusi halı ümumidən fərqləndirən biliklərdən ibarətdir

- ☐ Freym-layihələr
☒ Freym-misallar
☐ Freymlər
☐ Freym-məsələlər
☐ Proto- freymlər

509 Bu, bütün xüsusi hallar üçün ümumi olan biliklərdən ibarətdir

- ☐ Freym-layihələr
☒ Freym-prototip
☐ Freymlər
☐ Freym-misallar
☐ Proto- freymlər

510 Freymlərin növləri

- ☐ Layihə və prototiplər
☒ Protofreymlər və freym-ekzemplarlar
☐ Prototiplər və freym-misallar
☐ Freym-ekzemplarlar və freym-misallar
☐ Layihə, misallar, məsələlər

511 Pospelovun tərifinə görə "freym" -

- ☐ Obyektlərin təqdim olunması üçün tələb olunan minimal informasiya
☒ İxtiyari obyekt və hadisənin təsviri üçün termindir
☐ Normalizə olunmuş cədvəldir
☐ Unikal ada malik olan informasiya obyektidir
☐ Verilənlərin məntiqi təşkilatıdır

512 Minskinin tərifinə görə "freym" -

- ☐ Müxtəlif realizasiyalardır
☒ Obyektlərin təqdim olunması üçün tələb olunan minimal informasiya
☐ Real dünyanın bir hissəsidir
☐ Obyektlərin təqdim olunması üçün tələb olunan maksimal informasiya
☐ Verilənlərin təşkilinin elementar vahididir

513 "Gestaltpsixologiya" elmi nə ilə məşğuldur?

- ☐ İnsan tərəfindən yeni ideyaların qəbul edilməsinin öyrənməsi
☒ Xarici mühitin insan tərəfindən öyrənməsi
☐ İnsan psixologiyası tərəfindən daxili dünyanın öyrənməsi
☐ İnsan təzahürünün təhlili
☐ İnsan psixologiyasının öyrənməsi

514 Genotipdə gen bu kimi təqdim edilir

- ☐ Digər obyekt
- ☐ Bayt
- ☐ Bit
- ☒ Bütün cavablar doğrudur
- ☐ Ədəd

515 Genetik alqoritm seçimi məsələsi elə həyata keçirilməlidir ki, onun həlli bu kimi kodlaşdırılsın

- ☐ Bütün cavablar doğrudur
- ☐ Bit
- ☐ Ədəd
- ☒ Vektor
- ☐ Digər obyekt

516 Genetik alqoritmin fərqləndirici xüsusiyyəti bu operatorlardan istifadəsinə aiddir

- ☐ Bütün cavablar doğrudur
- ☐ Mutasiya
- ☐ Yeni nəsillərin realizasiyası
- ☒ Çarpazlaşma
- ☐ "Düzgün" nəsillərin seçilməsi

517 Təbii təkamül metodları bunu nəzərdə tutur

- ☐ Krossinqoveri
- ☐ Varisliyi
- ☐ Mutasiyanı
- ☒ Bütün cavablar doğrudur
- ☐ Seçimi

518 Genetik alqoritm bu sahənin metodlarından istifadə edir

- ☐ Statistika və kombinatorika məsələləri
- ☐ Təkamül hesablamaları
- ☐ Təsnifat, klasterizasiya və taksonomiya məsələləri
- ☐ Təsnifat və taksonomiya məsələləri
- ☒ Təbii təkamül

519 Genetik alqoritm bu sinfə aiddir

- ☐ Təsnifat, klasterizasiya və taksonomiya məsələlərinə
- ☐ Statistika və kombinatorika məsələlərinə
- ☒ Təkamül hesablamalara
- ☐ Təsnifat və taksonomiya məsələlərinə
- ☐ Təbii təkamülə

520 Genetik alqoritm - bu sinif məsələlərin həlli üçün istifadə edilən evristik axtarış alqoritmidir

- ☐ Təsnifat, klasterizasiya və taksonomiya
- ☐ Təsnifat və taksonomiya
- ☐ Proqnozlaşdırma və optimallaşdırılma
- ☐ Statistika və kombinatorika
- ☒ Optimallaşdırılma və modelləşdirilmə

521 Genetik alqoritm – bu yol ilə optimallaşdırılma və modelləşdirilmə məsələlərin həlli üçün istifadə edilən evristik axtarış alqoritmidir

- ☐ Kombinasiya
- ☐ Təsadüfi seçim

- ☐ Təbiətdə baş verən seçimə analogi proseslər
- ☐ Mexanizmlərin istifadəsi ilə müəyyən parametrlərin variasiyaları
- ☒ Bütün cavablar doğrudur

522 Şəbəkənin müəyyən funksiyanı modelləşdirmək qabiliyyəti:

- ☐ Assosiativlik
- ☐ Şəbəkənin parallel işi
- ☐ Çəkilik
- ☐ Təmsil olunma
- ☒ Təlimat

523 Şəbəkənin çəkirlərinin tarazlanmasının sistemli proseduru:

- ☐ Assosiativlik
- ☒ Təmsil olunma
- ☐ Çəkilik
- ☐ Şəbəkənin parallel işi
- ☐ Təlimat

524 Neyronun aktivasiya funksiyası:

- ☐ Sınıf qiymətlərinin müəyyənləndirilməsi
- ☐ Şəbəkənin təlim alqoritmi
- ☐ Neyronun girişlərinin çəkiləndirilmiş cəmi
- ☒ Çıxışda qeyri-xətti siqnalın dəyişdiricisi
- ☐ Şəbəkənin çəkirlərinin tarazlanmasının sistemli proseduru

525 Neyrokompüterlərin adi hesablama maşınları arasında prinsipial fərqi bu təşkil edir

- ☐ Çoxölçülü informasiya ilə iş
- ☐ İnformasiya ilə iş
- ☒ Nümunə üzərində təlimatlanma qabiliyyəti
- ☐ Parallel emal
- ☐ Yaddaşın böyük həcmi

526 Öyrədici toplusunu bunlar təşkil edir:

- ☐ Əhəmiyyətli əlamətlər
- ☐ Sınıfların qiymətləri
- ☐ İnformasiya vahidləri
- ☐ Əlamətlər və atributlar
- ☒ Real vəziyyətlərin nümunələri

527 Neyron şəbəkədə qərarın qəbul edilməsi bunun əsasında həyata keçirilir:

- ☐ Aktivasiya funksiyasının seçimi
- ☐ Neyronlar arası əlaqələrin çəkirləri
- ☐ Çəkirlərin generatoru
- ☐ Təlim toplusu
- ☒ Həlləddici funksiyalarının seçimi

528 Neyron şəbəkəsinin təlim prosesi bunun müəyyən edilməsindən ibarətdir:

- ☐ Təlim toplusunun
- ☐ Aktivasiya funksiyasının seçiminin
- ☐ Həlləddici funksiyalarının seçiminin
- ☐ Çəkirlərin generatorunun
- ☒ Neyronlar arası əlaqələrin çəkirlərinin

529 Təlim və real təcrübə əsasında özünüöyrədən intellektual informasiya sistemi

- ☐ Yeni informasiya texnologiyası
- ☐ Semantik şəbəkə
- ☐ Freym
- ☒ Neyron şəbəkə
- ☐ İntellektual informasiya sistemi

530 Genetik alqoritmın mərhələləri:

- ☐ Çarpazlaşma və mutasiya
- ☐ Bütün fərdlər üçün məqsəd funksiyasının hesablanması və yeni nəslin formalaşması
- ☐ İbtidai populyasiyanın yaradılması
- ☐ Populyasiyanın fərdləri üçün məqsəd funksiyasının verilməsi (uyğunluğu)
- ☒ Bütün cavablar doğrudur

531 Alqoritmın dayanacaq meyarı

- ☐ Təkamül üçün buraxılmış zamanın bitməsi
- ☐ Qlobal həllin tapılması
- ☐ Supoptimal həllin olması
- ☒ Bütün cavablar doğrudur
- ☐ Nəsillərin təkamülü üçün buraxılmış zamanın bitməsi

532 Genetik operatorların işi nəticəsində bunlar əldə edilir

- ☐ Müəyyən meyarlar
- ☐ Həyat dövrləri
- ☐ Düzgün qərarlar
- ☐ İterasiya
- ☒ Yeni qərarlar

533 Genetik operatorlar

- ☐ Varislik, muasiya, "düzgün" nəsillərin seçimi
- ☐ Varislik, muasiya, seçim
- ☐ Çarpazlaşma, muasiya, krossinqover, varislik
- ☒ Çarpazlaşma, muasiya, krossinqover
- ☐ Çarpazlaşma, muasiya, krossinqover, varislik, "düzgün" nəsillərin seçimi

534 Genetik alqoritmlərdə genotip buna malikdir

- ☐ Daimi uzunluğa
- ☐ Dəyişən enə
- ☐ Ölçmələr vektoruna
- ☐ Dəyişməyən parametrlərə
- ☒ Sabit uzunluğa

535 Genetik alqoritmın işinin başlanmasından əvvəl bunu həyata keçirmək zəruridir

- ☐ Fenotipi formalaşdırmaq
- ☐ Parçalanma nöqtəsini seçmək
- ☐ Əlamətləri kodlaşdırmaq
- ☐ Fitness-funksiyanı təyin etmək
- ☒ Əlamətləri kodlaşdırmaq, fenotipi formalaşdırmaq, fitness-funksiyanı təyin etmək

536 Seçim tiplərinə aid deyil

- ☐ Rəng

- ☐ Turnir
- ☐ Ruletka
- ☐ Kəsib gödəltmə ilə seçim
- ☒ Kəsişmə

537 Seçim tiplərinə aiddir

- ☐ Ruletka
- ☐ Turnir
- ☐ Rəq
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Kəsib gödəltmə ilə seçim

538 İnversiya zamanı

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Xromosomun hansısa hissəsinin həmin xromosomun digər seqmentinə köçürülməsi baş verir
- ☐ Xromosomun ixtiyari növü müəyyən ehtimalla əks olanına dəyişir
- ☒ Xromosomun sərbəst seçilmiş hissəsinin daxilində genlərin əks qaydada yerdəyişməsi baş verir
- ☐ Düzgün cavab yoxdur

539 Translokasiya zamanı

- ☐ Xromosomun sərbəst seçilmiş hissəsinin daxilində genlərin əks qaydada yerdəyişməsi baş verir
- ☐ Xromosomun ixtiyari növü müəyyən ehtimalla əks olanına dəyişir
- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Düzgün cavab yoxdur
- ☒ Xromosomun hansısa hissəsinin həmin xromosomun digər seqmentinə köçürülməsi baş verir

540 Birnöqtəli mutasiya

- ☐ Xromosomun sərbəst seçilmiş hissəsinin daxilində genlərin əks qaydada yerdəyişməsi
- ☒ Xromosomun ixtiyari növü müəyyən ehtimalla əks olanına dəyişir
- ☐ Düzgün cavab yoxdur
- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Xromosomun hansısa hissəsinin həmin xromosomun digər seqmentinə köçürülməsi

541 Mutasiya operatorlarının tipləri: 1. Birnöqtəli mutasiya; 2. İnversiya; 3. Translokasiya

- ☐ Düzgün cavab yoxdur
- ☒ 1, 2, 3
- ☐ 1.2
- ☐ 1.3
- ☐ 1.0

542 Genetik alqoritm -

- ☐ Düzgün cavab yoxdur
- ☐ Qeydlərin verilməsi alqoritmi
- ☐ Məsələlərin həlli və modelləşdirilməsi alqoritmi
- ☐ Riyazi seçim konsepsiyaları əsasında axtarış alqoritmi
- ☒ Genetika və təbii seçim konsepsiyalarına əsaslanan optimallaşdırılma və modelləşdirilmə məsələlərin həlli üçün istifadə edilən axtarışın evristik alqoritmidir

543 Evolyuson proseslərin modelləşdirilməsi üçün genetik alqoritmərdə bunlardan istifadə olunur

- ☐ Bitlərdən
- ☐ Seqmentlərdən
- ☐ Valideynlərdən

- ☐ Xromosomlardan
- ☒ Operatorlardan

544 Hamar krossoverin çarpazlaşma operatoru

- ☐ Düzgün cavab yoxdur
- ☐ Parçalmanın iki nöqtəsi seçilir, sonradan valideyn xromosomları alınmış tezliklərlə mübadilə aparır
- ☐ Parçalmanın bir neçə nöqtəsi seçilir, sonradan valideyn xromosomları alınmış tezliklərlə mübadilə aparır
- ☒ Birinci nəslin nümayəndəsinin hər biti təsadüfi şəkildə valideynlərin birindən götürülür, ikinci nəsil digər valideynin biti çatır
- ☐ Bütün cavablar düzdür

545 İkinöqtəli krossoverin çarpazlaşma operatoru

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Parçalmanın iki nöqtəsi seçilir, sonradan valideyn xromosomları alınmış tezliklərlə mübadilə aparır
- ☒ Parçalmanın iki nöqtəsi seçilir, sonradan valideyn xromosomları onların arasındakı seqmentdə mübadilə aparır
- ☐ Düzgün cavab yoxdur
- ☐ Parçalmanın bir neçə nöqtəsi seçilir, sonradan valideyn xromosomları alınmış tezliklərlə mübadilə aparır

546 Birnöqtəli krossoverin çarpazlaşma operatoru

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Düzgün cavab yoxdur
- ☐ Parçalmanın bir neçə nöqtəsi seçilir, sonradan valideyn xromosomları alınmış tezliklərlə mübadilə aparır
- ☐ Parçalmanın iki nöqtəsi seçilir, sonradan valideyn xromosomları alınmış tezliklərlə mübadilə aparır
- ☒ Parçalmanın bir nöqtəsi seçilir, sonradan valideyn xromosomları alınmış tezliklərlə mübadilə aparır

547 Çarpazlaşma operatorlarına aiddir : I.birnöqtəli krossover II. ikinöqtəli krossover III.hamar krossover

- ☐ I,II
- ☐ I
- ☐ I,III
- ☐ düzgün cavab yoxdur
- ☒ I, II, III

548 OLAP konsepsiyası tərəfdən təsvir edilmişdir

- ☐ R. Reyqan
- ☒ E. Kodd
- ☐ A. Smit
- ☐ M. Kastels
- ☐ Q. Uells

549 OLAP konsepsiyası ildə təsvir edilmişdir

- ☐ 1989.0
- ☒ 1993.0
- ☐ 1992.0
- ☐ 1990.0
- ☐ 1994.0

550 Verilənlərin kompleksli çoxölçülü təhlil texnologiyası –

- ☐ Verilənlər vitrinidir
- ☒ OLAP
- ☐ VBİS
- ☐ Data Mining
- ☐ Bütün cavablar düzdür

551 OLAP –

- ☐ İnformasiyanın detallaşdırılmasının müxtəlif səviyyələrini təqdim edən iyerarxiyadır
- ☒ Verilənlərin kompleksli çoxölçülü təhlil texnologiyasıdır
- ☐ Verilənlərin çoxölçülü toplusudur
- ☐ Qərar qəbuletmə dəstəyi sistemidir
- ☐ Bütün cavablar düzdür

552 İntegrasiya olunmuş informasiya sistemlərinin tətbiqi zəruriyyəti bu məsələdən irəli gəlir

- ☐ Texniki planlaşdırma və monitorinq
- ☒ Rəhbərliyə ötürülən informasiyanın aktuallığının təmin olunması
- ☐ Konveyer istehsalatı
- ☐ Müəssisələrin bütövlüyünün təmin edilməsi
- ☐ Şöbələrinin avtomatlaşdırılması

553 Holding korporasiyalarda

- ☐ Bütün cavablar doğrudur
- ☒ Struktur bölmələri əhəmiyyətli dərəcədə təmsil edilir
- ☐ Əsas fəaliyyət alqı-satqıdan ibarətdir
- ☐ Ayrı-ayrı müəssisələr müəyyən mənada müstəqildir
- ☐ Avtomatlaşdırma şöbəsi mövcuddur

554 Korporativ informasiya sistemi çərçivəsində personalın idarəetmə funksiyasını təmin edən məsələlər

- ☐ İstehsalat sxeminin planlaşdırılması
- ☒ Cədvəl üzrə əmək haqqının hesablanması
- ☐ Maddi hesabatlar və müqavilələrin əmtəə hissəsinin icrası
- ☐ Maliyyə bölgüsü mühasibatı və müqavilələr üzrə planlaşdırılma
- ☐ Texniki-iqtisadi planlaşdırma və maya dəyərinin monitorinqi

555 Korporativ informasiya sistemi çərçivəsində maya dəyərinin idarəetmə funksiyasını təmin edən məsələlər

- ☐ İstehsalat sxeminin planlaşdırılması
- ☒ Texniki-iqtisadi planlaşdırma və maya dəyərinin monitorinqi
- ☐ Maddi hesabatlar və müqavilələrin əmtəə hissəsinin icrası
- ☐ Maliyyə bölgüsü mühasibatı və müqavilələr üzrə planlaşdırılma
- ☐ Cədvəl üzrə əmək haqqının hesablanması

556 Korporativ informasiya sistemi çərçivəsində əmtəə axınının idarəetmə funksiyasını təmin edən məsələlər

- ☐ Maliyyə bölgüsü mühasibatı və müqavilələr üzrə planlaşdırılma
- ☐ Cədvəl üzrə əmək haqqının hesablanması
- ☐ Maddi hesabatlar və müqavilələrin əmtəə hissəsinin icrası
- ☒ İstehsalat sxeminin planlaşdırılması
- ☐ Texniki-iqtisadi planlaşdırma və maya dəyərinin monitorinqi

557 Korporativ informasiya sistemi çərçivəsində reallaşdırılan və maliyyə axınının idarəetmə funksiyasını təmin edən məsələlər

- ☐ İstehsalat sxeminin planlaşdırılması
- ☒ Maliyyə bölgüsü mühasibatı və müqavilələr üzrə planlaşdırılma
- ☐ Texniki-iqtisadi planlaşdırma və maya dəyərinin monitorinqi
- ☐ Maddi hesabatlar və müqavilələrin əmtəə hissəsinin icrası
- ☐ Cədvəl üzrə əmək haqqının hesablanması

558 Müəssisənin fəaliyyətinin operativ planlaşdırmasına aiddir

- ☐ Verilənlərin, texniki və proqram təminatının, həmçinin, personal və təşkilati tədbirlərin uyğunlaşması
- ☒ Fəaliyyət istiqamətlərinin planlaşdırılması
- ☐ İstehsalat sxeminin planlaşdırılması
- ☐ Xarici parametrlərinin planlaşdırılması
- ☐ İstifadəçilər arasında məlumatların ötürülməsinin təmin edilməsi

559 Müəssisənin fəaliyyətinin strateji planlaşdırması

- ☐ Verilənlərin, texniki və proqram təminatının, həmçinin, personal və təşkilati tədbirlərin uyğunlaşması
- ☒ Xarici parametrlərinin planlaşdırılması
- ☐ İstehsalat sxeminin planlaşdırılması
- ☐ Fəaliyyət istiqamətlərinin planlaşdırılması
- ☐ İstifadəçilər arasında məlumatların ötürülməsinin təmin edilməsi

560 Korporativ informasiya sistemlərinin əsas təyinatı bundan ibarətdir

- ☐ Verilənlərin, texniki və proqram təminatının, həmçinin, personal və təşkilati tədbirlərin uyğunlaşması
- ☒ Qərarlarının qəbul edilməsi üçün ziddiyyətsiz, strukturlaşdırılmış və dürüst informasiyanın əməli təqdim edilməsi
- ☐ İstifadəçilər arasında məlumatların ötürülməsinin təmin edilməsi
- ☐ Qlobal internet şəbəkəsinə məlumatların ötürülməsi
- ☐ Müəssisənin fəaliyyətinin strateji planlaşdırması

561 Biznes-proses -

- ☐ Müəyyən məsələlərin həlli üçün verilənlər bazası və tətbiqi proqramların idarəetmə sistemləridir
- ☒ Daxili və xarici əlaqələr terminlərdə ifadə edilən müəssisənin fəaliyyət modelidir
- ☐ Müəssisə menecerlərinin fəaliyyətidir
- ☐ Şirkət rəhbərliyinin qərarlarının razılaşdırılması prosesidir
- ☐ Verilənlər, texniki və proqram təminatı, eləcə də personal və təşkilati tədbirlərdir

562 Korporativ informasiya sistemi -

- ☐ Müəyyən məsələlərin həlli üçün verilənlər bazası və tətbiqi proqramların idarəetmə sistemləridir
- ☒ Müəssisə idarəetməsinin avtomatlaşdırılmış vasitələrinin məcmusudur
- ☐ İnformasiyanın işlənməsi sistemi və müvafiq təşkilati resurslardır
- ☐ İnformasiyanın geniş yayımlı ötürülməsi üçün vasitələrin məcmusudur
- ☐ Verilənlər, texniki və proqram təminatı, eləcə də personal və təşkilati tədbirlərdir

563 Müəssisə idarəetməsinin avtomatlaşdırılmış vasitələrinin məcmusu

- ☐ Çoxölçülü kub
- ☒ Korporativ informasiya sistemi
- ☐ OLAP
- ☐ Biznes-proses
- ☐ OLTP

564 Paralel neyronlar bunları təqdim edir

- ☐ Öyrədən massivi
- ☒ Birlaylı neyron şəbəkəsini
- ☐ Sinaptik əlaqələri
- ☐ Çoxlaylı neyron şəbəkəsini
- ☐ Əks əlaqələri

565 Paralel neyronlar bunları təqdim edir

- ☐ Öyrədən massivi
- ☒ Sadə neyron şəbəkəsini
- ☐ Sinaptik əlaqələri

- ☐ Çoxlaylı neyron şəbəkəsini
- ☐ Əks əlaqələri

566 Sadə neyron şəbəkəsi bunları təqdim edir

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☒ Parallel neyronları
- ☐ Bioloji sistemdə öyrətmə modelini
- ☐ Ardıcıl neyronları
- ☐ Giriş və çıxış vektorları

567 Sadə neyron şəbəkəsi –

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☒ Birlaylıdır
- ☐ Öyrədiləndir
- ☐ Çoxlaylıdır
- ☐ Öyrədilən deyil

568 Bu, giriş vektorlardan ibarətdir

- ☐ Sadə neyron şəbəkəsi
- ☒ Öyrədən çoxluq
- ☐ Neyron şəbəkə
- ☐ Düzgün öyrətmə modeli
- ☐ Öyrətmə prosesi

569 Öyrədən çoxluq bundan ibarətdir

- ☐ Çıxış vektorlardan
- ☐ Giriş və çıxış vektorlardan
- ☒ Yalnız giriş vektorlardan
- ☐ Əks əlaqələrdən
- ☐ Bir-birinə kifayət qədər yaxın olan vektorlardan

570 Təlimat qabiliyyəti burada mümkündür

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Proqnozlaşdırma alqoritmlərində
- ☒ Neyron şəbəkədə
- ☐ Optimallaşdırma alqoritmlərində
- ☐ Neyronda

571 Neyron şəbəkə bunu etmək iqtidarındadır

- ☐ Yalnız giriş vektorlardan ibarət olmaq
- ☐ Giriş vektorları təqdim etmək
- ☐ Səhvi minimallaşdırmaq
- ☐ Statistik xassələri seçmək
- ☒ Öyrənmək

572 Neyron modelində 3 əsas elementi seçmək olar: 1.Sinapslar; 2. Summator; 3. Aktivasiya funksiyası; 4. Müvafiq çəki; 5. Giriş siqnallar çoxluğunu

- ☐ 1,4,5
- ☐ 2,3,4
- ☐ 1,2,5
- ☐ 2,4,5
- ☒ 1,2,3

573 Nüvə–

- ☐ Neyronların reaksiyası
- ☐ Uzun dendrit
- ☐ Hüceyrənin aksonu
- ☒ Hüceyrənin gövdəsi
- ☐ Hüceyrənin sonluqları

574 Hüceyrənin gövdəsi –

- ☐ Soma
- ☐ Akson
- ☐ Sinaps
- ☒ Nüvə
- ☐ Sonluqlar

575 Akson –

- ☐ Hüceyrənin gövdəsi
- ☐ Hüceyrənin nüvəsi
- ☐ Neyronların reaksiyası
- ☐ Hüceyrənin sonluqları
- ☒ Uzun dendrit

576 Uzun dendritlər belə adlanır

- ☐ Sonluqlar
- ☐ Sinaps
- ☐ Nüvə
- ☐ Soma
- ☒ Akson

577 Dendrit–

- ☒ Nüvədən ayrılan qısa liflər toplusu
- ☐ Hüceyrənin gövdəsi
- ☐ Neyronların reaksiyası
- ☐ Hüceyrənin nüvəsi
- ☐ Hüceyrənin sonluqları

578 Nüvədən ayrılan qısa liflər toplusu belə adlanır

- ☐ Soma
- ☐ Akson
- ☐ Sinaps
- ☒ Dendrit
- ☐ Sonluqlar

579 Sinaptik əlaqə bunu təyin edir

- ☐ Neyron şəbəkəsinin reaksiyasını
- ☐ Bəzi kəmiyyətin xassələrini
- ☐ Digər neyrona elektrokimyəvi impulsun ötürülməsi zamanı onun çəkisinin dəyişilməsini
- ☐ Elektrokimyəvi impulsun bütün neyron şəbəkəsi üzrə ötürülməsini
- ☒ Bütün cavablar düzdür

580 Nüvə, hüceyrənin gövdəsindən və liflərdən ibarət olan xüsusi hüceyrə belə adlanır

- ☐ Dendrit və ya akson

- ☐ Süni neyron
- ☐ Elektrokimyəvi impuls
- ☒ Bioloji neyron
- ☐ Sinaptik əlaqə

581 Bioloji neyron –

- ☐ Nüvədən ibarət olan hüceyrənin gövdəsidir
- ☐ İmpulslar vasitəsilə digər hüceyrələrlə bağlı olan xüsusi hüceyrədir
- ☐ Elektrokimyəvi impulsun ötürülmə vasitəsidir
- ☒ Nüvə, hüceyrənin gövdəsindən və liflərdən ibarət olan xüsusi hüceyrədir
- ☐ Bağlılığın yüksək dərəcəsidir

582 Biliklərin natamamlığı, ikimənalılığı, qeyri-səlisliyi bu sistemlər üçün xarakterikdir

- ☒ Qeyri-müəyyən
- ☐ Biliklərin çoxsaylı mənbələrindən istifadə edən sistemlər
- ☐ Ekspert sistemləri
- ☐ Dəterminə olunmuş bilikli sistemlər
- ☐ Biliklərin bircəli mənbələrindən istifadə edən sistemlər

583 Struktur biliyin elementar vahidi

- ☐ Verilən
- ☒ Fakt
- ☐ Obyekt
- ☐ Əminlik əmsalı
- ☐ Qiymət

584 İnformasiya məkanının xarakterik xüsusiyyəti:

- ☐ Şəbəkə yanaşma
- ☒ Strukturluq
- ☐ İnformasiya obyektləri arasında əlaqələrin olması
- ☐ Amorfluq
- ☐ Dolğunluq

585 İnformasiya-təhlil sistemi:

- ☐ Arayışlar almaq üçün cihazlar dəsti
- ☒ Aparat, proqram vasitələri, informasiya resursları, metodikaları kompleksi
- ☐ Avtomatlaşdırma sistemlərinin seçim meyarları
- ☐ Məlumatların təhlili üçün proqram kompleksi
- ☐ Maddi axınların idarə olunması

586 İnformasiya anbarına məlumatların ötürülmə prosesində struktur təqdimat üzrə keyfiyyətin qiymətləndirilməsinin aşağıdakı meyarlarından istifadə edilir

- ☐ Formatların və verilənlərin təqdimatlarının düzgünlüyünə görə
- ☒ Verilənlərdə səhvlərin sayından
- ☐ Verilənlərin və əlaqələrin tamlığı üzrə
- ☐ Krossdilli qınılmaya görə
- ☐ Daxili və xarici açarların unikalılığı üzrə

587 İntellektual İS-lərin adi İS-lərdən fərqi bunu mövcudluğundan ibarətdir

- ☐ İntellektual avtomatlaşdırılmış sistem
- ☒ Biliklər bazası
- ☐ Verilənlər bazası idarəetmə sistemi

- ☐ Verilənlər bazası
- ☐ Qərarqəbulunda dəstək sistemləri

588 Bilik vahidi kimi qərar nümunələrini saxlamaq və sorğu üzrə daha çox oxşar olan misalları seçib uyğunlaşdırmağı imkan verən özütəlimli intellektual İS

- ☐ Adaptiv İS
- ☒ Precedentlərə əsaslanan sistem
- ☐ Predmet oblastı modeli
- ☐ İnformasiya anbarı
- ☐ Süni intellekt modeli

589 İqtisadçı nöqteyi nəzərdən göstərici -

- ☐ İqtisadi obyektin xassələrinin keyfiyyət təsviridir
- ☒ Obyektin xarakteristikasında iqtisadi kateqoriyanın konkret təzahürüdür
- ☐ böyük əlamətləri nəzərə almadan kiçik əlamətlər üzrə kodlaşdırılan nomenklaturalar mövqeyidir
- ☐ İqtisadi prosesin kəmiyyət xarakteristikasıdır
- ☐ Lokal kodlardır

590 Faktorlar qiymətlərinin kombinasiyasından məqsəd dəyişənin qiymətinin asılılığı

- ☐ Birləşdirilmiş göstəricilər dairəsi
- ☒ Qərarlar ağacı
- ☐ Nəticə mexanizmi
- ☐ İzahat mexanizmi
- ☐ İntellektual interfeys

591 İntellektual avtomatlaşdırılmış sistemlərin temp və rejim üzrə fəaliyyət növləri

- ☐ İdarəetmə və pozisiya
- ☒ Statik və dinamik
- ☐ Statistik
- ☐ Seçimli
- ☐ İlkin, təkrar, n-ölçülü

592 Operativ OLAP təmin edir

- ☐ İnformasiya anbarından məlumatın sürətli çıxarılmasını
- ☒ Məlumatların emalı üzrə mürəkkəb əməliyyatların həyata keçirilməsini
- ☐ Lokal kodun tərtib edilməsini
- ☐ Zəruriyyət olduqda verilənlərin aqreqasiyasını
- ☐ Reqlament formada təmsil olunan real dünyanın obyektləri barədə məlumatları

593 Müəyyən problem oblastında praktiki fəaliyyət və professional təcrübə nəticəsində əldə olunmuş və mütəxəssislərə məsələ qoymaq və həll etməyə imkanı verən qanunauyğunluqlar

- ☐ Metabiliklər
- ☒ Biliklər
- ☐ İnformasiya
- ☐ Verilənlər
- ☐ Metaverilənlər

594 İntellektual avtomatlaşdırılmış sistemlərdə verilənlərin çoxölçülü sxemləri

- ☐ Təkrar sxemi
- ☒ Qar dənəciyi sxemi
- ☐ Damcı sxemi
- ☐ Ulduz sxemi

- ☐ Bürə sxemi

595 Biliklərin əldə edilməsinin passiv kommunikatıv metodları

- ☐ Ədəbiyyat təhlili
☐ Dəyirmi masa
☐ "Beyin şturmu"
☒ "Ucadan düşüncə" protokolu
☐ Dialoq

596 Verilənlər:

- ☐ Hər hansı kontekstdə göstərilən verilənlərdir ki, onar əsasında istifadəçi öz fikrini müəyyən edə bilər
☒ Müəyyən problem oblastında obyektləri, prosesləri, hadisələri və onların xassələrini xarakterizə edən faktlar
☐ Nisbi göstəricilərin əldə edilməsi
☐ Müəyyən problem oblastında praktiki fəaliyyət və professional təcrübə nəticəsində əldə olunmuş və mütəxəssislərə məsələ qoymaq və həll etməyə imkanı verən qanunauyğunluqlar
☐ Göstəricilərin qarşılıqlı əlaqələr dairəsi

597 – hər hansı kontekstdə göstərilən verilənlərdir ki, onar əsasında istifadəçi öz fikrini müəyyən edə bilər

- ☐ Metabiliklər
☒ İnformasiya
☐ Biliklər
☐ Verilənlər
☐ Metaverilənlər

598 Bilik vahidi kimi qərar nümunələrini saxlamaq və sorğu üzrə daha çox oxşar olan misalları seçib uyğunlaşdırmaq imkanını verən özünü-təlim intellektual İS

- ☐ İdarəetmə komponentləri sistemi
☒ Presendentlərə əsaslanan sistem
☐ Neyron şəbəkəsi
☐ İnduktiv nəticə sistemi
☐ Təsnifat və kodlaşdırılma sistemi

599 İntellektual avtomatlaşdırılmış sistemlər burada tətbiq edilir

- ☐ Mühəsibat uçotu, ödəniş növləri və s. hesabatların təsnifatlaşdırılması üçün.
☒ Qərar qəbul edilməsi hazırlıqda
☐ Biznes-planların hazırlanması prosesində
☐ Müəssisənin maliyyə vəziyyətinin qiymətləndirilməsində
☐ İcazəsiz və qeyri-kompetent daxil olmalardan məlumatların qorunması

600 Verilənlərin məzmununun məna pozulması:

- ☐ Krossaxın qırılması
☒ Kodoqramların qırılması
☐ Asinxron qırılma
☐ "Vavilon"
☐ Krossdilli qırılma

601 İntellektual verilənlər bazalarla adi bazalar arasında əsas fərq

- ☐ Göstəricilərin qarşılıqlı əlaqələr dairəsi
☒ Verilənlər bazasında aşkar mövcud olmayan, lakin nəticə kimi orada generasiya edilən sorğu əsasında zəruri informasiyanın əldə edilmə imkanı
☐ Qərarlar ağacı mövcudluğu
☐ Birləşdirilmiş göstəricilər dairəsi mövcudluğu

- ☐ Nisbi göstəricilərin əldə edilməsi

602 Biliklər bazasına istifadəçi sorğusunun interpretasiyasını yerinə yetirən və rahat şəkildə cavabı formalaşdıran müraciət proseduru -

- ☐ Qərarlar ağacı
☐ İzahat mexanizmi
☐ Nəticə mexanizmi
☒ İntellektual interfeys
☐ Birləşdirilmiş göstəricilər dairəsi

603 Obyektlərin vəziyyətinin dəyişməsindən asılı olaraq obyekt (faktlar) üzərində yerinə yetirilən əməliyyatların əksi

- ☐ Qərarlar ağacı
☒ Davranış modeli
☐ Qanunauyğunluqlar dairəsi
☐ Məqsədlər ağacı
☐ Birləşdirilmiş göstəricilər dairəsi

604 İnformasiya -

- ☐ Göstəricilərin qarşılıqlı əlaqələr dairəsi
☒ Hər hansı kontekstdə göstərilən verilənlərdir ki, onar əsasında istifadəçi öz fikrini müəyyən edə bilər
☐ Müəyyən problem oblastında obyektləri, prosesləri, hadisələri və onların xassələrini xarakterizə edən faktlar
☐ Müəyyən problem oblastında praktiki fəaliyyət və professional təcrübə nəticəsində əldə olunmuş və mütəxəssislərə məsələ qoymaq və həll etməyə imkanı verən qanunauyğunluqlar
☐ Nisbi göstəricilərin əldə edilməsi

605 İntellektual verilənlər bazalarla adi bazalar arasında əsas fərq

- ☐ Bütün kateqoriyalardan olan istifadəçilərin informasiya ehtiyaclarını nəzərə almaqla müxtəlif informasiyanın sistemləşdirilməsi və onun xassələrinin məzmunu, strukturu, dinamikası, əlaqələrinə görə əks edilməsi
☒ Verilənlər bazasında aşkar mövcud olmayan, lakin nəticə kimi orada generasiya edilən sorğu əsasında zəruri informasiyanın əldə edilmə imkanı
☐ Sorğu yaratmaq üçün koqntiv qrafika istifadəçisi ilə qarşılıqlı fəaliyyətdə dəstək
☐ İstifadəçi ilə qarşılıqlı fəaliyyəti asanlaşdırmaq üçün "intellektual" interfeysin olması
☐ İntellektual bilik bazası ilə işləmək üçün istifadəçinin ən azı IQ 95 (intellekt əmsalından)-dən az olmama şərti

606 İstifadəçi sorğusunun interpretasiyasını yerinə yetirən və cavabı onun üçün rahat şəkildə prosedur -

- ☐ İstifadəçi və ƏS interfeysi
☒ İntellektual interfeys
☐ Nəticə mexanizmi
☐ İzahat mexanizmi
☐ Bilik almaq mexanizmi

607 APL proqramlaşdırma dili bu simvollarından istifadə edir

- ☐ Diakritik
☒ Yunan
☐ Yunan və kopt
☐ Riyazi
☐ Əlavə fonetik

608 APL proqramlaşdırma dili –

- ☐ Başqa dillərlə müqayisədə zərif dildir
☐ Çoxölçülü dəyişənlər dilidir
☒ Bütün cavablar düzdür

- ☐ Riyazi cəhətdən təyin olunmuş proqramlaşdırma dilidir
- ☐ İşlənən əməliyyatların aparılması dilidir

609 APL –in ilk praktiki realizasiyası bu kompaniyada baş vermişdir

- ☐ LINUX
- ☒ IBM
- ☐ Apple
- ☐ Microsoft
- ☐ UNIX

610 1962 ildə Ken Ayveron bu adla öz kitabını nəşr etmişdir

- ☐ “Millətlərin varlığı”
- ☒ “A Programming Language”
- ☐ “Fast Analysis of Shared Multidimensional Information”
- ☐ “Providing OLAP”
- ☐ “An IT mandate. Technical report”

611 Şərti planlaşdırma –

- ☐ İnsan düşüncəsinin modelləşdirilməsidir
- ☒ “Əgər – onda” tipli təhlildir
- ☐ Verilənlərin optimallaşdırılmasıdır
- ☐ Verilənlərin proqnozlaşdırılmasıdır
- ☐ Hiperkubların təyini

612 Hiperkubun ölçmələri bu xarakter daşıya bilər

- ☐ Analitik
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ İyerarxik
- ☐ Mürəkkəb
- ☐ Nisbi

613 Hiperkubun doldurulması bu faktorun mövcudluğu ilə aparılır

- ☐ Optimal verilənlər
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Əməliyyat sistemlərinin proqnozlaşdırılan verilənləri
- ☐ Əməliyyat sistemlərinin real verilənləri
- ☐ Tarixi verilənlər

614 Müəssisənin fəaliyyətinə təsir edən faktorlar

- ☐ Coğrafiya
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Məhsul
- ☐ Zaman
- ☐ Müəssisə bölmələri

615 OLAP əsasında bu ideya durur

- ☐ Riyazi cəhətdən təyin olunmuş proqramlaşdırma dilinin yaradılması
- ☒ Verilənlərin çoxölçülü modeli
- ☐ Müəssisə fəaliyyətinin göstəricilərinin dəqiq ölçülərinin əldə edilməsi
- ☐ Biliklər və metabiliklər bazası
- ☐ Əməliyyat sistemlərinin real verilənləri

616 OLAP bunun birmənalı adıdır

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☒ Tam texnologiyanın
- ☐ Verilənlərin relyasiya bazasının
- ☐ Konkret məhsulun
- ☐ Biliklər və metabiliklər bazasının

617 Verilənlərin çoxölçülü konseptual təqdim edilməsi –

- ☐ Verilənlərin tranzaksiya işlənilməsidir
- ☒ OLAPın başlıca tələbidir
- ☐ “Analytical processing”dir
- ☐ “Fast Analysis of Shared Multidimensional Information”ın tələbidir
- ☐ Həllərin işlənilməsinin sürətləndirilməsidir

618 OLAPın başlıca tələbi –

- ☐ İxtiyari informasiyaya müraciət imkanı
- ☒ Verilənlərin çoxölçülü konseptual təqdim edilməsi
- ☐ İxtiyari məntiq və statistik təhlil imkanı
- ☐ Mənasib müddətə istifadəçiyə təhlil nəticələrinin verilməsi
- ☐ Çoxistifadəçi daxilolma imkanı

619 E. Kodd müəllifidir

- ☐ “Multidimensional Information”ın
- ☒ Verilənlərin relyasiya modelinin və OLAP konsepsiyasının
- ☐ Qeyri-səlis çoxluqlar və qeyri-səlis məntiqin
- ☐ Data Mining konsepsiyasının
- ☐ Bütün cavablar düzdür

620 Relyasiya modelinin müəllifi

- ☐ R. Reyqan
- ☒ E. Kodd
- ☐ A. Smit
- ☐ M. Kastels
- ☐ Q. Uells

621 Əgər $x_1 \in X$ və $x_2 \in X$ zirvələri arasında R münasibəti varsa, onda $x_1 R x_2$ üçlüyü

- ☐ Qrafın marşrutudur
- ☒ Qrafın tərəfləridir
- ☐ Qrafın yollarıdır
- ☐ Qrafın zirvələridir
- ☐ Qrafın konturudur

622 Qraf

- ☐ Bütün cavablar süzdür
- ☒ (X, R) cütüldür, X – zirvələrdir; R – binar münasibətlərdir
- ☐ Məntiqi nəticənin ağac şəklində təqdim edilməsidir
- ☐ dördlüyüdür: S – aksiomdur; A – qeyri-terminal simvollar çoxluğudur; B – terminal simvollar çoxluğudur; P – nəticə qaydaları
- ☐ Həllər və alternativlərdən ibarət olan strukturdur

623 Formal qrammatika

- ☐ Bütün cavablar süzdür
- ☒ dördlüyüdür: S – aksiomdur; A – qeyri-terminal simvollar çoxluğu; B – terminal simvollar çoxluğu; P – nəticə qaydaları
- ☐ Məntiqi nəticənin ağac şəklində təqdim edilməsidir
- ☐ (X, R) cütüldüyü, X – zirvələrdir; R – binar münasibətlərdir
- ☐ Həllər və alternativlərdən ibarət olan strukturdur

624 Müləhizə - məntiqi ifadədir ki, onunla bağlı iddia etmək olar ki, bu

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☒ Ya doğrudur, ya yalandır
- ☐ Doğrudur və ya yalandır
- ☐ Doğrudur və yalandır
- ☐ Yalan oduqda doğrudur

625 Düz nəticə

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☒ İlkin aksiomlarda məqsəd müddəasına aparan nəticə
- ☐ Sübutlar axtarışı məqsədli müddəası ilə başlayan nəticə
- ☐ Tədqiq edilmiş oblastdakı nəticənin oxşar oblasta aparılması
- ☐ Növbəti şərtlərin aksiom kimi alınmasından sonra nəticənin kəsilməsi

626 İlkin aksiomlarda məqsəd müddəasına aparan nəticə

- ☐ Ehtimal nəticə
- ☒ Düz nəticə
- ☐ Biliklər əsasənda nəticə
- ☐ Analogiya üzrə nəticə
- ☐ Öyrədici seçim

627 Analogiya üzrə nəticə

- ☐ Növbəti şərtlərin aksiom kimi alınmasından sonra nəticənin kəsilməsi
- ☒ Tədqiq edilmiş oblastdakı nəticənin oxşar oblasta aparılması
- ☐ Nəticəli olması şərtlərinin araşdırılması
- ☐ Sübutlar axtarışı məqsədli müddəası ilə başlayan nəticə.
- ☐ Şərtlərin yeni məqsədli müddəalar kimi qəbul olunması və axtarış prosesinin davam edilməsi

628 Əks nəticə

- ☐ Növbəti şərtlərin aksiom kimi alınmasından sonra nəticənin kəsilməsi
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Nəticəli olması şərtlərinin araşdırılması
- ☐ Sübutlar axtarışı məqsədli müddəası ilə başlayan nəticə
- ☐ Şərtlərin yeni məqsədli müddəalar kimi qəbul olunması və axtarış prosesinin davam edilməsi

629 Tədqiq edilmiş oblastdakı nəticənin oxşar oblasta aparılması

- ☐ Ehtimal nəticə
- ☒ Analogiya üzrə nəticə
- ☐ Öyrədici seçim
- ☐ Biliklər əsasənda nəticə
- ☐ Nəticə

630 Qeyri-səlis nəticə

- ☐ Müəyyən strukturda informasiyanın axtarışını və saxlanılmasını təmin edən proqram vasitələri məcmusu
- ☒ Qeyri-səlis kvantor və mənsubiyyət funksiyalarda istifadə ilə nəticə

- ☐ Nəticədə istifadə olunan hər bir ifadənin ehtimal şəkildə həqiqilik qiyməti .
- ☐ “Sağlam düşüncə” əsasında alınmış nəticə
- ☐ Yeni informasiya vahidlərin məlum olanlardan alınması

631 Qeyri-səlis kvantor və mənsubiyyət funksiyalarda istifadə ilə nəticə

- ☐ Ehtimal nəticə
- ☒ Qeyri-səlis nəticə
- ☐ Öyrədici seçim
- ☐ Biliklər əsasında nəticə
- ☐ Nəticə

632 Biliklər əsasında nəticə

- ☐ Müəyyən strukturda informasiyanın axtarışını və saxlanılmasını təmin edən proqram vasitələri məcmusu
- ☒ Biliklər bazasında ifadələr kimi saxlanılan nəticə
- ☐ Nəticədə istifadə olunan hər bir ifadənin ehtimal şəkildə həqiqilik qiyməti .
- ☐ “Sağlam düşüncə” əsasında alınmış nəticə
- ☐ Yeni informasiya vahidlərin məlum olanlardan alınması

633 Biliklər bazasında ifadələr kimi saxlanılan nəticə

- ☐ Təbii nəticə
- ☒ Biliklər əsasında nəticə
- ☐ Nəticə
- ☐ Öyrədici seçim
- ☐ Ehtimal nəticə

634 Təbii nəticə

- ☐ Hazır ifadələr məcmusuna ixtiyari ifadənin daxil olmasının yoxlanılması
- ☒ “Sağlam düşüncə” əsasında alınmış nəticə
- ☐ Yeni informasiya vahidlərin məlum olanlardan alınması
- ☐ Nəticədə istifadə olunan hər bir ifadənin ehtimal şəkildə həqiqilik qiyməti .
- ☐ Müəyyən strukturda informasiyanın axtarışını və saxlanılmasını təmin edən proqram vasitələri məcmusu

635 “Sağlam düşüncə” əsasında alınmış nəticə

- ☐ Ehtimal nəticə
- ☒ Təbii nəticə
- ☐ Öyrədici seçim
- ☐ Biliklər əsasında nəticə
- ☐ Nəticə

636 Ehtimal nəticə

- ☐ Qərar qaydalarının formalaşması üçün misal və kontrmisallar məcmusu
- ☒ Nəticədə istifadə olunan hər bir ifadənin ehtimal şəkildə həqiqilik qiyməti .
- ☐ Müəyyən strukturda informasiyanın axtarışını və saxlanılmasını təmin edən proqram vasitələri məcmusu
- ☐ Yeni informasiya vahidlərin məlum olanlardan alınması
- ☐ Hazır ifadələr məcmusuna ixtiyari ifadənin daxil olmasının yoxlanılması

637 Nəticədə istifadə olunan hər bir ifadənin ehtimal şəkildə həqiqilik qiyməti .

- ☐ Nəticə
- ☒ Ehtimal nəticə
- ☐ Biliklər əsasında nəticə
- ☐ Təbii nəticə
- ☐ Öyrədici seçim

638 Nəticə

- ☐ Qərar qaydalarının formalaşması üçün misal və kontrmisallar məcmusu
- ☒ Yeni informasiya vahidlərinin məlum olanlardan alınması
- ☐ Müəyyən strukturda informasiyanın axtarışını və saxlanılmasını təmin edən proqram vasitələri məcmusu
- ☐ Yeni informasiya vahidlərinin məlum olanlardan alınması
- ☐ Hazır ifadələr məcmusuna ixtiyari ifadənin daxil olmasının yoxlanılması

639 Yeni informasiya vahidlərinin məlum olanlardan alınması

- ☐ Öyrədici seçim
- ☒ Nəticə
- ☐ Təbii nəticə
- ☐ Ehtimal nəticə
- ☐ Biliklər əsasəndə nəticə

640 Öyrədici seçim

- ☐ Hazır ifadələr məcmusuna ixtiyari ifadənin daxil olmasının yoxlanılması
- ☐ Müəyyən strukturda informasiyanın axtarışını və saxlanılmasını təmin edən proqram vasitələri məcmusu
- ☐ Yeni informasiya vahidlərinin məlum olanlardan alınması
- ☐ Qərar qaydalarının formalaşması üçün misal və kontrmisallar məcmusu
- ☒ Həllədiçi qaydaların formalaşması üçün misal və kontrmisallar məcmusu

641 Həllədiçi qaydaların formalaşması üçün misal və kontrmisallar məcmusu

- ☐ Biliklər əsasəndə nəticə
- ☒ Öyrədici seçim
- ☐ Ehtimal nəticə
- ☐ Nəticə
- ☐ Təbii nəticə

642 İntensional biliklər bazası

- ☐ Müəyyən sistemlər əsasında qurulmuş informasiyanın şəbəkə təsviri
- ☒ İxtiyari problem oblası üçün xas olan ümumi qanunauyğunluqların təsviri və bu oblastdan məsələlərin qoyuluşları və həlləri metodları
- ☐ Müəyyən münasibətlər əsasında qurulmuş informasiyanın şəbəkə təsviri
- ☐ Xarici mühit haqqında konstant faktlar məcmusu
- ☐ "1-1", "1-M", "M-M" tiplərdə münasibətlərlə bağlı olan informasiya vahidləri

643 İxtiyari problem oblası üçün xas olan ümumi qanunauyğunluqların təsviri və bu oblastdan məsələlərin qoyuluşları və həlləri metodları

- ☐ Relyasiya verilənlər bazası
- ☒ İntensional biliklər bazası
- ☐ Ekstensional verilənlər bazası
- ☐ Biliklər bazası
- ☐ Şəbəkə verilənlər bazası

644 Biliklər bazası

- ☐ Müəyyən sistemlər əsasında qurulmuş informasiyanın şəbəkə təsviri
- ☒ EHM-in yaddaşında mürəkkəb strukturlaşdırılmış informasiya vahidlərinin axtarışını, saxlanılmasını və yazılmağını təmin edən aparat vasitələri məcmusu
- ☐ Müəyyən münasibətlər əsasında qurulmuş informasiyanın şəbəkə təsviri
- ☐ Xarici mühit haqqında konstant faktlar məcmusu
- ☐ "1-1", "1-M", "M-M" tiplərdə münasibətlərlə bağlı olan informasiya vahidləri

645 EHM-in yaddaşında mürəkkəb strukturlaşdırılmış informasiya vahidlərinin axtarışını, saxlanılmasını və yazılmağını təmin edən aparat vasitələri məcmusu

- ☐ İyerarxik verilənlər bazası
- ☒ Biliklər bazası
- ☐ Şəbəkə verilənlər bazası
- ☐ Ekstensial verilənlər bazası
- ☐ Relyasiya verilənlər bazası

646 Ekstensial verilənlər bazası

- ☐ EHM-in yaddaşında informasiyanın axtarışını, saxlanılmasını və yazılmağını təmin edən aparat vasitələri məcmusu
- ☒ Xarici mühit haqqında konstant faktlar məcmusu
- ☐ “1-1”, “1-M”, “M-M” tiplərdə münasibətlərlə bağlı olan informasiya vahidləri
- ☐ Müəyyən münasibətlər əsasında qurulmuş informasiyanın şəbəkə təsviri
- ☐ Müəyyən sistemlər əsasında qurulmuş informasiyanın şəbəkə təsviri

647 Xarici mühit haqqında konstant faktlar məcmusu

- ☐ Biliklər bazası
- ☒ Ekstensial verilənlər bazası
- ☐ Relyasiya verilənlər bazası
- ☐ Şəbəkə verilənlər bazası
- ☐ İyerarxik verilənlər bazası

648 Şəbəkə verilənlər bazası

- ☐ Müəyyən cədvəllər əsasında qurulmuş informasiyanın qəbul edilmiş təsviri
- ☒ Müəyyən münasibətlər əsasında qurulmuş informasiyanın şəbəkə təsviri
- ☐ Qeyri-müəyyən münasibətlər əsasında qurulmuş informasiyanın şəbəkə təsviri
- ☐ “1-1”, “1-M”, “M-M” tiplərdə münasibətlərlə bağlı olan informasiya vahidləri
- ☐ EHM-in yaddaşında informasiyanın axtarışını, saxlanılmasını və yazılmağını təmin edən aparat vasitələri məcmusu

649 Müəyyən münasibətlər əsasında qurulmuş informasiyanın şəbəkə təsviri

- ☐ Analiz
- ☒ Şəbəkə verilənlər bazası
- ☐ İyerarxik verilənlər bazası
- ☐ Relyasiya verilənlər bazası
- ☐ Klaster analiz

650 Relyasiya verilənlər bazası

- ☐ Xarici mühit haqqında konstant faktlar məcmusu
- ☒ “1-1”, “1-M”, “M-M” tiplərdə münasibətlərlə bağlı olan informasiya vahidləri
- ☐ EHM-in yaddaşında informasiyanın axtarışını, saxlanılmasını və yazılmağını təmin edən aparat vasitələri məcmusu
- ☐ Müəyyən münasibətlər əsasında qurulmuş informasiyanın iyerarxik təsviri
- ☐ Müəyyən cədvəllər əsasında qurulmuş informasiyanın qəbul edilmiş təsviri

651 “1-1”, “1-M”, “M-M” tiplərdə münasibətlərlə bağlı olan informasiya vahidləri

- ☐ Genetik alqoritm
- ☒ Relyasiya verilənlər bazası
- ☐ Klaster analiz
- ☐ İyerarxik verilənlər bazası
- ☐ Analiz

652 İyerarxik verilənlər bazası

- ☐ Xarici mühit haqqında konstant faktlar məcmusu
- ☒ Müəyyən münasibətlər əsasında qurulmuş informasiyanın iyerarxik təsviri
- ☐ Müəyyən cədvəllər əsasında qurulmuş informasiyanın qəbul edilmiş təsviri
- ☐ EHM-in yaddaşında informasiyanın axtarışını, saxlanılmasını və yazılmağını təmin edən aparat vasitələri məcmusu
- ☐ “1-1”, “1-M”, “M-M” tiplərdə münasibətlərlə bağlı olan informasiya vahidləri

653 Müəyyən münasibətlər əsasında qurulmuş informasiyanın iyerarxik təsviri

- ☒ İyerarxik verilənlər bazası
- ☐ Klaster analiz
- ☐ Verilənlər bazası
- ☐ Genetik alqoritm
- ☐ Analiz

654 Verilənlər bazası

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☒ EHM-in yaddaşında informasiyanın axtarışını, saxlanılmasını və yazılmağını təmin edən aparat vasitələri məcmusu
- ☐ Informasiyanın cədvəl şəklində təqdim olunması
- ☐ Informasiyanın iyerarxik təsnifatı
- ☐ Xarici mühit haqqında məlumatlar

655 EHM-in yaddaşında informasiyanın axtarışını, saxlanılmasını və yazılmağını təmin edən aparat vasitələri məcmusu

- ☐ Genetik alqoritm
- ☒ Verilənlər bazası
- ☐ Klaster analiz
- ☐ İyerarxik verilənlər bazası
- ☐ Analiz

656 Klasterlərə elementlərin parçalanması

- ☐ İyerarxik verilənlər bazası
- ☒ Klaster analiz
- ☐ Genetik alqoritm
- ☐ Analiz
- ☐ Verilənlər bazası

657 Klaster analiz

- ☐ Dərin sintaktik strukturuna keçid
- ☒ Klasterlərə elementlərin parçalanması
- ☐ Bəzi təbii dildə cümlənin sintaktik strukturunun qurulması
- ☐ Hazır ifadələr məcmusuna ixtiyari ifadənin daxil olmasının yoxlanılması
- ☐ Məhdud təbii dildə mətnlərin anlaşılması

658 Analiz

- ☐ Tədqiqat növüdür ki, bu zaman obyektlərin elementləri öyrənilir
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Tədqiqat növüdür ki, bu zaman düşünülməyən obyekt hissələrə parçalanır
- ☐ Tədqiqat növüdür ki, bu zaman real obyekt hissələrə parçalanır
- ☐ Tədqiqat növüdür ki, bu zaman obyektlər arası əlaqələr öyrənilir

659 Genetik alqoritm

- ☐ Oyrətmə modellərində istifadə edilən proses təşkil olunur
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Qərarın qəbulu üçün mutasiya və krossoverə bənzər mexanizmlərdən istifadə olunur
- ☐ Alternativ həllər müqayisə olunur və "populyasiyada" maksimal çəkiyə malik olanı qalır
- ☐ Təbiətdə müşahidə olunan evolyusuya prosesi təşkil olunur

660 Genetik alqoritmə qərarın seçimi üçün bunlara oxşar mexanizmlərdən istifadə olunur

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☒ Mutasiya və krossoverə
- ☐ Öyrənmə modellərinə
- ☐ Yaşama və təbii seçimə
- ☐ Klassifikasiya və klasterizasiyaya

661 Genetik alqoritm

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☒ Təbiətdə müşahidə olunan evolyusuya prosesinin təşkili
- ☐ Hazır ifadələr məcmusuna ixtiyari ifadənin daxil olmasının yoxlanılması
- ☐ Müəyyən strukturda informasiyanın axtarışını və saxlanılmasını təmin edən proqram vasitələri məcmusu
- ☐ Qərar qaydalarının formalaşması üçün misal və kontrmisallar məcmusu

662 Zirvə və qövs köməyilə təsvir edilən model belə adlanır:

- ☐ Neyron şəbəkəsi
- ☒ Freym modeli
- ☐ Semantik şəbəkə
- ☐ Produksion model
- ☐ Məntiqi model

663 Ayır-ayrı çərçivələr əsasında qurulan model belə adlanır:

- ☐ Neyron şəbəkəsi
- ☐ Produksion model
- ☐ Semantik şəbəkə
- ☒ Freym modeli
- ☐ Məntiqi model

664 ƏGƏR-ONDA formasında strukturlaşdırılan qaydalar əsasında model belə adlanır:

- ☐ Məntiqi model
- ☒ Produksion model
- ☐ Semantik şəbəkə
- ☐ Freym modeli
- ☐ Neyron şəbəkəsi

665 "Qara qutu" kibernetikası əsasında bu prinsip durur:

- ☐ Hesablama planının hazırlanması məsələlərinin həlli üçün xüsusi dilin işlənilməsi
- ☒ İntellektual məsələlərin həlli alqoritmlərinin axtarışı
- ☐ Bütün cavablar doğrudur
- ☐ İnsan beyninə xas olmayan strukturların aparat modelləşdirməsi
- ☐ İnsan beyninin strukturuna bənzər strukturların aparat modelləşdirməsi

666 Buna yönəlmiş prinsip neyrokibernetikanın əsasında durur:

- ☒ İnsan beyninin strukturu ilə eyni olan strukturların aparat modelləşdirilməsi
- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☐ İnsan beyninə zidd olan strukturların aparat modelləşdirilməsi

- ☐ İntellektual məsələlərin həlli alqoritmlərinin axtarışı
- ☐ Hesablama planının hazırlanması məsələlərinin həlli üçün xüsusi dillərin işlənilməsi

667 İntellektual məsələlərin həlli alqoritminin axtarışına yönəlmiş süni intellekt istiqaməti:

- ☐ Neyrokibernetika
- ☐ Neyron şəbəkə
- ☐ Neyrodinamika
- ☐ Kibernetika
- ☒ "Qara qutu" kibernetikası

668 İnsan beyni strukturuna bənzər strukturların aparat modelləşdirməsinə yönəlmiş Süni intellekt istiqaməti :

- ☐ Neyron şəbəkə
- ☐ Neyrodinamika
- ☐ Kibernetika
- ☐ "Qara qutu" kibernetikası
- ☒ Neyrokibernetika

669 Süni intellekt sahəsində ilk tədqiqatlar buna bağlıdır

- ☐ Produksion metodlar
- ☐ Alqoritmik metodlar
- ☐ Rezulyusiya metodları
- ☐ Deduktiv metodlar
- ☒ Evristik metodlar

670 Mövcud faktlar əsasında obyektlər arasında əlaqələri qurmaq üçün bundan istifadə edilir

- ☐ Faktlardan
- ☒ Qaydalardan
- ☐ Produksiyalardan
- ☐ Sorğulardan
- ☐ Prosedurlardan

671 Obyektlər arasında konkret nisbətənin müəyyən olunmasının təsdiqi

- ☐ Produksiyalar
- ☐ Prosedur
- ☐ Qayda
- ☒ Fakt
- ☐ Sorğu

672 ERP-sistemin üstünlüyü: Təşkilatları bölmələri arasında qarşılıqlı əməkdaşlığın və səmərəliliyinin təkmilləşdirilməsi bundan ibarətdir

- ☐ ERP-sistemin vahid verilənlər bazası sistemin daxilində informasiya ziddiyyətlərinin mövcudluq imkanını istisna edir
- ☐ Ayrı-ayrı əlavələr vahid sistem çərçivəsində birləşdirilə bilər
- ☐ ERP-sistemin tətbiqi müəssisə üçün biznes-proseslərin müasir metodlarının xidmətindən istifadə etmək imkanını verir
- ☒ Qarşılıqlı fəaliyyət və əməkdaşlıq prosedurlarının yaradılması nəticəsində hər bölmə vaxtında və tam həcmdə bütün zəruri vürilənləri əldə edir
- ☐ Verilənlərin bazaya yerləşdirilməsi bilavasitə mənbədən irəli gəlir

673 ERP-sistemin üstünlüyü: müəssisənin təşkilatı bütövlüyünün formalaşdırılması bundan ibarətdir

- ☐ ERP-sistemin vahid verilənlər bazası sistemin daxilində informasiya ziddiyyətlərinin mövcudluq imkanını istisna edir

- ☐ Ayrı-ayrı əlavələr vahid sistem çərçivəsində birləşdirilbdir
- ☐ ERP-sistemin tətbiqi müəssisə üçün biznes-proseslərin müasir metodlarının xidmətindən istifadə etmək imkanını verir
- ☐ Verilənlərin bazaya yerləşdirilməsi bilavasitə mənbədən irəli gəlir
- ☒ ERP-sistemlər bir-birindən uzaqlaşdırılmış filialların birləşdirilməsinə imkan verir

674 ERP-sistemin üstünlüyü: planlaşdırma və nəzarət məsələlərin həlli üçün sinxron daxil olma imkanı bundan ibarətdir

- ☐ ERP-sistemin vahid verilənlər bazası sistemin daxilində informasiya ziddiyyətlərinin mövcudluq imkanını istisna edir
- ☐ Verilənlərin bazaya yerləşdirilməsi bilavasitə mənbədən irəli gəlir
- ☐ ERP-sistemin tətbiqi müəssisə üçün biznes-proseslərin müasir metodlarının xidmətindən istifadə etmək imkanını verir
- ☐ Ayrı-ayrı əlavələr vahid sistem çərçivəsində birləşdirilbdir
- ☒ İnformasiya eyni zamanda bir neçə istifadəçi tərəfindən işlənilə bilər

675 ERP-sistemin üstünlüyü: verilənlər bazasına real zamanda daxil olma imkanı bundan ibarətdir

- ☐ İnformasiya eyni zamanda bir neçə istifadəçi tərəfindən işlənilə bilər
- ☐ Ayrı-ayrı əlavələr vahid sistem çərçivəsində birləşdirilbdir
- ☐ ERP-sistemin tətbiqi müəssisə üçün biznes-proseslərin müasir metodlarının xidmətindən istifadə etmək imkanını verir
- ☒ Verilənlərin bazaya yerləşdirilməsi bilavasitə mənbədən irəli gəlir
- ☐ ERP-sistemin vahid verilənlər bazası sistemin daxilində informasiya ziddiyyətlərinin mövcudluq imkanını istisna edir

676 ERP-sistemin üstünlüyü: informasiya disbalansının aradan götürülməsi bundan ibarətdir

- ☐ İnformasiya eyni zamanda bir neçə istifadəçi tərəfindən işlənilə bilər
- ☐ Verilənlərin bazaya yerləşdirilməsi bilavasitə mənbədən irəli gəlir
- ☐ Ayrı-ayrı əlavələr vahid sistem çərçivəsində birləşdirilbdir
- ☐ ERP-sistemin tətbiqi müəssisə üçün biznes-proseslərin müasir metodlarının xidmətindən istifadə etmək imkanını verir
- ☒ ERP-sistemin vahid verilənlər bazası sistemin daxilində informasiya ziddiyyətlərinin mövcudluq imkanını istisna edir

677 ERP-sistemin üstünlüyü: ən yaxşı metodologiyaların işlənilməsi bundan ibarətdir

- ☐ İnformasiya eyni zamanda bir neçə istifadəçi tərəfindən işlənilə bilər
- ☐ Ayrı-ayrı əlavələr vahid sistem çərçivəsində birləşdirilbdir
- ☐ ERP-sistemin vahid verilənlər bazası sistemin daxilində informasiya ziddiyyətlərinin mövcudluq imkanını istisna edir
- ☒ ERP-sistemin tətbiqi müəssisə üçün biznes-proseslərin müasir metodlarının xidmətindən istifadə etmək imkanını verir
- ☐ Verilənlərin bazaya yerləşdirilməsi bilavasitə mənbədən irəli gəlir

678 ERP-sistemin üstünlüyü: müəssisənin fəaliyyətinin bütün aspektlərinin inteqrə edilməsi bundan ibarətdir

- ☐ ERP-sistemin vahid verilənlər bazası sistemin daxilində informasiya ziddiyyətlərinin mövcudluq imkanını istisna edir
- ☐ ERP-sistemin tətbiqi müəssisə üçün biznes-proseslərin müasir metodlarının xidmətindən istifadə etmək imkanını verir
- ☐ İnformasiya eyni zamanda bir neçə istifadəçi tərəfindən işlənilə bilər
- ☐ Verilənlərin bazaya yerləşdirilməsi bilavasitə mənbədən irəli gəlir
- ☒ Ayrı-ayrı əlavələr vahid sistem çərçivəsində birləşdirilbdir

679 ERP-sistemlər bazarı onun iki əsas sektorlarının inkişafından asılıdır

- ☐ Ardıcılıq və kommunikasiyalar
- ☐ Mənasibət və əlaqələr

- ☐ Verilənlər bazaları və kompüter şəbəkələri
- ☐ Əlaqələr və kommunikasiyalar
- ☒ Əlaqələr və informasiya texnologiyaları

680 Rusiya ERP-sistemlərinin nümunələri

- ☐ BOSS
- ☐ Galaktika
- ☐ Kx3
- ☐ MAQNAT
- ☒ Bütün cavablar düzdür

681 Qərbi ERP-sistemlərinin nümunələri

- ☐ TRITON
- ☐ R/3 korporasiyalar SAP AG
- ☐ Oracle Applications
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ MANMAN/X

682 ERP-sistemin seçilməsi zamanı meyarlar

- ☐ Adaptasiya
- ☐ İntegrasiya qabiliyyəti
- ☐ Miqyaslama
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Açıqlıq

683 ERP-sistemin seçilməsi zamanı meyarlar

- ☐ Keyfiyyət
- ☐ Qiymət
- ☐ Çeviklik
- ☐ Funksionalıq
- ☒ Bütün cavablar düzdür

684 Müəssisənin fəaliyyətinin bütün sahələrinin optimallaşdırılması

- ☐ ERP-sistemin məsələsidir
- ☒ ERP-sistemin məqsədidir
- ☐ ERP-sistemin ideyasıdır
- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☐ ERP-sistemin əsas təyinatıdır

685 Müəssisələrin rəqabət gücünün artırılması

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☒ ERP-sistemin əsas təyinatıdır
- ☐ ERP-sistemin məsələsidir
- ☐ ERP-sistemin ideyasıdır
- ☐ ERP-sistemin məqsədidir

686 ERP-sistemin məqsədi

- ☐ Maliyyə vəsaitlərinin planlaşdırılması
- ☐ Güc resurslarının artırılması
- ☐ Müəssisələrin rəqabət gücünün artırılması
- ☐ Müəssisənin resurslarının planlaşdırılması
- ☒ Müəssisənin fəaliyyətinin bütün sahələrinin optimallaşdırılması

687 ERP-sistemin əsas təyinatı:

- ☐ Müəssisənin resurslarının planlaşdırılması
- ☐ Müəssisənin fəaliyyətinin bütün sahələrinin optimallaşdırılması
- ☐ Maliyyə vəsaitlərinin planlaşdırılması
- ☐ Güc resurslarının artırılması
- ☒ Müəssisələrin rəqabət gücünün artırılması

688 Vahid informasiya mühitini yaratmağa bu, imkan verir

- ☐ VBIS
- ☐ OLAP
- ☐ Data Mining
- ☒ ERP-sistem
- ☐ Bütün cavablar düzdür

689 ERP-sistem bunu yaratmağa imkan verir

- ☐ Vahid verilənlər bazasını
- ☐ OLAP
- ☒ Vahid informasiya mühitini
- ☐ VBIS
- ☐ Data Mining

690 Müəssisə resurslarının planlaşdırılması belə adlanır

- ☐ Bütün cavablar düzdür
- ☐ СУБД
- ☐ Data Mining
- ☐ OLAP
- ☒ ERP

691 ERP –

- ☐ Avtomatlaşdırılmış sistemdir
- ☒ Bütün cavablar düzdür
- ☐ Müəssisə fəaliyyətinin bütün sahələrinin avtomatlaşdırılmasıdır
- ☐ İnteqrə edilmiş əlavələr kompleksidir
- ☐ Müəssisə resurslarının planlaşdırılmasıdır